

HAVAGVIKPUT IKAARNINGIT Hivulliuutmit Tallimiummut 8:30ublaamit 5:00unnuktumut

Qikiqtaalup Ubluqhiutikkut, kihimi haalitiiliqqata.

TITIRARLUTA or AKIITTUKKUT 1-855-449-8118 • IQALUNGMI 867-975-5090 • KAYUMIKTUKKUT 867-979-0444

QARITAUAYAKKUT TITIRAQVIA contact@rcynu.ca • QARITAUAYAKKUT PULAARVIA www.rcynu.ca •

FACEBOOK @NunavutRepresentativeforChildrenandYouth

APQUTAA NAUNAITKUTINGA 630 Queen Elizabeth II Way, Pingahuni Nattiani, Qamutiq Havagvikyuangani, Iqaluit, NU

TITIRAQARVIKKUT NAUNAITKUTINGA PO Box 488, Iqaluit, NU X0A 0H0

© Havagviat Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik.

ISBN

nuktitut/Qablunaatitut - 978-1-55325-489-8

Inuinnaqtun/Uiviititut - 978-1-55325-490-4

Una taiguagakhaq takuinnarialik qaritauyakkut uumani www.rcynu.ca.

Una titiraq titiraqtauhimajuq taffumanga Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Qablunaaqtun. Numiktitiqhimajuq una titiraqtauhimajuq Inuktitut, Inuinnaqtun, imaalu Uivivitun tunojauhimajuq Nunavut Kavamanga, Pitquhiliqijikkut.

ᓄᑦᑕᑦᑕᑦᑕ ᓄᑦ ᓄᑦᑕᑦᑕᑦᑕ
ᓄᑦᑕᑦᑕᑦᑕ

NUTAQQANUT INULRAMIRNULLU
UQAQTIKHAANIK

REPRÉSENTANT DE
L'ENFANCE ET DE LA JEUNESSE

REPRESENTATIVE FOR
CHILDREN AND YOUTH

Apitilirvia 28, 2021

Nan'ngarijaujuq Allan Rumbolt
Uqaqti Maligaliurvingmi Nunavunmi
P.O. Box 1200
Iqaluit, NU X0A 0H0

Halu Uqaqti:

Quviahuutigiara tunigiami Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik 2020-2021
Ukiuq Tamaat Unniudjutinik Maligaliurvingmut Nunavunmit.

Una taiguagakhaq pijaa Qitiqqautijuuq 1, 2020-mit, Qiqaijalirvia 31, 2021-
mut, piliuqhimajuq malikhugu titiraqhimajumi 35(1) uumannga *Nutaqqanut*
Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Maliganga.

Pittiarnikkut,

Jane Bates
Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik

Una unniudjut pidjutauyuq nutaqqanun,
inulramirnun ilainunlu Nunavunmi.

ILUANI ITTUT

TUHAQTIDJUTIT UVANGA	
KIVGAQTUQTIMIN	2
QANURITTAAKHAANIK INUULRAMMIIT	
NUNAVUMMIUT	5
Tamainnit Nunavut Naunaijaininnga	5
Pijuuq uumanna Ilinniaqtuliqijikkut uumunnga 2020-2021 sikuuqtilugit	6
Pijuuq uumanna Munaqhiliqijikkut uumunnga 2017-2018 maniliurutimut ukiungani	8
Pijuuq uumanna Maligaliqijikkut uumunnga 2020-2021 maniliurutimut ukiungani	10
Pijuuq uumanna Inulirijikkut uumunnga 2020-2021 maniliurutimut ukiungani	12
HAVAGVIPTINGNUT	15
Tikinnahuaqtavut	15
Tautuktuujaqtavut	15
Pititqujavut	15
Havaktivut	16
Kitut Naunaiqtitaatigut Havaakput	17
<i>Nutaqqanut Inulramirnullu</i>	
<i>Uqaqtikhaanik Maligaaq</i>	17
United Nations	
<i>Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat</i>	17
Inuit Inuuhiinut Ikpingnautit	19
Nipinga Nutaraq	22
Kaanatami Ikajuutikhaq Maliktakhat	22
NAUNAIPKARNIQ	
HULILUKAARUTIPTINGNUT	23
Inmikkut Ikajuutikhaq	23
Inmikkut Ikajuutikhaq Hulilukaarutikhat	
Uumunnga 2020-2021	25
Munaridjutit Atauttinun Uqaudjinirmun	
Pitquyayuyut	27
Attautimut Ikajuutikhaq	30
Ataauttimut Ikajuutikhaq Hulilukaarutikhat	
Uumunnga 2020-2021	32
Ihuaqhaqhimaajuq Ataauttimut Ihumaaluutigijaujut...33	
Munarifjutit Auqtauyunun Uqaudjinirmun	
Pitquyayuyut.....	34
Piliqtait Ataauttimut Ihumaaluutigijaujut	55
Ataauttimut Ihumaaluutigijaujut Utaqqijuuq	
Qanuriliuqtakhanganik	58
Uqaqatigiingniq Inunngnullu Ilihimapkainiq	59
Uqaqatigiingniq Inunnut Hulilukaarutikhat	
Uumunnga 2020-2021	60
Qaritaujakkuurutaa	60
Facebook-kut	60
Nunallaanut Ilaupkainiq	60
Titraqhimajut Uqagaujullu	61
Nutaraq Pilaarutinginnik Ilihaiirmut Ikajuutit	61
Havaqatigiingnikkut Angirutit	63
Ihivriurutit Hivitujumik Aanniqtunik	
Tuqtukmiluuniit	64
Ihivriurutit Hivitujunik Aanniqtunik	
Tuqtukmiluuniit Nutaanguqtiriniq Uumunnga 2020-2021	65
ANGIRUTAUJUQ UKUNUNNGA	
IKAJUUTIKHAMUT MALIKTAKHAT	67
Itquumajut	67
Ilaqatigiingnirmun	68
Kiunautit	75
Akhuuqhaidjutit	77
MANIKTIGUT UNIUDJUTIT	79
NIRIUGUTIT HIVUMUT	80

TUHAQTIDJUTIT UVANGA KIVGAQTUQTIMIN

Quviahuutigiaratunigiama Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik 2020-2021 Ukiuq Tamaat Unniudjutinik.

Una ukiunga aallangajuq, ilihimaliqitilluta kangiqhihimaqhutalu qanuq ihuaqhijaaptingnun ajuqhautinin taamna qalagjuarniq COVID-19 nunarjuami pidjutaanun. Havakpakhuta ahinin, ilaani, aallan'ngajutut ittuq, ihuaqtumik havakpaktaptingnun kiunnaqtuutigijavullu ihumaliurutiptingnun ihuirutigidjutaungittut.

Havaarijakhamingnun inmikkuuqtut havagvingmi pipqarlugit kavamatkuni havagviit ukuallu tikkuqaqtauhimajut havavingni atan'ngujat¹ (havagviit)kiunnaqtuujukhamik inmik ihumaliurutimingnun, uqarivaktamun aippaangani ukiungani, ilunmun naunaiqhinahuritpaktugun naunaijariami ihuharlugillu pigijavun maliktakhavun ihuaqhijaanganun idjuhirmik takujumajaptingnun havagvingnin. Taimaatun, uumani ukiungani, havagviga piliuqtait havaktakhanun maliktakhanik nakuukpiaktumik pijaanginnun, aturlugit Inuit Inuudjuhiini Aturniaqqtut unalu Kaanatami Ikajuqtikhat Atuqtakhait, unnirhijaanginni inungnun kiunnaqtuutikhaptingnik havaarilugit ihuaqtunik, aadjikkiiktumik, nakuujumik ikajuutikhanun havaktaujaani inulramminun Nunavunmiunun ilagijainullu.

Pidjutigijamnun tugliani ukiungani taaffumunga Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik, naunaiqtatka ilangit aallan'ngajut pidjutaunjuni ihumaaluutigijajut havagvingni pinahualiraangata naunaijailutik ihuigijaujanik uvaptingnun uqaqtauvaktunik. Ukuat pidjutingit ihuangittut; atuqtaunginnaligtut.

Tuhaqtidjutigigaptigu una 2019-2020-mi ukiunganun unnirutikhaq tuhaqtipkaidjutaungmallu tuhaqtipkaijiniin uumangalu Maligaliurvik Nunavunmi, pijavut amihut uqarijumajainik havagvingnin pidjutaanun qanuq piliuqhijumun iluanilu itturnik, pidjutaulluaqtuniik uumunga Qanurittaakhaanik Inuulrammiit Nunavunmiut ilagijaanun. Ilangit havagviit havaqatigijumabluta pijaangini kangiqhidjutit ihuariangini iniqtiqpiaghimalutiklu ilangit iniqhimaitut, ihumagiblugit hiamitirnirmun ihumaaluutigiblugit.

Atuqhugit amigairjuumijunun naunaitkutinin ittuni uumani unnirutikhami Qanurittaakhaanik inuulrammiit Nunavunmiut ilagijaani, piqaqtutut ittuq ihuaqjuumijutinik katitirinirmun unniqhinnikullu naunaitkutanik havagvimnun. Kihimi, upautidjutiingnun talvani Tikuaqtauhimajunun

Katimajit uumunga Ihumagihimangitainik Kavamanni Aulanikkut Maniliqinikkut Unipkangit (Tikuaqtauhimajunun Katimajit) talvani Imaruqtirvia 2021, naunaiqhijajuq taimaa piqangittumik nakuujumik aallan'nguqtirutini ilanginnit havagvingnin kangiqhijaami anginiqaqtuq pijakharijamun naunaiqhijidjutikhamun ihuaqtumik naunaitkutikhanik.

Ilanginnun havagviinnun, pidjutigijakhaa pijaami katitirinikkut uumunga naunaitkutikhanik pihimajungnaqhijajuq ihuaqhiutikhaanun havagviptingnun. Imaa pihimakpat, taimaa kangiqhinginnamik taimaatut naunaitkutikhat ikajuutauniaqtuq pijaami ihuaqtumik, aadjikkiiklutik, nakuujuniklu havaktakhainun nakuuhiudjutikhanun pijumajainun ikajuutikhainullu pilaarutikhainun inulramminun Nunavunmiut ilagijainullu. Naunaijautigilugu, pigaluaqtillugit Munaqhiliqijitkut naunaijaivlutik naunaitkutikhanik, naunaitkutikhat pittaaqtangit ukiunginni kinguvaktipaktut. Naunairiiqhijumun uumani ukiungani Qanurittaakhaanik Inulrammiit Nunavunmiut ilangani pihimajaanun Munaqhiliqijitkut, nutaatqijaq iniqhimajullu naunaitkutikhat pittaaqtat ukuat pihimajuq talvanga 2017-2018 maniit ukiunganun.

Taimaatauk, apiqhijunga qanuq una kavamanga ihumaliuqpakpat? Qanuqtut ihumaliurutit pinahuarutinun

¹ Tikkuqaqtaujuat ajuitiaqtut titiraqhijajuq Naunaitkutingani A uumanga Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Maliganganit.

havaktauvat? Qanuqtut manikhat nuutiqtavut? qanuqtut ihariagijait inulramiit havaktauvat ilihimangitugit qaffiiniit inulramiit piliqtait hapkua kivgaqtuutit, ublumi? Aghuungnatqiaq apirhuut, kina kiunatiqaqa hapkununga ihumaliurutinun? Una atuqtaujuq ihumaliurutigivlugu atuqhugit ihuangittut naunaitkutitik nutqaqtitaujakhaujuq.

Aalla pidjutigijaujuq ihumaatuutaujuq havagvingma pivaktaat pihimajuq pinahurittunik naunaitkutikhanik ilanginnit havagvingnin. Apiqhigaangapta havagvingnik, kiudjutigijait kangiqhittuaqhimaittut nalunaqhutik imaaluuniin naunaiqhijidjutigijaujakhaittunik naunaitkutani. Taimaalu, apiqhigaangapta titiqqanik, havagviit tunihijauinmata iniqhivilimaikpaktugut havaarijakhaptingnik. Taimaatut piliqtut havagviga apiqhiliqtut aallaniklu titiqqanik. Tamangningnun pidjutainun, havaktitka amihuni ikaarnini havakpiakpaktut naunaijaqhugit naunaitkutitik tunijauhijamajunik naunaiqhijaami naunaittiarlutik hunanik havaktauhimajakhainun, pihimaitainullu havagvingmin huurlu pitjutigijakhainun havaktaurijanun.

Tikuaqtauhimajunun Katimajit, Ministaup Tuglia Inulirijikkuni, uqarijaa havakpiarnaqtumik apiqhuutiptingnun naunaitkutikhanik havaktimingnun, uqaqhuni, "Ihuaqtunik Aturnikhainik havaqatigiiktut ukuat havaqatigiiktut ihariagivaktavut kiujaanginnun tamainnun RCYO [Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Havagviat] pijumajaujanun taimaa havaktauhimamaarianginnun. Ilaani ublut tamainni piqaqtuq naunaitkutikhanik pijumajunun hivunnganiittunun titiqqanun tutquumajunun piqaqhunilu auladjutikhainun pijumavaktunullu."² Ministaup Tuglia Inulirijikkuni uqaqtut taimaa havagvik piqangittuq ihuaqtumik pidjutikhamik tutuquqhirijaami naunaitkutikhanik, uqaqhuni, "Piqaqtuq ikajuqtaujanik naunaitkutainik titiqqani, tutquqhimajuni titiqqani, qaritaujakkut titiqqihimajuni, aallatqiini havagvingni, naunaitkutanun tutquumaviinni aallanilu qaritaujakkutitini, mikijuni tutquumajahanun atuqtaujanu."³

Titiqqat naunaitkutikhallu pijumajavun tadja iniqhimajukhaujut ajurnaittuni havagviit tujuktakhait uvaptingnun. Havagviit iniqtilimaitpagit pitqujaptingnik taimaa titiqqat iniqhimaitpata, paqitaulimaitpallu, taimaatut uqaqtukhaujungnaqhijut uvaptingnun. Apiqhuutigijavun pidjutikhaungittuq havaktinun ajuqhautigilugit iniqhijaami titiqqanik atuqlugit puiguqhimaitamingnik.

Ihumaaluutigirjuaqtatka pikalluanguinman iniqhimajunik titiqqanik naunairiiqhimajunik naunaitpiaktut hulidjutit ihumaliurutillu inulramminun inuuhiinun ajuqhautigivlugu

pijaangani atuqtaujakhanik. Havagviit qilamik havalitqutkhuajut taimaatut havaktiujut havaktaujanik malikpangiannun atugakhanun piliuriami, munarilugit, tutqurlugillu titiqqat ihuaqtumik pilutik.

Aalla pidjutini takuvaktaptingnun pihimaaqpagait pidjutaujut ilanginni havagvingni taimaa havaktauullangittuni ihuaqhaqtakhanilu aallannguqtirianginni. Pijakhat ihuahqhaijaami ajuqhautinun ukuat: naunairiiqlugu, kangiqhilugu pidjutikhaa anginikhaalu, naunaiqhijaami upalungaijautikhamik havaktaujakhanun, havattiarlugu upalungaijautikhaq, havakhimmaarlugu iniqtinngau iniqtaujaangani. Aturlugu havaktaptingnik, takujaqqut taimaa havagviit piliulipaktunik amihunik havaktakhamingnik kangiqhillaqhimaittumik pidjutigijaanun taimaalu, pidjutigivlugu, iniqtijutitait havakpiakniaqtatik uqariiqhimajamingnun havakniaqtamun. Naunaijautigilugu, 2013-mi, Ilinniaqtuliqijitkut piliuqtaat una Qajangnautikhat Iliharvingni Pimmarlungnaittumun Katimajit. Una katimajit pidjutikhaa taimaa piliuriami atuqtaujakhamun aadjikkutamik unnirutikhamun maliktakhaq ihuaqhiuumijaanginnik naunaiqhijakhamingnik unnirutikhanullu iqhinaqtumik pidjutigivagainun iliharvingni. 8-ni ukiuni qaangiutijuni, havagvik tunihilimaittut itquumajunik naunaitkutikhanik tahapkununga pidjuthaimajunun.

Havagviit pijukhat nakuujumik hivitunikhaanun ihuaqhautikhanun havaktaujaanginnik piiktaujaanginni pidjuthaimajut ihumaaluutaujut, naunairiiqhimajut ikajuqtiujunin havakpagainik, ihuittmik pidjutiqaqtunun inmik pinahuarutimingnun havaktaujanullu. Havagviit inmik kiunnaqtuutukhat ihumaliurutimingnun, ilitaqhilutik taimaa atauhiinarmik pidjutikhaq ihuahqhaijaami ajuqhautinun pidjutigijaujunullu, ilitaqhijukhaujut taimaa ittut havaqatigiiktukhauvlutiklu piliuriami ihuahutikhanun nakuukpiaktunun aallan'nguqtirutikhanun. Taimaatuinnaq itquumajumik ikajuqtaqtut pilaarutikhainun ihuatqijanullu pijumajainun inulramminun Nunavunmiut ilagijainullu.

Pittiarnikkut,

Jane Bates

Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik

² Niego, Y. (2021, Imaruqtirvia 21). Nunavunmi Maligaliurvik. "Titiraqtauhimajunun uumunga Tikuaqtauhimajunun Katimajit pidjuthaanun Ihumagihimangitainik Kavamanni Aulanikkut Maniliqinikkut Unipkangit Tuhaqtikaidjutaat talvani 2019-2020 Ukiunganun Unnirutimi taaffumunga Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik (iniqhimaittuq)", p.67. 5-ngujuq Katimarjuarutaanun, tuglia katimajutaat. Pihimajaat talvanga <https://assembly.nu.ca/sites/default/files/OGOPA-20210621-draft.pdf>

³ Niego, Y. (2021, Imaruqtirvia 21). Nunavunmi Maligaliurvik. "Titiraqtauhimajunun uumunga Tikuaqtauhimajunun Katimajit pidjuthaanun Ihumagihimangitainik Kavamanni Aulanikkut Maniliqinikkut Unipkangit Tuhaqtikaidjutaat talvani 2019-2020 Ukiunganun Unnirutimi taaffumunga Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik (iniqhimaittuq)", p.67. 5-ngujuq Katimarjuarutaanun, tuglia katimajutaat. Pihimajaat talvanga <https://assembly.nu.ca/sites/default/files/OGOPA-20210621-draft.pdf>

-
- ⁴ Ikayootikhat iluaniituqaqtut amigaitunik ukiunik naunaiyautit, nutaatqiat atuqtauyut naunaiyautit, kihimi uqaqhimagumik.
- ⁵ Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. (2020). *Inuugianganirrit itqungniaqtauyut Taaqhivalirvia 1, 2020*. Iqaluit, NU: Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. Pihimajuq uumanna https://gov.nu.ca/sites/default/files/population_estimates_report_july_1_2020.pdf
- ⁶ Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. (2016). *Inuugianganirrit Itqurnarutaujuq Taaqhivalirvia 1, 2016*. Iqaluit, NU: Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. Pihimajuq uumanna https://www.gov.nu.ca/sites/default/files/population_estimates_report_july_1_2016.pdf
- ⁷ Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. (2018) *Nunavunmi Qitqani Atautimun Itkaptaksinik tuyuqtut Maniliurutait Aviktungniitigut Nunallaallu, 1999min hamunga 2017mun*. Iqaluit, NU: Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. Pihimajuq uumanna https://gov.nu.ca/sites/default/files/nunavut_median_total_income_of_taxfilers_with_income_by_region_and_community_1999_to_2017.xlsx
- ⁸ Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. (2021). *Havaktiit idjuhiit tapkununga Ukiuqaqtut 15mik avatqumayullu Inuinait Inuinnaungitullu naunaiyautait, Nunavut, 2019 unalu 2020 (Ukiumi Naunaitkutait)*. Iqaluit, NU: Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. Pihimajuq uumanna https://gov.nu.ca/sites/default/files/annual_labour_force_tables_for_nunavut_2019_and_2020_4_tables_dissemination_file.xlsx
- ⁹ Pidjutauyut inulramirnun inungnun ataani 18nik ukiuqaqtut. Tunijaujuq uumanna Inulirijikkut haffumani 2020 tatqirhiutikkut ukiungit.
- ¹⁰ Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. (2017). *Inuugianganirrit Iglulu Qaffiutilaangit*. Iqaluit, NU: Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. Pihimajuq uumanna https://gov.nu.ca/sites/default/files/statsupdate_population_and_dwelling_counts_2016_census_2.pdf
- ¹¹ Inugjakpallaarniq naunaiyautaa igluqaqkitpalaat inungnun iglumiyunun.
- ¹² Nunavunmi Igluliyit Kuapaliisit. (2020). *Angiraqattaaqtaqtitsiniq: Ikayuqhugit iglukhainik qiniqhadjutlugit*. Iqaluit, NU: Nunavunmi Igluliyit Kuapaliisit. Pihimajuq uumanna [https://assembly.nu.ca/sites/default/files/TD-293-5\(2\)-EN-GN-Status-of-Housing-Report-2020.pdf](https://assembly.nu.ca/sites/default/files/TD-293-5(2)-EN-GN-Status-of-Housing-Report-2020.pdf)
- ¹³ Iglumiyut niqailiutut atuqtauyut humi ilauyut qanuriniit uvaluuniin amigaitilaangatigut niqit niriyauyut (naamavyaktumik niqailiutut) uvaluuniin niqikhaqlungnikkut nirinirmik niriidjuhiinun (akhut niqailiutut).
- ¹⁴ Naunaiqhitijiit Kanatami. (2020). *Iglumiyut Niqailiutut Kanadami 2017/2018*. Ottawa, ON: Naunaiqhitijiit Kanatami. Pihimajuq uumanna <https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/11-627-m/11-627-m2020007-eng.htm>
- ¹⁵ Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. (2020). *Nunavunmi Nutaraniktut Tatqirhiutikkut, 2002min hamunga 2019mun*. Iqaluit, NU: Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. Pihimajuq uumanna https://gov.nu.ca/sites/default/files/nunavut_live_births_2002_to_2019_7_tables.xlsx
- ¹⁶ Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. (2020). *Nunavunmi Huiqtut qanuriniitigut, 2003min hamunga 2019mun*. Iqaluit, NU: Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. Pihimajuq uumanna https://gov.nu.ca/sites/default/files/_thumbs/nunavut_deaths_by_sex_age_group_marital_status_and_by_month_2003_to_2019_4_tables.xlsx
- ¹⁷ 2019min naunaiyautit atuqtauyut. Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. (2021). *Nunavunmi Inminiiqtut Aviktungniitigut, Qanuriniit, Ukiungitigut Idjuhillu, 2000min hamunga 2020mun*. Iqaluit, NU: Nunavunmi Havagviat Naunaiyaiyit. Pihimajuq uumanna https://gov.nu.ca/sites/default/files/nunavut_suicides_by_region_sex_age_group_and_ethnicity_2000_to_2020.xlsx

QANURITTAAKHAANIK INUULRAMMIIT NUNAVUMMIUT

Tamainnit Nunavut Naunaijaininnga⁴

Uumanna Nunavunmi Havagviat Naunaiqhijit, Taaqhivalirvia 1, 2018, kihimi naunaiqtaugumi.

AMIHUUNINGIT

Amihuuningit Nunavunmit⁵

39,353

Inuinnainnit⁶
84.2%

Inuinnaungittut⁶
15.8%

Ukiuqakut (ukiuqaqtukkut)⁵

0-4: 4,196

5-14: 8,263

15-24: 6,456

25-44: 11,556

45-64: 7,311

65+: 1,571

Amihuuningit,⁵

0-24 ukiuqaqtunute

48%

Qitqani maniliurninngit⁷

\$33,410

Havaaghailliuqtut Naadjuhiit⁸

14%

Inuuyut iglumingni
ikayuuhiaqtunun⁹

5,757

IGLUKHA¹⁰

Iglut

11,433

Igluqaqtut

9,819

Inugiakpallaagtumik¹¹ igluqaqtut¹²

35%

NIQAILLIURNIQ^{13 14}

Naamainaqtut akhuluuniin
niqikhailiuqtut Nunavunmi

49.4%

Kanatami naunaitkutait
naamainaqtut akhuluuniin
niqikhailiuqtut

8.8%

Naamainaqtut akhutluuniin
niqikhailiuqtut avatiini Kanadap
anginihauyuq Nunavunmi.

INUUJUT TUQTULLU

Inuujut¹⁵

840

Aviktuqhimayumi: 379

Hilataani aviktuqhimayumin: 461

(Nutaraniktut) Nutaraqaqtunun
14nik ukiuqaqtut nukahiuyullu: 5

(Nutaraniktut) Nutaraqaqtunun
15-19mik ukiuqaqtut: 154

Biibinnuat tuqtut,¹⁶
0-1 ukiuqaqtut

14

Tuqujut,¹⁶
0-19 ukiuqaqtut

35

Pusantngujut inminik pijut,¹⁷
0-19 ukiuqaqtut

36.8%

Qanurittaakhaanik Inuulrammiit Nunavummiut

Pijuq uumanna Ilinniaqtuliqjikkut uumunnga 2020-2021 sikuuqtillugit

AKLINGNAKTUK

- # Nampangit uqaqtaujuq havagvingmit
- # Nampangit uqaqtaujuq kihimi naunaiqtait havagvingmit ihuangittuq
- ? Nampangit tunijaungittuq havagvingmit

ATAUTTIMUT KITIKMEOT KIVALLIQ QIKIQTAALUK

NUTAQQIQIVIIT IGLUQPAIT¹⁸

Nutaqqiqiviit Igluqpait	60	9	14	37
Inikhait, tamangnik naamayut naamangitullu	1,283	217	274	792
Nutarannuaq	228	31	53	144
Ilihalihaliqtun	888	186	221	481
Ilihaqtukhanguqtut-ukiungit	167	0	0	167

ILIHARVIIT

Ilihariaqtuqtut amigaitilaangit ¹⁹	59.6%	55.8%	58.9%	55.8%
2019-2020 Ilihariaqtuqtut amigaitilaangit ²⁰	76.5%	68.6%	80.2%	77.2%
Iniqtiqhimayut qaffiuniit	276	38	99	139

Ilihaqtut-Ilihaijinut Qaffiutilangit (SER)²¹

	SER	SER+ ²²	SER	SER+ ²²
Aviktuqhimayumi atuqpaiyat	13.39	11.44		

KITIKMEOT

Kugaaruk	13.69	12.11
Kugluktuk	13.63	11.60
Taloyoak	13.60	12.53
Cambridge Bay	13.58	11.67
Gjoa Haven	13.52	11.77

QIKIQTAALUK

Iglolik	13.74	11.54
Iqaluit	13.73	12.06
Sanirajak	13.70	10.96
Arctic Bay	13.67	12.00
Kinngait	13.65	11.28
Clyde River	13.60	10.48
Pond Inlet	13.56	11.24
Pangnirtung	13.52	10.71
Sanikiluaq	13.47	10.92
Kimmirut	12.58	10.39
Qikiqtarjuaq	12.28	8.19
Apex	9.13	5.21
Iqaluit- Uiviitit	8.40	7.30
Resolute Bay	7.20	4.50
Grise Fiord	5.38	3.31

KIVALLIQ

Rankin Inlet	13.68	12.67
Arviat	13.66	12.56
Baker Lake	13.64	12.14
Naujaat	13.59	11.55
Coral Harbour	13.47	12.89
Chesterfield Inlet	12.50	10.00
Whale Cove	12.74	10.85

¹⁸ Ilinniaqtuliyait Laisiqatut nutaqqiqiviit; aulapkangitait. Kangiqhidjutit piyauhimgit hitamanin nutaqqiqivngin.

¹⁹ Naunaiyautit katitiqhimayut hulaqihimayut qalagyuarnirmun COVID-19 ihuaqtumik pidjutiqangitut ilihariaqtuqtut uvani iliharnikkut ukiungani. Naunaitkutut nalautaqhimayut Ubluqtuhinia 2021-mi.

²⁰ Qaffiuniit itquumangitut pidjutayut ihuinaaqtiyutitugit qaritayunan uvani Hikutirvia 1, 2019. Ilihalugit: Uvani 2019-2020 iliharnirup ukiungani, iliharviit naunaiyaliqtait ilihariaqtuqtut tatqirhiutikkut imaangungitugit Ublaami Ubluqtigani. Uvani Imaruqtirvia 1, 2021, Ministaat Ilinniaqtuliyait uqaqtuq tapkua vuani 2019-2020 "tamaita ilihiaqtut ilihariaqtuqtut umikhimatilugu iliharvik." Joanasie, D. (2021, Imaruqtirvia 1.). "Munardjutit Ilihaqtut Ilihariaqtuutainun Atuqtilugu Nunaryuami Aanniarut". Maligaliqivik Nunavunmi. Nunavut Hansard Makpiraaquqhimangitugit Makpiraaquqhimayug makpirnia.33. Snguyug Katimadjut, 2nd Tugliq katimadjut. Pihimajuq uumanna <https://assembly.nu.ca/sites/default/files/20210601-Blues-English.pdf>

²¹ SERmun atulirnit ilaayut iliharvingni atanguyat, tugliit atanguyat ilihaiyit, ilihiaqtunun ikayuqtit ilihaiyit, uqaqdjiyut, makpiraaquqiyit. Kavamatkut Nunavunmi. (2019). *Kangiqhidjutit: Ilihaqtut Ilihaiyilu Amigainirit Nunavunmi Ilihaqviini*. Iqaluit, NU: Kavamatkut Nunavunmi. Pihimajuq uumanna https://www.gov.nu.ca/sites/default/files/backgrounder_ser_2019-2020.pdf

²² SER+ ilaayut uqaqhikkut ayuittiaqhimayut ilihiaqtullu ayuqtiqituit ilaliutihimayut havaanun titiraqhimayumi uvani ²¹.

Qanurittaakhaanik Inuulrammiit Nunavummiut

Pijuq uumannga Ilinniaqtulijikkut uumunnga 2020-2021 sikuuqtillugit pihimmaaqtuq...

	ATAUTTIMUT	KITIKMEOT	KIVALLIQ	QIKIQTAAALUK
AYUQHAUTINUN KIUDJUTIT²³				
Ayuqhautinun kiudjutit piyariaqaqtut	15	4	6	5
Ilihaqtut huirutait ihuinaarahuangitumik ihuinaarutit	3	2	0	1
Ilihaqtut huirutait inminiirnikkut	7	0	4	3
Ilihaqtut huiqtut nunallaami	1	0	1	0
Inminiirnikkut huiqtut ilihaqtut ilaliutihimayut nunallaami huiqtut	2	1	1	0
Inuaqtuq nunallaami	1	1	0	0
Amigaitut ilihaqtut inminiirahuarnikkut uuktuqtut	1	0	0	1
NINGAUMANIKKUT IHUINAARUTIT²⁴				
Ningaumanikkut ningaqhutiluuniin ²⁵ ihuinaarutit	165	32	20	113
Havaguiqtitaualaktut	142	20	?	122
Ihuinaarutit uniudjauyut piliihimanun/PILIIHIMAT	30	6	9	15
Uumilruhainikkut ihuinaarutit	23	0	4	19
Nuliqinikkut ihuinaarutit	8	0	1	7
Taimaaqtitauyut	4	0	3	1
2019-2020 NINGAUMANIKKUT IHUINAARUTIT²⁶				
Ningaumanikkut ningaqhutiluuniin ²⁵ ihuinaarutit	1,093	253	241	599
Havaguiqtitaualaktut	417	38	69	310
Uumilruhainikkut ihuinaarutit	104	68	11	25
Ihuinaarutit uniudjauyut piliihimanun/PILIIHIMAT	29	3	8	18
Nuliqinikkut ihuinaarutit	10	2	2	6
Taimaaqtitauyut	3	0	1	2

²³ Ayuqhautinun kiudjutit humi unghiktunun naunaiyaqhimaqaqlugit qanuritaakhaatigut ilituqhaidjutit pidjutikkut qalagyuarnirmun COVID-19 tingmitailidjutikkut.

²⁴ Kitikmeot ukualu Qikiqtaaluk naunaiyautait hamanga Taaqhivalirvia 2020min-lidjirurvia 2021mun. Kivalliq naunaiyautait hamanga Niqiliqivik 2020min-Qiqaijalirvia 2021mun. Ilinniaqtulijiyit piqangitut naunaiyaidjutikkut auladjutinik ningaumanikkut ihuinaarutinun.

²⁵ Ningarnikkut ningaqtullu ihuinaarutit algangmigut atuqhutik ihuinaarutit(imaa, ningaqhutik, ahinungautiblugit, tigluqtuqhutik taimaa.).

²⁶ Ningarnikkut ningaqtullu ihuinaarutit naunaiyautit hamanga Niqiliqivik 15, 2019min hamunga Qiqaijalirvia 16, 2020mun. Tamaita aalat naunaiyautit ataani haffuma qanuriniitigut hamanga Niqiliqivik 15, 2019min hamunga Ubluqtuhivia 8, 2020mun. Ilinniaqtulijiyit piqangitut naunaiyaidjutikkut auladjutinik ningaumanikkut ihuinaarutinun.

Qanurittaakhaanik Inuulrammiit Nunavummiut

Pijuq uumanna Munaqhiliqijitkut uumunnga 2017-2018 maniliurutimut ukiungani²⁷

AKLINGNAKTUK

- # Nampangit uqaqtaujuq havagvingmit
- ? Nampangit tunijaungittuq havagvingmit
- Naunaiyautit unniudjutaungitut taimaali quuliunginmata qanuriniit nayugainun ukiuqatogiiktununluuniin

ATAUTTIMUT KITIKMEOT KIVALLIQ QIKIQTALUK

ATUQTAULUAQTUT QANURINIIT munaqhiliaqtut nunallaani munaqhitkunun, Iqalungni Inungnun Aanniaqtailinirmun, Iqalungni Ihumamun Aanniaqtailinirmun (Pulaaqtut/Aanniaqtut)

Aalat naunaiyatiqhimayut aanniarnirmun munaridjutit humili naunaiyaqhimayut	13,998/1,276	--/--	4,115/351	9,175/734
Ihivriuqvingmi ihivriuqtauuyut	9,723/5,016	1,813/1,017	2,869/1,689	5,041/2,310
Aanniyuaqtut Puvangmingnun, naunaiyalaqhimaitut	7,195/3,402	1,761/809	2,432/1,141	3,002/1,452
Naunaiyalaqhimaitut humi aannialaqinirmun ²⁸	6,794/3,956	1,374/848	2,233/1,336	3,187/1,772
Hiuliuqtut (qitqani hiutip), naunaiyaqhimaitut	5,354/2,588	1,631/722	1,926/915	1,797/951
Aktungniriti naunaiyaqhimaitunun pidjutit pidjutauyut aalanun uvalu naunaiyaqhimangitut aanirutait ²⁸	4,695/3,113	919/652	1,605/1,072	2,171/1,389
Aanniyuaqtut igiarmigut (anirnikkut), naunaiyaqhimangitut	3,985/2,566	870/586	1,649/1,006	1,465/973
Ihiviruqataarutit nutaqqat inuuhinun ihivriurutit	3,663/1,939	754/418	1,119/618	1,790/903
Ihariagiyaqtaqtut kapuqhirutait aalaniin halumailrut aanniarutainun	3,566/2,145	714/446	1,159/681	1,693/1,018
Inuit aktungniqtaqtut inuuhirmingnun kivgaqtuutunik aalani kitunun qanuriniinun	2,785/1,930	--/--	--/--	1,825/1,183
Taiyauhmayut ihivriurutit anirnikkut tiibiinirmun	2,785/1,663	--/--	--/--	1,698/972
Ihariagiyaqtaqtut kapuqhirutit aaniarutinilaitkuti haffuminga diphtheria-tetanus-pertussis imaitullu poliomyelitis	2,713/1,932	--/--	913/643	--/--
Aalat naunaiyatiqhimayut aanniarnirmun munaridjutit humili naunaiyaqhimayut	--/--	708/191	--/--	--/--
Kidjangniq, naunaiyaqhimangituaq	--/--	586/368	--/--	--/--

NUTAQQAT DAAKTIA

Kivgaqtuqtut ubluit	914.5	38	76.5	800
---------------------	-------	----	------	-----

ATUQTAULUAQTUT QANURINIIT piyaarniranun ukua Qikiqtani Aanniaqvingmun, Aanniaqviliaqtut ukualu Ubluqmi Pilakhiqtunun (Pulaaqtut/Aanniaqtut)

Atauhiq, inuuhimayut aaniaqvingmi, nutaraniktut akunangmikkut	378/307
Kiguhiqinikkut, naunaiyaqhimangitut	293/292
Puvakliuryuaqtut, naunaiyaqhimangitut	69/60
Atauhirmik nutaraniktut (titiraqhimayut maamaita naunaitkutaini)	68/68
Naunaiyaqhimangitut humi pihimanirit ²⁸	57/48
Nimuuniarnikkut, naunaiyaqhimangitut	47/45
Aalat mihingnautit ukualu naunaiyautit ihumamun qanuriniit	36/31
Aalat inuunariqhimayut nutaranuat	31/29
Puvakluutit, naunaiyaqhimangitut (ilaungitut: puvakluguutit)	27/25
Atautit inuuyut, pilakhiqhutik inuuyut	26/25

²⁷ Una 2017-2018 maniliqinikkut ukiunga nutaatqiaq, iniqtiqhimayut naunaiyautit piinarialgit. Tuniyuyut naunaiyautit pidjutigiyaqit atuqataaqtut ICD-10 naunaitkutait. Aanniaqtut tuqikhaqhimayut aanniarutait pidjutaungitut uvanai unniudjutini.

²⁸ Pidjutauyut pinahuangitumik aanirutit

Qanurittaakhaanik Inuulrammiit Nunavummiut

Pijuuq uumanna Munaqhiliqijitkut uumunnga 2017-2018 maniliurutimut ukiungani²⁷ pihimmaaqtuq...

	0-4 UKIUNGIT	5-9 UKIUNGIT	10-14 UKIUNGIT	15-19 UKIUNGIT
ATUQTAULUAQTUT QANURINIIT piyaarnirmun hapkununga Iqalungni Aanniaqtailinirmun, ukualu Iqalungni Ihumamun				
Aaaniaqtailinirmun (Pulaaqtut/Aanniaqtut)				
Aanniaryuaqtut Puvangmingnun, naunaiyuaqhimaitut	5,592/2,207	1,039/747	--/--	--/--
Hiuliutqut (qitqani hiutip), naunaiyaqhimaitut	4,229/1,752	718/517	--/--	--/--
Aalat naunaiyatiqhimayut aanniarnirmun munaridjutit humili naunaiyaqhimayut	3,988/408,	2,335/230	3,875/236	3,800/402
Ihivriuvqingmi ihivriutaqyut	3,578/1,950	1,836/129	1,475/882	2,824/1,054
Ihivriugataarutit nutaqqat inuuhinun ihivriurutit	3,371/1,667	--/--	--/--	--/--
Ihariagiyaqatqut kapuqhirutait aalaniin halumailrut aanniarutainun	3,316/1,899	--/--	--/--	--/--
Ihariagiyaqyut kapuqhirutit aanniarutinilaitkuti haffuminga diphtheria-tetanus-pertussis imaitullu poliomyelitis	2,556/1,778	--/--	--/--	--/--
Naunaiyuaqhimaitut humi aannialaqinirmun ²	1,887/1,182	1,493/964	1,797/971	1,606/837
Puvakiuryuaqtut (anirnikkut), naunaiyaqhimangitut	1,812/539	--/--	--/--	--/--
Kidjangniq, naunaiyaqhimangitug	1,598/1,015	--/--	--/--	--/--
Igiaqliuryuaqtut (igiaq), naunaiyaqtauhimangitut	--/--	1,258/799	750/503	--/--
Aktungniq nalunaqtunun pidjutinun pidjutaqyut aalanun ukualu naunaqtutigit aaniqhimayut ²	--/--	1,088/776	1,272/790	1,067/649
Taiyauhimayut ihivriurutit anirnikkut tiibiirnimun	--/--	578/337	871/521	558/327
Inuit aktungniqatqut inuuhirmingnun kivgaqtuutunik aalani kitunun qanuriniinun	--/--	530/383	462/337	701/429
Igiaqliuniq (Iqiaqliuqniq)	--/--	326/273	--/--	--/--
Ihariagiyaqatqut kapuqhirutait aalaniin halumailrut aanniarutainun	--/--	--/--	578/506	--/--
Uqaudjiyaunikkut, naunaiyaqhimangitug	--/--	--/--	434/189	1,009/327
Iksuliiqtaublutik ihivriutaqyut, ahiniungitug naunaiyarnirit	--/--	--/--	416/332	--/--
Munaridjutit hingaiyanun, naunaiyaqhimangitug	--/--	--/--	--/--	1,404/233
Uqaudjiyut ukualu uqaudjiyut hingaiyalaitkutigit	--/--	--/--	--/--	612/339
ihariaginiq kapuqhirutaanun choleramun piqaqtug typhoid-paratyphoidmiklu	--/--	--/--	--/--	610/170
Taiyauhimayut ihivriurutit aanniarutinun tamavyait nuliaqnikkut hiamitirutaqyut	--/--	--/--	--/--	558/363

ATAUTTIMUT KITIKMEOT KIVALLIQ QIKIQTAAUK

AANNIARVILIAQTUNUT TINGMIDJUTIKHAIT

Hilataani aviktuqhimayup havaktauyukhat/mamihaidjutit 931

INUUJUT HUIQTULLU

Inuujut	920	?	?	?
Aviktuqhimayumi	438	?	?	?
Nutaraniktut 19nik ukiuqaqtut nukarhiillu	56	?	?	?
Hilataani aviktuqhimayumin	482	?	?	?
Huiqtut	16	?	?	?
Hingaijautilugit nutarakhait huiqtut	3	?	?	?
Inminiiqtut	5	?	?	?

Qanurittaakhaanik Inuulrammiit Nunavummiut

Pijuq uumanna Maligaliqijikkut uumunnga 2020-2021 maniliurutimut ukiungani

AKLINGNAKTUK

- # Nampangit uqaqtaujuq havagvingmit
 ? Nampangit tunijaungittuq havagvingmit

	ATAUTTIMUT	KITIKMEOT	KIVALLIQ	QIKIQTAAALUK
MALIGALIQIYIT AULADJUTAITIGUT²⁹				
Itiqtauhimayut	6	0	2	4
Itiqtauhimayut avatutugu atauhiq	2	0	1	1
Avaliingaaqtittivaktait	0	0	0	0
Akiliqtuqtitauyut	2	0	1	1
TAANGAQ/AANGAYAARNAQTUTIGUT TIGUYAUYUT				
Qaffiuniit inulramiit inuit tiguyauyut³⁰	33	8	11	14
Tiguyauyut, ukiungitigut	85	27	28	30
15nik ukiuqaqtut	6	0	1	5
16nik ukiuqaqtut	10	7	1	2
17nik ukiuqaqtut	30	4	14	12
18nik ukiuqaqtut	39	16	12	11
IHUINAARUTIGIYAIT INULRAMIIT INUIT				
Apiqhuqtitauyut ihuinaarutikkut inulramiit inuit	11	2	3	6
Nutaqqanik piksaliuqhimayut, pihimayait	2	1	1	0
Nutaqqanik piksaliuqhimayut, pihimayait nuitiriangini	1	0	1	0
Takupkaiyut akunaanginik inulramiit ataani	3	1	0	2
16mik ukiuqaqtut				
Takupkaiblulik nuliqinirmun hunanik piinarialingnik nutaqqanun	2	0	1	1
Nuliqinikkut atuqtauuyut inulramiit inuit	3	0	0	3
Itiqtauuyut ilauyut ihuinaarutinun inulramirnun inungnun	20	2	6	12
Nuliqinirmun ulapirqutit ³¹	20	2	6	12
Aviktuqhimayu[iluani atiliuqhimayut nuliqinirmun ihuinaaqtunun³²	437³³	?	?	?
Ihuinaaqtuq(rutit) inulramirnun inungmun	329 ³³	?	?	?

²⁹ Inulramiit inuit 12-18mun ukiuqaqtut ataani ukua *Inulramiit Ihuinaarunirmun Maligaliqinirmun Maligaaq*

³⁰ Inulramiit inuit tiguyauyut itiqtauqqaqhuqut imingaiqhiqhuqut, inmingnik munarilimainirmun imingavalaanirmun, nayugahainmatalu qayangnailrumi inulramiit munaqtikhainmata inirnimik.

³¹ Kahagaqtut inungmik ukiuqaqtumik ataani 16

³² Ataani ihuinaarutit Naunaitkutaini kitut nuliqinirmun ihuinaarutit: [nuliqinikkut ulapiqiyut; kahagaqtitiblulik; nuliqtauuyut ilaminin; huradjanik nuliqtauq (nuliqtauq katimayut, nutaraqaqtumi, nutaqqaminluuniin); nutaqqamik piksaliuqtauq (piksaliuqtauq, pihimablugit, tuniuqhakhugit); angayuqaat munaqhiyuluuniin pidjutiqaqtut nuliqinirmik; tautuktitiyut, nuliqinikkut ihuinaarutit, nuliqinirmun ihuinaaqtut hatkuhiqtuqhutik, irhitaariblulik pinkhuuyumun aanniqtitiblulik timiinun; aanniqtitibluni nuliqinikkut ihuinaarutit; uuktuqhuni ihuinaaqluni quyaginaq qulaani ihuinaarutini] piyariaqaqtut atiliuqlugit Kanadami Nunaryuamili Nuliqinikkut Ihuinaarutinun atiliuqlugu, kitut havaktauhimayut hapkunanga Nuliqinikkut Ihuinaaqtumun Kangiqhidjutainun Atiliunirmun Maligaanun (SOIRA) haffumani 2004. Talvanga 2011mi, apirhuiyit piqarungnaiqtut ihumamikkut piyariaqarnirmun ihuinaaqtuq atiliuqlugu nuliqinikkut ihuinaaqtuq hapkunanga ihuinaarutinun. Inuk ilituriyaugumi ihuinaarunmik pidjutiqaqtuq haffumunga SOIRAmun, atiliuqtauuyukhaq imaa nuliqinikkut ihuinaarutiqaqtuq. Aadlamut Nuliamirmut Pijut, Ihuinaaqtumut Apiqhuqtuq piinarialik Apiqhuqtuq pitqujaujuq atiliunirmik. Ihuinaaqtumut Apiqhuqtuq uuktuutimik piinarialik ihumagigumi ihuinaaqtuq, pingittuq SOIRA ihariagijaujuq ihuinaarut, pipkaidjutijauq piqaqtuq qajangnautimik inungnut. Ihumagijamingnik Tupilaujuq ihumaliuriami atiliunirniq ihariagijaujuq.

³³ Nutaaq talvunga lidjirurvia 2021

Qanurittaakhaanik Inuulrammiit Nunavummiut

Pijuq uumanna Maligaliqjikkut uumunnga 2020-2021 maniliurutimut ukiungani pihimaaqtuq...

	ATAUTTIMUT	KITIKMEOT	KIVALLIQ	QIKIQTAALUK
IGLUMINGNI NINGAQTUT				
Akiliqtuqtitauyut	2,190	313	597	1,280
Ihuinaarutit	346	40	89	217
NUTAQQANUN MUNARIDJUTIT				
Ihuinaarutit apirhuutauyut	95	15	21	59
QANURINIIT PINIRMUN IHUINAAQTITAUYUNUN KIVGAQTUUTIT				
Qaffuniit inulramiit inuit pihimayut	309	52	98	159
Ihuinaaqtitaunirmun Kivgaqtuutinik				
Tautuktut ningaqtunik, iglumingni ningaqtut	87	23	19	45
Nuliqinirmun ihuinaaqtut	76	10	27	39
Inuaqtut	31	8	6	17
Kingungani nuliqinikkut ihuinaarutit	17	0	3	14
Alianaiguhuktut	16	0	12	4
Ningaqtut ihuinaaqtut	11	0	3	8
Takukhaunginaqtut ihuinaarutit	10	4	3	3
Tautukhimayut inminiiqtumik	9	0	1	8
Ihuinaaqtitaunirmun iglumini ningaqtuuyut	8	3	2	3
Tautukhimayut ningaqtunik aanniqtuqiaqtunun	7	0	5	2
Tautuqtuq ningarahuaqtumik, iglumini ningaqtuq	6	0	6	0
Ikualatibluni	3	3	0	0
Akhaluutituqhuni aanniqtitiyuq	3	0	0	3
Nunavunmi Aanniqtuqiaqtunun Tingmidjutikhainut Ikayuutikhat Pinahuarutit	3	0	2	1
Inminiinirmun ihumayut	3	0	0	3
Tautukhimayut nuliqinirmun ihuinaaqtunik	3	0	3	0
Tuqtirinahuaq	2	0	2	0
Ilagiinun kangiqhidjutit Uqaqatigiigvikhanik Havagviat	2	0	0	2
Huihaktuq	2	0	0	2
Onminiirniq iglumini	2	0	0	2
Irhitaariyuq	2	0	0	2
Tautukhimajut Tuqtirinahuaqtumik	2	0	2	0
Ihuinaarnahugiyauyuq ningarnirmun	1	0	0	1
Ningaqtuq timimun aanniqtitibluni	1	0	1	0
Anipkalaiqtuq	1	1	0	0
Akhaluutituqtuq imingayumik aanniqtitiyuq	1	0	1	0
Nutaramik ihuinaarutinahuaq	0	0	0	0
MALIGATIGUT MUNAQTIUYUQ				
Munaqhiyuq inungmik ataani Maligatigut Munaridjutaani	4	0	0	4

Qanurittaakhaanik Inuulrammiit Nunavummiut

Pijuq uumanna Inulirijikkut uumunnga 2020-2021 maniliurutimut ukiungani

AKLINGNAKTUK

- # Nampangit uqaqtaujuq havagvingmit
- # Nampangit uqaqtaujuq kihimi naunaiqtait havagvingmit ihuangittuq
- ? Nampangit tunijaungittuq havagvingmit
- X Qanuriniit unniudjutaungit. Avikturiniit atungit atuatuyutigit unniudjutit qanuriniit.

ATAUTTAMUT KITIKMEOT KIVALLIQ TUNUNGANI HIVURAA
KIKIKTAALUK QIKIQTAAALUK³⁴

TAKUJAQTUQUIJUT³⁵

Takujaqtuquijut	2,611	877	380	1,200	154
Ikayuqtaunikkut kivgaqtuutit/aalat (nutaqqat idjuhiit, nunallaat ikayuutikhait, taimaa.)	?	327	X	X	X
Taangaq/aangayaarnaqtutigit ilauyut	?	190	X	X	X
Aktuqhimanik ilagiit ningaqtunun/qimaviit kivgaqtuutait	?	186	X	X	X
Iliharviup takupkaidjutikhait ikayuqtaunirmun ³⁶ ?	?	90	X	X	X
Ihumaliqiyit	?	48	?	X	X
Akiitumik kivgaqtuutit	?	36	X	X	X
Ilagiinut ningangnikkut	?	X	?	X	X
Nutaqqanun munaridjutit	?	X	?	X	X
Angayuqaat/nutaqqat ayuqhautait	?	X	?	X	X
Inminiinirmun ihumayuq	?	X	?	X	X
Ipiralainirmun	?	X	?	X	X
Aihimavikhaqangitut	?	X	?	X	X
Iglutigut ayuqhautit	?	X	?	X	X
Niqikhailliuniq	?	X	?	?	?
Nutaqqanun munaridjutikhanun ihumaaluutit pidjutauyut iminganirmun iglumingni ningarnirmun	?	X	X	?	X
Ayuqhautiqaqtut iqihulinirmun ayuqhautit, taangakut, inminiinirmun ihumanirmun	?	X	X	?	X
Ikhinaumanirit iglumingni ningarnirmun, taangaq, ningarniq	?	X	X	?	X
Ihumagiyayuq nuliqinikkut ayuqhaqtuitauyut	?	X	X	?	?
Inuit pitquhiitigit tiguaqtitiniq	?	X	X	?	?
Iglumingni ningaqtut	?	X	X	?	?
Ikhinaumaniq nutaqqanik	?	X	X	?	?
Nutaqqanun munaridjutinun ihumaaluutit iminganirmun munaqtikhailiunirmunlu	?	X	X	X	?
Inulramiit ayuqhautiqaqtut iqihulinirmun ayuqhautinik, taangakut, inminiinirmun ihumayuq	?	X	X	X	?

³⁴ Naunaiyaqhimayut unniudjutauyut tuniyayuq hapkunanga Havagvianin Inuliriyitkut.

³⁵ Naunaiyaqhimayut Kinngarni haffumani Niqiliqivngmi uvanilu Apitilirvia 2020. Naunaiyaqhimangit Iqaluit unaluuniin Kimmirut tuniyaungit.

³⁶ Takuyayuqhat unniudjutait, qanuriniillu tuniyauhimangit.

Qanurittaakhaanik Inuulrammiit Nunavummiut

Pijuq uumanna Inulirijikkut uumunnga 2020-2021 maniliurutimut ukiungani pihimmaaqtuq...

ATAUTTIMUT KITIKMEOT KIVALLIQ TUNUNGANI HIVURAA
KIKIKTAALUK QIKIQTAALUK

ATAUTIMUN INULRAMIIT TUNIYUUYUT KIVGAQTUUTINIK AULAPKAIYIMIN³⁷

Atauttimut	388	117	19	53	199
------------	-----	-----	----	----	-----

MUNARIYUUYUT AULAPKAIYIMIN^{37 38}

Munariyauyut Aulapkaiyimin	151	20	9	31	91
Hivituyumik Munaqhiviit	102	11	5	23	63
Atuqtaukaffuktut Munaqhiviit	42	9	4	8	21
Nutqaqtitauyut	6	?	?	?	6
Iluanit Pitquidjutit	1	?	?	?	1

Ukiunga

0-5 ukiungit	?	?	?	9	27
6-10 ukiungit	?	?	?	11	21
11-15 ukiungit	?	?	?	6	29
16-19 ukiungit	?	?	?	5	14

Tuniyauyut kivgaqtuutinin kihimi munariyaungit Aulapkaiyimin³⁹	12	3	3	1	5
--	-----------	----------	----------	----------	----------

Nayuugait

Aviktuqhimayumi	121	14	7	22	78
Hilataani aviktuqhimayumin	30	6	2	9	13

INUULRAMMIUJUT IKAJUQTAUJUT munarijaungittut kihimi Tukimuaqtiumit³⁷

Qanuriniit kivgaqtuutit angirutait	237	97	10	22	108
Upalungaiyautait munaridjutikhanun	171	61	8	13	89
Ikayuqtaunikkut kivgaqtuutit angirutait	44	28	2	7	7
Kivgaqtungnikkut ikayuutinun angirutit	13	8	0	1	4
Munaridjutinun pitquyauyut	6	0	0	0	6
Nunami-aviktungniit nunani aalani munaridjutit ²		0	0	0	2
Ilihimaungit	1	0	0	1	0

Ukiunga

0-5 ukiungit	?	?	?	14	46
6-10 ukiungit	?	?	?	2	30
11-15 ukiungit	?	?	?	3	28
16-19 ukiungit	?	?	?	3	4

Nayuugait

Aviktuqhimayumi	213	92	8	11	102
Ilaita igluini	?	89	8	?	?
Hilataani aviktuqhimayumin	24	5	2	11	6

³⁷ Una ubluitigut nauaiyaut.

³⁸ Aulapkaiyi Inuliriyitkunun maligatigut munaridjutiqaqtut tapkuninga inulramirnik apirhuiyukut pitquyauyut.

³⁹ Inuulrammiit 16-nguqtut munarijautillutik Aulapkaiyimin.

Qanurittaakhaanik Inuulrammiit Nunavummiut

Pijuq uumangga Inulirijikkut uumunnga 2020-2021 maniliurutimut ukiungani pihimmaqtuq...

AKLINGNAKTUK

- # Nampangit uqaqtaujuq havagvingmit
- # Nampangit uqaqtaujuq kihimi naunaiqtait havagvingmit ihuangittuq
- ? Nampangit tunijaungittuq havagvingmit
- X Qanuriniit unniudjutaungit. Avikturniit atungit atuatuyutigit unniudjutit qanuriniit.

ATAUTTIMUT KITIKMEOT KIVALLIQ TUNUNGANI HIVURAA
KIKIKTAALUK QIKIQTAALUK

TIGUARUTIT

Tiguarutit	127	?	?	?	?
Havagviitigit	7	0	3	?	4
Inmiikkut	14	0	0	11	?
Atiliuhimayut pitquhikkut	109	?	?	?	?

NUTAQQANIK MUNAQHIYUT IGLUMINGNI³⁷

Nutaqqanik munaqhiyut iglumingni	157	39	18	22	78
Inuinnainnit	?	32	12	?	46
Inuinnaungittut	?	7	6	?	32

ATAUTTIMUT KITIKMEOT KIVALLIQ QIKIQTAALUK

ILAGIINUT NINGAQTUHMAYUNIT QIMAAVIAT⁴⁰

Inulramiit kitut nayugaqaqtut qimaavingni	241	84	47	110
Unuat nayuqtait qimaavingni imaa ukiungitigit	3,402	356	413	2,633
0-2 ukiungit	976	113	110	753
3-5 ukiungit	716	77	99	540
6-18 ukiungit	1,710	166	204	1,340

AANIRYUAQHIMAYUT HUIQTULLU⁴¹

Aaniryuaqtut	83	58	0	4	21
Huiqtut	4	0	0	3	1

⁴⁰ Havagviat Inuliriyitkut tunihiyut manikhainik qimaaviit; aulapkantait.

⁴¹ Kangiqhitarumaguvin, takulugit Ithivriurutait Aaniqiaqhimayut Huiqtullu titraqhimayut, makpirniani 65.

HAVAGVIPTINGNUT

Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik (Uqaqtinga) inmikkut havaktiujuq uqaqtuq Maligaliurvingmut Nunavunmit (Maligaliurvik) inungnullu.

Pitqujautinga uumannga Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Havagvik (RCYO) naunairluni maligakhaq, maliktakhangit, qanuriliurutikhanik, pinahuarutit, unalu ikajuutinik iliuraqhimajuq Nunavut Kavamanganit (GN) havagviujut unalu tikkuqaqtajut ajuittiaqtut⁴² (havagviujut) tunijut ihuaqtumik, ihuaqtumik, nakuujumiklu qanurittaakhaanik pijut ihariaginginnga ikajuqtuqlu pilaarutinginnik inuulrammiinit Nunavummiut, ilangillu, ihariagijainnut.

Kinaliqaak ihuiguutiqarumi havagviup ikajuutininnanik, ikajuqtaulimaikkumiluuniit inuulrammiimik unalu/ unaluuniit ilaminik, uqainnariaqaqtaa havagviptingnut ihivriujutugiami.

Tamaita naunaitkutaq uqaqtaujut havagviptingnut hiamitiqtaulimaikkut uqaqtaunginnarialik atinik uqaqhimaittumik.

TIKINNAHUAQTAVUT

Inmikkuuqtugut nutaqqanut inuulrammiillu ikajuutikhaq havagvik naunaiqtaa GN-kut ikajuqtait hapummiutijaillu pilaarutinginnik quviagijamingnik inuulrammiinit Nunavummiut.

TAUTUKTUUJAQTAVUT

Tamaita nutaqqat inuulrammiillu Nunavunmi ilihimajait pittaarninngit, ilumuuhugit kinajuaakhaanik, ikajuqtaujumiklu pijut pipkaidjutaujullu uqariamingnik qanuqtut ihumagijamingnik hunavalungnik ajuqhatipkaijamingnik.

PITQUJAVUT

Pitqujavut pipkaidjutigijaatigut havagiami pitqutigiquplugit nutaqqat inuulrammiillu tamaita hapkuat pigumik:

- * Inuulrammiit ajuqhaqtitaujuq ukiuqangitkumi 19-mik. Piquaqtuq mikiumik ilaliutingittuq havaktitaatigut inuulrammiujunut ukiuqaqtut avatqumajumik 19-nit. Una uuktuutigillaklugu, ilaugumik kavamanganik 19-nguqtinnagu;
- * Hagviujut ilaujut; unalu
- * Pilaarutinginnik nutaraq, naunaiqhimajuq uumani United Nations *Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat, pijaungittut.*

Pitqujavut hapkuninnga pittailijut:

- * Havagiami ajuqhautimik ilauqataunirmut, ukunatitut taimaa inuulrammiujuq naalangitkumi angajuqqaaminut;
- * Ihivriujut nutaramik pimmarluktitaujuq hugijauhuiqtaugumiluuniit; unaluuniit
- * Havakluni ihuigijaujunit havagviujunit nanminiqaqtaunilluuniit timiqutigijaujut. Una uuktuutigillaklugu, taimaa inuulrammiujuq pingitkumi ihuaqtumik akiliuhiakhaq atan'ngujaminit.

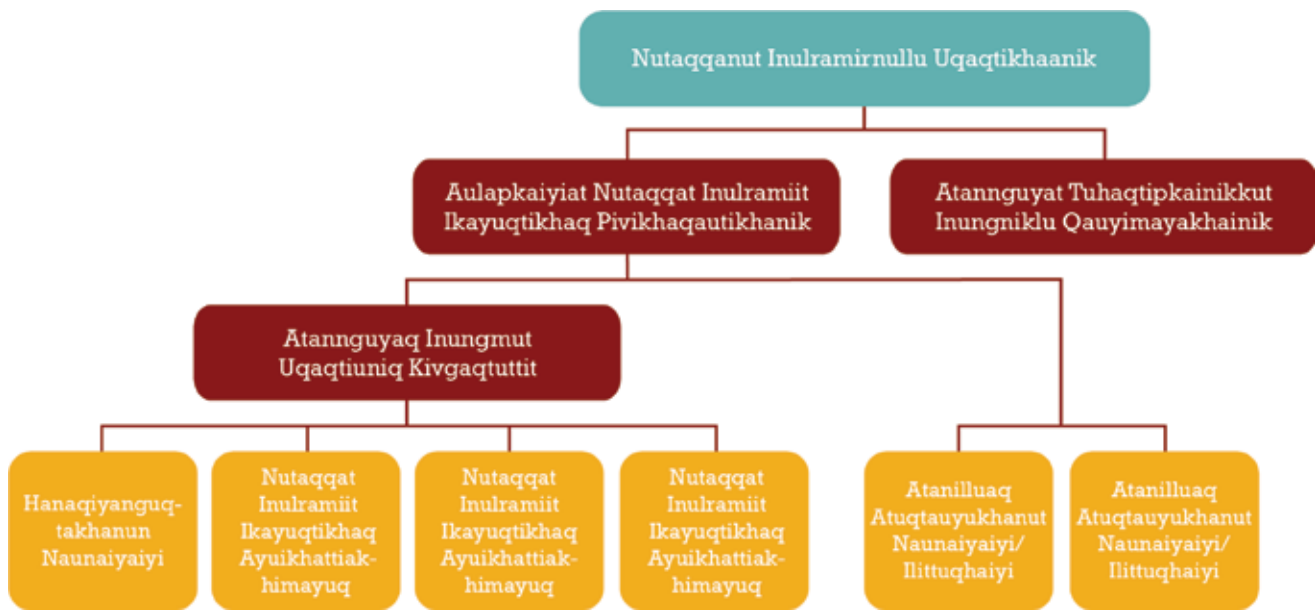
⁴² Tikuaqtauhimajut atangujat titiraqhimajut ataani Naunaitkutaani Ami haffumani RCYAkut.

HAVAKTIVUT

Ukua RCYO-kut piqaqtut nainik havaakhanik, ilaungitut ukua Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik. Talvanga Qiqajjalirvia 31, 2021, iinguyut havaakhat havaktuqaqtut tamaita, inuinnait havaktut amigaitilaangit imaa 37.5%. Naigiyaat havaktikput siksiniq-tatqiqhiutinik iluani nuutirnirmun havaalik.

RCYO-kut havaktiit tunihiyut uqauhjinirmik Inuktitut, Qablunaatut, Uivitullu. Kivgaqtuutit Inuinnaqtun piinarialgit numiktirinikkut ikayuutikkut.

PIKSANGA 1: RCYO-Kunni Havagtingit Naunaitkutinga

KITUT NAUNAIQTITAATIGUT HAVAAKPUT

Havaavut naunaiqtitaujuq uumannga *Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Maliganga* (RCYA), United Nations *Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat*, Inuinnainit inungnut ilumuurutingit (ISV), nipinga nutaraq, unalu Kaanatami Ikajuutikhaq Maliktakhangit piliuqhimaajuq uumannga Kaanatami Katimajingit Nutaramut Inuulrammiillu Ikajuqtingit (CCCYA).

NUTAQQANUT INULRAMIRNULLU UQAQTIKHAANIK MALIGAQ

Pitqujavut ilaliutijuq hapkuat ihuaqtut havaangit naunaiqhimajuq RCYA-mi:

- ✳ Naunairlugu pilaarutinginnik quviagijangillu nutaqqanik inuulrammiillu, inminik atauttimullu, hapummiutijaujut hivumuuqtitaujuullu;
- ✳ Naunairlugu havagviujut tuhaajut ihumagijaiillu qanuqtut ihumagijamingnik nutaqqanik inuulrammiillu ajuqhautinginnik ajuqhaqtipkaijainnit;
- ✳ Naunairlugu nutaqqat inuulrammiillu piinariaqaqtait havagviujut ikajuutinik unalu havagviujut ihumagijait ihumaaluutigijanginnik qanuqtullu ihumagijanginnik uuminnga tahapkuat ikajuutinik;
- ✳ Ikajurlugit nutaqqat, inuulrammiit, ilangillu uqaqatigilugit havagviujut inungnillu ikajuqtut, ihuaqhigiami kangiqhininnga inmingmut;
- ✳ Naunaipkarlugit inuit uuminnga pilaarutinginnik quviagijangillu nutaqqanik inuulrammiillu, havaangillu unalu munarijakhangit uumannga RCYO; unalu
- ✳ Tuniluni ikajuutikhamik unalu pitqujanginnik havagviujunut qanuqtut piliuriami maliktakhat, maliktakhangit, pinahuarutit, unalu ikajuutinik nakuutqijaujuq nutaqqanut inuulrammiillu Nunavunmi.

UNITED NATIONS *KATIMAJIT* *PILAAARUTAINUT NUTAQQAT*

United Nations *Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat* nunarjuaptingni tamainni inungnut pilaarutinginnik angirutingit, naunaiqtaa tamaita uumannga pilaarutinginnik inuulrammiujut piqaqtaminik, unalu havaangit kavamangit piqaqtut hapkununnga pilaarutinginnik.

Nutaraq pilaarutinginnik hunavaluit tamaita inuulrammiujut piqaqtukhaq, piinarilaqihimajukhaq nakuujumik imaq imiqtakhaanik nakuutqiamiklu niqinik, hunavalungnikluuniit pittaaqtaminik, iliharumajut piluni maliktakhangit uqauhiminik. Piinarilaqihimaluni hapkuat hunavaluit ikajuqtait nutaqqat, inuulrammiit, ilangillu nakuutqiamik pigiamingni inuuhinirmini, ikajuqtait angikliuumiriamingni piliuriami pittaaqtumik munarijumiklu inungnik ikajuqtait inmingnik, ilamingnik, nunagijaminiklu.

Tamaita inuulrammiujut piqaqtut hapkuat pilaarutinginnik humaangittuq kinaujaakhaanik, humi nunalik, hulijut angajuqqaangit, kitunik uqauhiqaqtuq, humut angaadjuliaqtuq, angutaugumi arnaugumiluuniit, huna pitquhinga, timimitigut aaniaqarumi, maninnagumi maniitkumiluuniit. Kitut nutaraq ihuittumik pijakhaungittuq humaangittuq huuq, uqaqtaungmat Ilanga 2 uumannga United Nations *Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat*.

Piittuq inmikkut pilaarutinga akhuurutaulluaqhimangittuq aadlanit ilaanilu atauhiq pilaarutinga pingitkumi, atuqtaunginnaqtuq qaffiujut aadlat pingitkumik.

Taimaa Kaanata sainirmagu una United Nations *Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat* avatqumaliqtuq 30-nik ukiunik, Kaanata uqariiktuq naunairlugu tamaita inuulrammiujut ilangillu tamainni nunarjuaptingni, Nunavunmilu, piqarniaqtuq piinarilaqihimaluni tamaita uumannga pilaarutinginnik naunaiqhimajuq uumani United Nations *Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat*.

ihariagijut inirninik ikajuriamingnik. Ajurnarniaqtuq ilangit inirniit pimmariktumik pigiami pilaarutinginnik inuulrammiinik ihumaliraangata inminik pimmariktumik pijaungittut nanminirijaujut uuminnga pilaarutinginnik.⁴³ Inirniujunik, ikajuriami inuulrappingnut piqaqtut nakuutqiamik inuuhirmik munarijakhavut.

⁴³ UNICEF unalu Hapummiutlugit Nutaqqat. (2011). *Tamaita Nutaraup Pilaarutingit Tuhaqtaujuqhaq*. London, UK: Hapummiutlugit Nutaqqat UK, Hapummiutlugit Nutaqqat, unalu UNICEF. Pitagaujuq talvanga <https://resourcecentre.savethechildren.net/node/5259/pdf/5259.pdf>

INUIT INUUHIINUT IKPINGNAUTIT

Maligatigut ihariagijaujuq havaanga uumangga Uqaqtuujug naunaiqtitaujukhaq aadjikutaanik 8-ngujut Inuinnainnit inungnut ilumuurutingit (ISV) naunaiqtitait havagviujut. Hapkuat maliktakhat pijut uumangga *Inuinnainnit Qaujimajatuqangit* tikinnahurutinga ilaliutijuq qangaraalungnitait Inuinnainnit ilihimaninnga nutaamut, ubluq tamaat atuinnaqtaptingnut. Naunaitkutaq 1 uqaqhimayuq aadjikiit maligahat hapkununga ISV unalu United Nationskut *Katimaqyuarutait Pilaarutainun Nutaqqat*, pihimayut uqautauyunin Iningnikhanin Uqaudjinin.

Inirnikhavut Uqaudjiyut

Linirnikhat tunihiyut iharianaqtunik ilihimayamingnik ihumagiyaillu pihimayut inuuhirmingnun atuqhimayamingnik. Ilaliutiyaangani una ilihimaniq uqaudjinirmun, havaqatigiyavut Inirnikhat Uqaudjiyut tamainni aviktuqhimayup. Uvani ukiumi aulahimaaqtumik havaqatigiyavut una Meeka Arnakaq Pangnirtuumi, Helen Iguptak Kangiqlinirmi, unalu Lucy Makkigak Kangiqlinirmi, haffumuunalu inuit niruarutaitigut havauhiit pihimayut uvaniand 2019-2020, quviahuktugut tungahuktitugu una Miriam Nilaulaaq Aglukkaq Uqhuqtuumin, Moosa Akavak Iqalungnin, unalu Pitsiulaaq Akavak Iqalungnin. Taigurlugit Inirnikhangutinut Uqaudjit uvani Piksangani 3, makpirnia 20.

NAUNAITKUTAQ 1: Naunaijaqtuq Ilumuurutingit Inuinnainnit inungnut ilumuurutingit-mi unalu United Nations *Katimajit Pilaarutainun Nutaqqat*

INUINNAINNIT INUNGNUT ILUMUURUTINGIT

United Nations *Katimajit Pilaarutainun Nutaqqat*

Aajiqatigiinniq ihumaliurnirmut ikajuutaujut unipkaaqtigiinnikkut angiqhimagiinnikkullu.

Ilanga 12: Inuulrammiujut pilaarutiqaqtuq tunigiamingnik qanuqtut ihumagijanginnik unalu inirniit naalaktukhat iqhimaittumik pilugulu.

Pijitsirniq mikhaaguuqtuq ikajuqtuunirmik niqikhaqaqtittinirmiklu ilagiingnik nunallaarmiuniklu. Uuminnga pijug hivuliqtuniq ukunuuna pijait aadlanut inungnut. Uuminnga pijug ikajurlugit aadlat uumunnga nakuutqiamut pigiami.

Ilanga 3: Tamaita inirniit qanuriliuqtukhaugaluat nakuutqijaujuq inuulrammiujunut. Taimaa inirniit ihumaliuqtut, ihumagijukhaugaluq qanuqtut ihumaliuqtangit ajuqhaqtiapkainiaqtaa inuulrammiujut.

Ilanga 4: Kavamanga piqaqtuq munarinirmik piliuriami ilaa pilaarutinginnik inuulrammiinik hapummiutijaujut. Ikajuqtukhat ilangit hapummiutigijakhaa pilaarutinginnik inuulrammiinik piliurluni avatinganik talvani inuulrammiujut angiklijuumiriami tikigiamingni pittaarninnga.

Ilanga 26: Inuulrammiujut pilaarutiqaqtuq ikajuqtukhaq kavamatkunnit piqalluangitkumi ihariagigumikluuniit.

Pilimmaksarniq/Pijariuqsarniq ajuiqhainirmik ajuiittiarnirmiklu nutaanik ilihimajakhanik tautukhutik, uqaqtijplutik, ajuiqhaiplutik, uuqtuqattaqhutiklu.

Ilanga 12: Inuulrammiujut pilaarutiqaqtuq tunigiamingnik qanuqtut ihumagijanginnik unalu inirniit naalaktukhat iqhimaittumik pilugulu.

Ilanga 29: Inuulrammiujup ilihaidjutinga ikajuqtakharaluangit aturluni piliuriamilu ajuitaminik pittaqaqtamingniklu. Ikajuqtakharaluangit ajuiamingni inuugiamingni nakuujumik, hapummiutilugu avatinga, pimmariktumiklu pijukhaq aadlanut inungnut.

Ilanga 30: Inuulrammiujut pilaarutiqaqtuq ajuiqhariani nanminirijait pitquhingit, uqauhingit, angaadjuvungal. Ikittut nuatqatigiit nunaqaqqaahimajullu katimaqatigiit munaqtaujuqhat pilaarutingnit hapkuninnga.

Tunnganarniq ilittuqhitiujuq havaakhainik angmaumanirmik, tunngahuktittinirmik, ilaupkaivakhutik ihuatqijakkut ilagiittiarahuarnirmik.

Ilanga 2: Tamaita inuulrammiujut piqaqtuq hapkuat pilaarutinginnik, humaangittuq kinaujaakhaanik, humi nunaqaqtut, hulijut angajuqqaangit, kitunik uqauhimik uqaqtut, humut angaadjuqtaqtut, angutaugumi arnaugumiluuniit, hunaumkat pitquhingit, timimitigut ajuqhautiqarumik, maninnaqarumik maniitkumikluuniit. Inuulrammiujuq ihuittumik pijakhaungittut.

Meeka Arnakaq

Pangniqtuuq

Meeka Arnakaq Pangniqturmiutaq Qikiqtaani. Nunamini hivulliqtiuvaktuq ilitariyauplunilla havakpaktainik pivalliadjutikhainik mammitirutikhainut atuqtakhainik Inuit. Ilauvakhimaaqaktuq angadjuviani nunamingni, ilihaudjivakhunilla inuuhimingni ayuikhautikhainik atuqtakhainiklu, Inuktuurnirmiklu Nunavunmi Inirnit Ilihaaqpaalirviit avatquttugit 30ni ukiuni. Ahianittauq nunamini, havaqatigivakhimayit Inuit timiuyunik Tungasuvvingat Inuit ukuatlu Mamisarvik Healing Centre Ottawa-mi. Havaktitluni Mamisarvik, havakpakhimayut mamitirutikhainik quglukhimanikkut uvalu ipiralailaqidjutikkut Inuit ilitquhiitigut uvalu pitquhiitigut. Titiraqpaqtait inminik atuuhuiqtani.

Meeka aittuqtauhimayut Arnaq Ihumatugidjagiktuq Ukiumi Aitutikhaq 1994mi aittuqtauhimayurlu ilihaqhimayunut naunaitkunmik Katimayiyut Ilihagiakpaalirvingmi Nunavunmi Inirnit Ilihaaqpaalirviit 2009mi. Meeka ilauvakhimayut Inirnit Uqaudjiyut Katimayiyunut Canadian Centre-mun Aangayaangnaqtunik atungnikkut (CCSA).

Meeka tallimanik nutaraqaqtuq, 10-nik inngutaqaqtuq pingahunik ilulirutiqaqtuq. Niriuktuq hivumut maniqamiitaamini aulaanarhikpat.

Helen Iguptak

Kangiqliniq

Helen angiklihimayut aullaqatigivakhugit ilani akkungangni Iqaluktuutiap Hanningayuplu hanianittuq Garry Lake. Ilangit nuuhimayut Qamanittuamun uvalu nuuffaaqtut Kangiqliningmun, kinguani nunallaami havigalikhiurvik havaktautilugu. Saivanik ukiuqalikhuni aulaaqtauhimapluni ahinut ilihariaqtitauhimayut Igluligaaryungmut.

Helen havakpakhimayut iliharvingni ilihaiyut nutaqqanik ilihalihaaqtunun hamunga puqtuniinun nait avatqumayumik 40nik ukiunik. Havaguikhimaliqtuq kihiani havaqatigivaktait inulramiit nutaqqatlu ikayukhimnarumaplugit. Ihumayut nutaqqanut ihuariyuyut inirnimik nallaktiqarumik ikayuqtikhamingniklu uqaqtikhamik ihumagiyamingnik nutaraunirmingnit.

Ublumi, Helen paniqaqtuq pingahunik, iniaqahunilla inuuhuikhimayumik. 16-nik inngutaqaqtuq tallimaniklu ilulirutiqahuni. Hulihuigaangangami inuuyaliuqhuni, nuviqhakhuni, uvalu mikhuqpakhuni ingilraat aannuraanginik. Inuit mikhuquivaktut atugakhamingnik.

Lucy Makkigak

Kangiqliniq

Lucy inuuhimayut angiklihimayuqlu Kangiqlinirmi. Quviagiyaa nayuqtani Kivallirmi nanngariyaa nunani. Havaqaqakhimayut Iliharvingmi Uqaudjiupluni quviagiplugulu nutaqqanik ikayuriaminik ikayuqtikhailiurangata. Lucy qauyimattiaktut Inuit qauyimayatuqanginik quviagiyalu nutaqqanik inulramirniklu ilihaudjivaktuq ilihimayaminik.

Lucyip quviariyaa hilamiilukaarniq. Ukiakhami, quviariyaa tuktukhiuriamini taimaali amiit nakuuhiraangata anguniariami. Upingaami, quviagiyaa aulaariamini piffiliuqhuni niqiniklu, katitiqhiblunilu nattirnik aipanilu, ingnini, pingahut ningauni. Ukiuq tamaat, Lucy havakpaktuq niqikhainik ilaminun ukiumi.

Ilauyut irnininun pingahut paniit uvalu 15nik ingutaqaqtuq.

Miriam Nilaulaaq Aglukkaq

Uqhuqtuuq

Miriam aulahimaaqtumik ilihaiyuuyuk ikayuqtiuplun Inuktut uqauhiungman Nattilingmi Qitirmiunmi. Hivulliqpaanguyuk ikhivautalik hapkunani Inuit Qaujimajatuqangit Katimajiit, havaariyaa malrungnik ukiunik 2003-mit 2006-mut uumanilu 2006-mit 2009-mut. Kivgaqtuqhunilu ukunani ISV katimayinun, ukua Inuit Qaujimajatuqangit Ilihaidjutinun Katimajiit, Kitingmeot Inuit Katimayiingit uumanilu Nunavut Inirniriit Apiqhuivingmi Katimajiit.

Miriam aularutiya tainiinun naunaiyaitainun Nattilingmiut uqauhiitigut ihumaaluutigiblugit tapkua piqaluanginirmun Uqauhikkut ikayuutinik uqauhirmigun.

Moosa Akavak

Iqaluit

Moosa havakpakhimayuk aalakiini havaani inuuhirmin. Havagaaqpangnirmun havaguiqhimayuk Atan'nguyauhimayuk Piliihimanun, avatqumayumik 30nik ukiunik Nunallaami Maligaliqiinirmun, qiniqhiayununlu. Anguniayuktuq/katitiriyi, ayuittiaqhimayuk aktilaanganik atuqhimanikkut pitquhiinun inuit inuuhinun pitquhirilu, ilaayut maniqami anaktuinirmunlu. Quviagiyaa uqautigiblugu ilihimayani, qanganuaq ilihapagiat inulramiit qanuqtut pitquhikkut qayaliurutait (kayak), kitut qungiaqtitivaktut quin qitunainik kitut pulaaqhimayut Iqalungnun uvani 2017mi.

Ilihaingitkaangami aalakiinik pinahuarutini katimaqyuarutinilu takuniaqat hulumaaqtuq hilami hamani luuniin tupiqarvingmi uvani Aqukkaluit, haniani Iqaluit, humi tadjja hanaliqtaa havaguirumi nayugahani/haniqpani igluqpak.

Moosa piqpaginikkut uinga Pitsiulaaq nutaraqaqtuq tallimanik. Inuuhimayuk hamani Kimmirunmi, Nunavut.

Pitsiulaaq Akavak

Iqaluit

Pitsiulaaq inuuhimayuk haniqpani haniani Kimmirut, Nunavut.

Ilihaqhimayuk uqaujinirmun aulahimaaqtumik ilaayuk nunallaami Iqalungni, humi nayugariliqtaa. Ilauvakhimayuk amigaituni pinahuarutini ilaayut; inuliriyitkuni, Iliharvingni Uqaudjiubluni, havaqatigiblugulu aipani aalakiini pinahuarutini katimaqyuarutinilu, ilaayut haniqpanilu aulaaqtihimabluni Havagviinun Maligaliqiyiini. Qanganuaq, havaqatigiyait ukua Ilisaqsivik, nunallaanun-pihimayuk katimajiit Inuinnarnun, pidjutiaqatut akhuurutigiblugu nunallaani-inuuhiqatiarnirmun inmingnunlu inuuhiqatiarutikhat.

Pitsiulaaq katuhiqhimayaa inuuhimini-tamaani piqatini, Moosa, tallimanik nutaraqaqtuk:

Jonah, Joshua, Lena, Jamie, unalu Inuusiq. Anaanatianguyuk piqpagiyaminun 23nik ingutanik. Pitsiulaaq quviagiyaa mirhungniq pithirmun aanuraanik anguniarutikhallu aannuraat ilaminun. Quviagiyaa aniilukaarniq aulatiraanginaqhunilu.

Pitsiulaaq ikayuqtaa atungnira ISV inuuhirmini ikayuqhugillu ukua RCYO-kut hivumut atuliqpallalugu havaamingnun.

NIPINGA NUTARAQ

Nipinga nutaraq inuulrammiujup qanuqtut ihumagijanga. Tamaita inuulrammiujut pilaarutiqaqtuq uqariamangnik qanuqtut ihumagijamingnik. Inirniit, ukualluat kavamanga ihumaliuqtuijut, tuhaajakharaluanga ihumaliurlugulu inuulrammiujup qanuqtut ihumagijanginnik ihumaliuliraikpat pitqutigiquplugu.

Illiutigiami nipinga nutaraq havaamut ilaliutingittumik tamna qanuqtut ihumagijanginnik ilauniqlu uumannga inuulrammiujup angajuqqaangit munaqtiujulluuniit, uuminnga pijuuq ilaliutigiami inuulrammiujuq qanuqtut ihumagijanginnik ihumaliurninnganut piliuqtaujuq inmingnik. Una taimaatut pingittuq inuulrammiujuq piliuriami ihumaliurutinga, kihimi ikajuqtaa ihumaliurutinga piliuqtaujuq qajagijaujuq uumannga nakuutqiamik piujanganik uumannga inuulrammiujuq(t) ilaujut. Ilaliutiplugu inuulrammiujuq ihumaliurninnganut pijuuqlu ajuiqharamingnik uuminnga munarijukhaq ihumaliurnirmut, unalu inuulrammiujuq pihimajaujuq kiuttaarnirmik qanuriliurutinginnik unalu munarijakhangit pilaarutinginnik pihimajunut.

Ukua RCYO-kut hivuliuyait atulirnit nipiit nutaqqat havaamingnun humi piyariaqaqqat. Qanuriniit kitut hulaqutauyut ilauyut:

- * Inulramiup uqaurtigilimaitugit inmi ihumagiyait, piujamatik, ihariagiyatiklu mikhaanun ayuqhautit kikliqarnikkut qanuriniit imaatun;
- * Ayunghautait ayuqhautit uqautauyut avatqutugit inulramiup ihumanirmun ayuitaminunlu piyaarniranunlu;
- * Atuqtaujuq uqaudjinirmun (imaa ningaqaunirmun pimmarlungnirmunlu);
- * Inulramiup qingiyuq tunihiluni uqagahaminik.

KAANATAMI IKAJUUTIKHAQ MALIKTAKHAT

Kaanatami Ikajuutikhaq Maliktakhat, piliuqtuq uumannga CCCYA, tunijuuq tunngavikhamik ikajuutikharmut havaaq naunairiami aadjikutaringa nutaraq ikajuutikhaq tamainnut Kaanatami. Tunijullu tunngavinga kiuttaarnirmik, qanuriliurniq havaktunut ajuiqhaidjutikhaq, taimaalu naunaijariaptingni ikajuutivut.

NAUNAIPKARNIQ HULILUKAARUTIPTINGNUT

RCYO tadja havaktut pingahuujuni aadlatqiingujunik pinahuarutunik unalu Inmikkut Ikajuutikhaq, Atauttimut Ikajuutikhaq, unalu Uqaqatigiingniq unalu Inungnut Ilihimanig. Hitamavut pinahuarutinga, Ihivriurutit Hivitujuunik Aaniqtunik tuqtukumiluuniit, aulapkaininnganik taimaa titiraqhimaninnga uumangga Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Maliganga (RCYA) atuliqtitaungittuq huli.

INMIKKUT IKAJUUTIKHAQ

Kinaliqaak ihuiguuti qarumi havagviup havaanginnik ikajuqtaulimaitkumiluuniit, uumunnga inuulrammiujuq unalu/unaluuniit ilamingnik, uqainnarialik havagvikput ihivriuqtaujukhaq. Hapkuat ihuiguutigijaujut ilihimajujuq taimma inmikkut ikajuutikhaq havaakhat.

Tamarmik inmikkut ikajuutikhaq havaakhat aadlaittuq ihuaqhijavullu kiudjutivut ihuaqhigiami tamainnut qanurittaakhaanut. Inmikkut ikajuutikhaq havaangit ihariagijuq aadlatqiinik qanurittut ikajuutunik havaktiptingnit, pipkaidjutujuq aadlatqiinik qanuraaluktut ikaarnimik aadlangajunut ajuqhautimik ihuaqhijakhat. Ihuaqhijavut inmikkut ikajuutikhaq havaakhat taimaa ajurnaittuq ajurnarumiluuniit.

Tamna inmikkut ikajuutikhaq havaanga ilaupkaijuq pingahunik pijakhanganik: pijait havaakhaq, ihivriurniq unalu ajuqhautimik ihuaqhainiq, qanurittaakhaanik talvanngalu pijakhaq, titiraqhimajumi Piksangani 4.

AKLINGNAKTUK haffumunga Naunaitkut 4, makpirnia 24

Inuulrammiit unalu/
unaluuniit ilangit

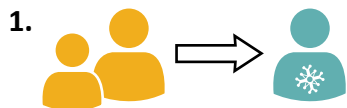
RCYO havaktingit

Ikajuqtiujuq(t)

PIKSANGA 4: Inmikku Ikajuutikhaq Havaakhaq

Pijakhangit Havaakhangillu

Kinaliqaak uqaqatigigumitku havagvikput ihuiguutiqaqtuq havagviup havaanganik ikajuqtaulimaitkumiluuniit. Itiqtipkaijunik Ajuittiaqtuq titiraqpagaik naunaitkutaq unalu ihumaliuqtuq taimaa ihuiguutigijangit pigumi pitqujaptingnut, takulugu makpiraangani 15.

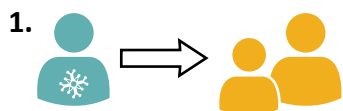

Pigumi pitqujautimut, una inmikku ikajuutikhaq havaanga angmaqtajuq, tunijajuq atauhirmut pingahuutivut Nutararnik Ikajuqtijuq, ihivriutajuq unalu ajuqhautimik ihuaqhaidjutinga pilihaaliqtuq.

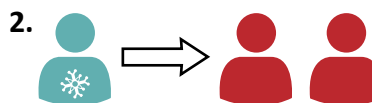
3. Pingitkumi pitqujautimnut, tamna inmikku ikajuqtajuq kinamut hilataani havagvingmit ikajuqtakhamingnik. Tamna inuk qiniqhiagumi naunaitkutaq havaamut, nutaraq pilaarutinginnik, havagviujuqluuniit ikajuutinik unalu pinahuarutit inuulrammiujunutt, Itiqtipkaijunik Ajuittiaqtuq tunijuq akhuurutajuq naunaitkutaq takupkarluguluuniit inungmut kinamut ikajuqtaaqtamingnik.
- Kinaliqaak aadlamut takujuqugumi hilataanut havagvikput, tamna Itiqtipkaijunik Ajuittiaqtuq talvannga piniaqtuq piliuriami ikajurluni/kiuluni pijajut. Hapkuat Naunaitkutavut Tutquumavikput.

Ihivriurniq unalu Ajuqhautimik Ihuaqhainiqhainiq

Pittaarumi, tamna Nutararnik Ikajuqtijuq uqaqatiginiaqtaa inuulrammiujuq unalu/unaluuniit ilamingnik naunairiami qanurittaakhaanik uumangga qanurittaakhaanik unalu ihumaliuqtuq talvani nutaraq pilaarutinginnik ikajuqtaungittuq uumangga havagviujut.

Nutararnik Ikajuqtijuq talvannga uqaqatiginiaqtuq ikajuqtijumut ilaujut unalu ihivriurutit akhuurutajuq titiqat naunairiami itquumajanginnik.

Nutararnik Ikajuqtijuq talvannga havaktut ihuaqhigiami ajuqhautimik atauhiumik malruungnik ihuaqhaidjutiqaqtumik:

3a. Ajurnaittuq Ikajuutikhaq

Nutararnik Ikajuqtijuq ikajuinnarialik hivulliqpaami hivajaqtukhaq inungnillu ikajuqtunut, ihariagijajumik kimut takujaqtuqtukhaq, unalu/unaluuniit tunijuq inminik-ikajuutikhaq ikajuqtuq uumunnga inuulrammiujuq unalu/unaluuniit ilamingnik.

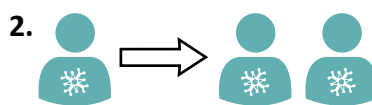
3b. Tamaat Ikajuutikhaq

Taimaa ajurnaittuq ikajuutikhaq piqalluangitkumi ihuaqhigiami ihuigijajuq, tamaat ikajuutikhaq pipkaidjutajuq. Hapkuat havaakhat ihariaginiaqtuq katimalutik uumunnga inuulrammiujuq unalu/unaluuniit ilamingnik, katimalutik ikajuqtijunut, ilauluni/ihuaqhaqluni havaakhat katimaniq, inmingnik-ikajuutikhaq ikajuqtauniq, uqaqatigiiklutik atauhiumut Iniririit Ikajuqtijut, angiklijuumiqtuq ajuqhautingit havagvingmi, unalu/unaluuniit paqittuq aadlamik nutaamik ikajuutajumik ihuaqhigiami ajuqhautimik.

Ihuaqhaidjutinga Talvanngalu Pijakhat

Nutararnik Ikajuqtijuq talvannga pijakhaq uumunnga inuulrammiujuq unalu/unaluuniit ilamingnik ikajuqtijunullu piliuriami angiqtauhimajuq ihuaqharumik iniqtirumitkut qanurittakhaaniklu nakuukpat.

Pittaarumi, Nutararnik Ikajuqtijuq naunaipkarniaqtaa Atauttimut Ikajuutikhaq havaktivut piqaqtuq atauttimut ihumaaluutigijajut. Takulugu Atauttimut Ikajuutikhaq titiraqhimaniingna, makpiraangani 30.

INMIKKUT IKAJUUTIKHAQ HULILUKAARUTIKHAT UUMUNGA 2020-2021

Ukua RCYO-kut apirhuutait nutaamik havaakhamik piyauyuq unalu Atan'nguyaq hapkununga Atautinun Uqaudjinnirmun Kivgaqtuut aularutiyuq uvani Qiqajjaluarvia 2020mi.

Pihimayut paqinirmun uvani 2019-2020milu umikhimayutigut atautinun uqaudjinnirmun pidjutinun ihivriutait, nutaanguqtiridjutit havaktauhimayut pinahurutinun uvani ukiumi. Una ilauyuq havaktauyut qanuriniitigut aktilaarutit, kitut ihuaqhaqhimayut haffumunga RCYO-kut kivgaqtungnikkut atuqtauyut, nakuutqiamik pihimayaaptingni kiunautinun tigumidjutiqaqtunun.

Aktilaarutit havaktauyut pihimayaangini naunaiyaqhimalugit inniudjuigilugilu:

- ✳ Pihimablugit tapkua ihivriurutit atautinun uqaudjinnikkut ayuqhautit aularutilutik malrungni havangnanirmi ubluni ilituripkagaunikkut uvaptingnun;
- ✳ Inulramiit inuit ilaupkarlugit uqaudjinnikkut havauhiinun, pihimalugit inmi uqagaitigut tuhaalugit ihumaliurutigilugit haffumuuna atautit uqaudjinnikkut havauhiit inmi piyaarniitigut ihumagiyaillu inmi-uqautiginikkut; uvalu
- ✳ Ayuqhautinun piyariaqaqtut ihuaqharlugit ayuqhautit.

Kangiqhittiarutinun, takulugit Malikhautikhat Kivgaqtuutinun Atuqtauyununu titiraqhimayut, makpirniani 67.

Aalatauq aalanguqtauyuuq atulirniranun pitquidjutinun uqautigiyaangani atautit uqaudjinnirmun ayuqhautit. Kingungani, ihumagiyauyut aalanguqtitrutikhat havagviptingni uqautigilugit ayuqhautit, ihuaqhiyaungitpaktut ihumagiyanun qanuriniit. Niriugutigiyavut tapkua nutaat, ihuaqhaqtautiaqhimayut havauhiit munarilugillu tapkua pitquidjutit pidjutiqaqngiaqtut kiunautinun hulidjuttaillu havagviit uqautigiyaangani atautit ayuqhautit, taimaalu havagvikput ilihimablugit ayuqhautit atuqtauffaarniaqtut.

Ukua Atautinun Uqadjinikkut titiraqhimayut hapkua RCYO-kut Maliruagahainun Havauhiinunlu Atugakhat ukualu pidjutauyunun munaridjutinun auladjutait nutaanguqtiqtauhimayut ikayuutikhat atulirnirun qanuriniit aktilaarutait ukualu ihuaqhaqtauhimayut atugakhat maliruagahat havauhiillu.

Ilaliutihimayut tunihinirmun uqaudjinnikkut kivgaqtuutit inungnun, uvani ukiumi kiudjutigiyavut 54 kangiqhidjutit naunaitkutait, kitut apirhuutuluat apirhuutuluuniin kangiqhidjutinun havaaptingnun, nutaqqat pilaarutainun, havagviiluuniin kivgaqtuutait pinahuarutaillu inulramirun inungnun.

Uvani ukiumi, ukua pingahut atuqtauluaqtut nutaqqat pilaarutait uqautigiyavut atautinun uqaudjinnikkut pidjutiyaaptingnun ukua:

- ✳ **Titiraqhimayuuq 3mi - munaridjutit nakuutqiatigut piumayait ukua nutaqqat,**
- ✳ **Titiraqhimayuuq 19mi - munaridjutit pimmaqluktaunirmun ikhinaumanirmunlu**
- ✳ **Titiraqhimayuuq 24mi - Piyaarniq aanniaqtailinirmun uvalu inuuhinun kivgaqtuutinik,**

Piqaqtuuq turaangayumik atadjutinik hapkununga pilaarutinun qaffiuniillu atautit uqaudjinnikkut pidjutauyut havaktau havagviit munariyait havaklugit hapkunuuna pilaarutinun. Iniqtiqhimayunik titiraqhimayunik nutaqqat pilaarutainun, takulugu makpirnia 18.

NAUNAITKUTAQ 2: Nappanganik Inmikkut Ikajuutikhaq Havaktaujut Umikhimajullu Una Maniliurutimut Ukiungani

Atauttimut inmikkut ikajuutikhaq havaakhat havaktaujut	111
Havaakhaqhimmaaqtuq aippaanganit	51
Nutaaq Inmikkut Ikajuutikhaq Havaakhat	60
Ajurnaittuq Ikajuutikhaq Havaakhat	21
Tamaat Ikajuutikhaq Havaakhat	39
Atauttimut inmikkut ikajuutikhaq havaakhat umikhimajut	78
Huuq umikhimajut	
Ihuaqhaqtaujuq	69
Tamaita ikajuutikhaq qanuriliurutingit nutqaqtaujut	7
Uqaqatigilimaitavut ikajuqtaaptingnik	2
Qin'ngijuuq ikajuutikhaq ikajuutinik	0

NAUNAITKUTAQ 3: Nutaag Inmikkut Ikajuutikhaq Havaakhat Angmaqtut, Aviktuqhimanikkut

Ataattimut nutaaq Inmikkut Ikajuutikhaq Havaakhat	60
Iqaluit	19
Qikiqtaaluk	15
Kitikmeot	14
Kivalliq	10
Ahianitavikturnianit	2

NAUNAITKUTAQ 4: Nutaag Inmikkut Ikajuutikhaq Havaakhat Ukuningga Havagviujut Ilaujut*

	Qaffiujug havaakhat	Pusantngujut tamainnit nutaat havaakhat*
Inulirijikkut	40	66%
Ilinniaqtulijikkut	16	27%
Munaqhiliqijikkut	11	18%
Maligaliqijikkut	5	8%
Nunavunmi Iglulijirjuakkut	2	3%
Nunallaarni Ilihaqtulijijit Katimajjit	1	2%
Laisiqattut Nutaqqiqiviit	1	2%

* Ataattimut pusantngujuts qangiutiut 100 pusantngujuq unalu ataattimut havaakhat qaangiutiug 60 pijuq 18 havaakhat ilaujuq amihut atauhiinangittumit havagvik.

NAUNAITKUTAQ 5: Inuk Piliuqtut Nutaamik Inmikkut Ikajuutikhaq Havaat Naunaipkaqtautiptingnut

Ikajuqtijut	47%
Angajuqaat/ilangit	35%
Aadlat (ukunatitut. RCYO havauhikhaq, inuit)	8%
Tigujaujunik angajuqqaangujut	5%
Inuulrammiujuq	5%

NAUNAITKUTAQ 6: Uqauhinga Havaamut Nutaamut Inmikkut Ikajuutikhaq Havaakhat

Qablunaatitut	55
Inuktitut	3
Uiviititut	2
Inuinnaqtun	0

MUNARIDJUTIT ATAUTTINUN UQAUDJINIRMUN PITQUYAUYUT

NAUNAITKUTAQ 7: Pitqujanginnik Piliuqtaujuq Qaffiniklu Iliuraqtaujuq Nutaamut Inmikkut Ikajuutikhaq Havaaq*

	Inulirijikkut	Munaqhiliqijikkut	Ilinniaqtuliqijikkut	Maligaliqijikkut
ATAUTTİMUT INMIKKUT IKAJUUTIKHAQ HAVAAKHAT*	40	16	11	5
Maliklugu havagviujut maligangit, maliktakhangit, unalu/unaluuniit maliktakhat	32	3	4	2
Ihuaqhaqlugit ikajuutikhamut munariniq, havagviujunit ukunanillu havagviujut	22	12	3	4
Tunijuq piqaqtuq ihumaliurut ikajuqtuqlu inuulrammiujunut	22	10	5	2
Ihivriurlugit ihumagijaujuq inuulrammiujuq aaniqtailijakhaq	16			
Iliuraqlugu iliharvingmi ikajuutikhanik			4	

* Atauttimut havaakhat qaangiutijuq 60 pijuuq 18 havaakhat ilaujuq amihut atauhiinangittumit havagvik. Amigaitut pidjutauyut amigaitunik pitquidjutinik.

Uvani ukiumi, ukua Kivgaqtuqtut havaktait pitquidjutit ilanginun atautinun uqaudjinikkut pidjutit ihuaqharahuariangini ayuqhautit. Uvani ukiumi, pingahut ilitariyauyut pitquidjutit havaktauvaktut.

Pitquyauyut hapkununga Havagviinun Inuliriyitkut Mikhaanun Ilihaidjutikkut ukualu ihuaqhainikkut Hulidjutikhat

Kivgaqtungnikkut uqaqtit havaktait malruk pitquidjutik hapkununga Havagvianun Inuliriyitkut uvani Qiqaiyarluarvia 4, 2020, taimaali havaavut atautinun uqaudjinikkut pidjutit takunaqtut auladjutikuuqtut.

NAUNAITKUTAQ 8: Pitquidjutit Mikhaanun Ilihaidjutinun Ihuaqhainirmunlu Hulidjutit

Atuliquyauyuq havaktauyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit ⁴⁴
		Pihimayut hamanga Hikutirvia 20, 2020, ihuaqtumik katimaqatigiyaait RCYO-kut ukualu Havagvia Inuliriyitkut.
1. Ilihaidjutikhait hivungani havaktit, atan'nguyait Inuliriyitkut Havagviani tapkua ilihqaqtait tamaita havaktit inmi Maligatigut munariyakhat ilauyullu atugakhat havauhiillu. Ilihaidjutini ilauyukhat naunaiyattiaqhimayut niriugutit hunanik qanuqlu kivgaqtuutit tuniyauyukhat.	Angiqtuq	Ikivalaat Maliqautiyait Ilittuqhinit: Havagviat Inuliriyitkut tuqikhaqtait ilihqaqkaimayut niriuktullu katimaqatigiiklutik ilihaidjutikkut qilamik qanurinia ihuaqhikpat. Inuliriyitkullu uqariiqttut tunihilutik aadjiliuqhimayumik ilihaidjutikkut tatqiqhiutinik.
2. Ihuaqhainikkut hulidjutit, titiraqhimayumi uvani 801 Havaktuliyiyit Ikayuutinun Atugakhaini, havaktauyukhat humi naunaiyaqtakpat tapkua havaktit malingitait atugakhat, havauhiit, Maligahallu, hapkuat hivungani havaktut kivgaqtungnitmun tunihiyut hapkununga atan'nguyanun atan'nguyaqyuanunlu havaktinun.	Angiqtuq	Ikivalaat Maliqautiyait Ilittuqhinit: Havagviat Inuliriyitkut tutqikhiyaat tapkua ihuaqhainikkut hulidjutit atuqtauyut ihuiguuunmun taaffumunga uqaqtauyumun inmingnun hapkununga RCYOkunin.

Uqauhiq: Una titiraqhimayuq Qablunaaqtuqhimayuq.

⁴⁴ Naunaiyariangani qanuginiit, takulugu ittaqnitaq uvani makpiqniani 34.

Pitquidjutit hapkununga Havagvianun Inuliriyitkut Kivgaqtuutainun Mikhaanun Tiguarnirmun Ikayuutit

Kivgaqtuqti uqarnirmun havaktait pitquidjutit
Havagvianun Inuliriyitku uvani Qiqaijarluarvia 19, 2020,
kitut ilituriyauyut hapkununga RCYO-kut havaangitigut
atautinun uqaudjinirmun pidjutaayunun humi
ihumagiyauyut tapkua Havagviat Inuliriyitkut ihuangitumik
atuqtait tiguarnirmun ikayuutit.

NAUNAITKUTAQ 9: Pitquidjutit Mikhaanun Tiguarnirmun Ikayuutikkut

Atuliquyauyuq havaktauyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit ⁴⁴
	Pihimayut titiraqhimayunin hapkununga Havagvianin Inuliriyitkut ubluqaqtuq Taaqhivalirvia 21, 2020, unalu Hikutirvia 20, 2020, ihuaqtumik katimadjutini qitqani ukua RCYO-kut Havagviallu Inuliriyitkut.	
1. Ihivriuqklugit tamaita tiguarnirmun ikayuutit, kinguani ihivriuqtauhimayut haffumanga Aulapkaiyimin Inuliriyitkunun ubluqaqtuq hamani Qiqaijalirvia 2016, piyaangini Havagviat Inuliriyitkut havauhiit, atugakhat, Maligahallu maliktauuyut Tiguarnirmunlu Maligahat atuqtaulutik ihuaqtumik.	Angiqtuq	Malikhangitut
	Ilittuqhinit: Havagviat Inuliriyitkut angiriiqtut ihivriurlugit tamaita angmaumayut tiguarnirmun ikayuutit, kihimi tunihingitut kangiqhidjutinik iniqtirinun nunguanun maniliqinirmun ukiungani.	

Uqauhiq: Una titiraqhimayut Qablunaaqtuuqhimayut.

ATTAUTIMUT IKAJUUTIKHAQ

Taimaa amigaittut inuulrammiujut unalu/ukualuuniin ilangit piqarumi aadjikiiktunik ajuqhautinik humi oinahuaraangamik havagviup kivgaqtuutainik, uvaluuniin kivgaqtuqtunginirmun, ihumagiyaqqut pidjutauyut iluani havagvik ayuqhaqtitiliqtuq. Ayuqhaut ayuqhautauffaarniaqqat uvalu hulaqutauyuq inulramirnun Nunavunmi uqautaungitkumi, naunaiyaqtavut ayuqhautit imaa auladjutit ayuqhautaa.

Atautit auladjutit ayuqhautait, hivuliqhuqtuq ayuqhautinun naunaiyaqtauyuq imaa munaridjutigiyait uqautigilugit ayuqhautit. Kihimi, ilangit ayuqhautit piyariaqaqtut amigaitut havagviit havaklutik atautimun uqautigilugu ayuqhaut.

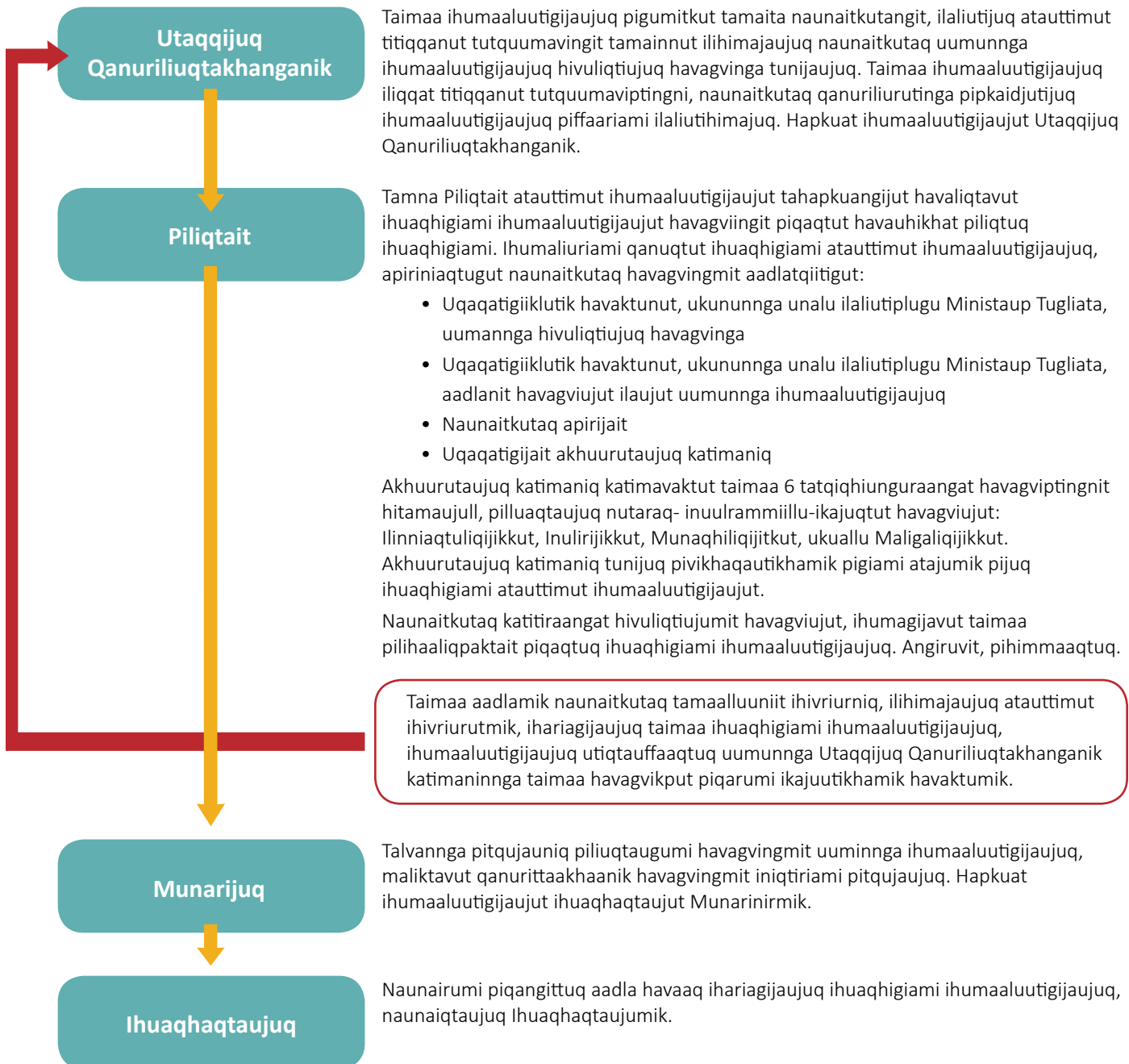
Auladjutit ayuqhautait piyariaqaqtut Auladjutit Uqautigilugit, kitut havaktait pitquidjutit havaktainun havagviit, pitqulugit ihuaqharlugit maliganun, atugakhanun, havauhiinun, pinahuarutinun, kivgaqtuutinunlu uqautigilugit ayuqhautit pidjutait. Amigaitut pitquyayuyut havaklugit uqautigilugit atauttit auladjutinun ayuqhautit. Auladjutinun naunaiyautit ukiutigut ukiunun katitiqhugit tamaita ayuqhautit naunaiyaqlugit imaa, uvaluuniin tunilugit RCYOkunun. Naunaiyautillut ihivriuhugit pitquidjutit ilauyullu kangiqhidjutit havagviinin.

Auladjutinun ayuqhautinun hivuani ilituripkaqtauyugut inulramiitigut inungnin ukualu ilailu havaqatigiblugit atautit uqaudjinikkut pidjutikkut. Kihimi, ililutallu auladjutinun ayuqhautitigut nunallaanin ilauyunin, hapkunangalu ilaunin Maligaliuvingmun, Inulramiit Maligaliqiyut, havagviit, unipkaatigullu unipkaaqtayuyut tuhaqtidjutini.

PIKSANGA 2: Havaarilugu Ihuaqhigiami Atauttimut Ihumaaluutigijaujut

Pittaarumi atauttimut ihumaaluutigijaujuq naunaipkaqtitaatigit, ihivriurtaujuq uumanna atauttimut ikajuutikhaq havaktingit ihumaliuqtakhait pigumitku tamaita uumanna hapkuninnga naunaitkutat:

- Havgiujut ilaujut?
- Tamna ihumaaluutigijaujuq piqaqqa piffaarumi pilaqutiluni aadlat inuulrammiit Nunavummiut ihuaqhijaungitpat?
- Ihuaqhigumi ihumaaluutigijaujuq nakuutqiamik piniaqqa ihariagininnga ikajuqtuqlu pilaarutinginnik inuulrammiinik?

Qakugu piittumik havaanganik ihuaqhigiami atauttimut ihumaaluutigijaujuq, tamna Uqaqtikhaq tikkuanginnarialik uqariame inungnut uuminnga ihumaaluutigijaujuq, havagviujut havaanga pigiami pitqutigijaptingnik, unaluuniit ihuaqhaidjutinga inmikkut.

ATAUTTİMUT İKAJUUTİKHAQ

HULİLİKAARUTİKİHAT UUMUNNGA

2020-2021

Uvani ukiumi ihuaqhaqtauhimayut Auladjutait Uqaudjinirmun titiraqhimayut uvani RCYO-kut maliruagahaini Havauhikullu Atugakhani. Aalanguqtirutit pidjutiqarniaqtut havagviup tadjamin munaridjutikkut qanuriniillu auladjutip ayuqhautaitigut, tuhaqtidjutait havagviit auladjutikkut ayuqhautainun ukualu RCYO-kut pitquidjutait, qanuqtullu katitiqtavut kangiqhidjutit kangiqhidjutikhat naunaiyautinun qanuriniinun ayuqhautit pitquidjutiluuniin.

Ukiutigut naunaiyautinun ihivriurutait pidjutiqaqtut unguvaqtaublutik qulit 10 auladjutinun ayuqhautit, pingahut ihumagiyavut hilataaniitut hapkua RCYO-kut avatinun ukualu hitamat tapkua pidjutaungitut auladjutit ayuqhautainun qanuriniinun. Atauttimuktavut pingahut atuqtauuyut ayuqhautit aalanun aadjikutainun ayuqhautinun.

NAUNAITKUTAQ 10: Naunaiqtaujuq Atauttimut Ihumaaluutigijaujut Hivuliqtiujunit Havagviujut

	Ihuaqhaqtaujuq	Munarijuq	Piliqtait Qanuriliuqtakhanganiq	Utaqqijjuq	TAMAITA
TAMAITA	4	11	30	11	56
Munaqhiliqijitkut	4	8	5		17
İlinniaqtuliqijikkut		2	11	1	14
Inulirijikkut			6	8	14
Maligaliqijikkut			5		5
Amihunik havagviujut ilaujut		1	2		3
Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut				1	1
Maligaliqijit İkajuqtit Katimajit			1		1
Nunavunmi İgluliqijirjuakkut				1	1

IHUAQHAQHIMAJUQ ATAUTTIMUT IHUMAALUUTIGIJAUJUT

NAUNAITKUTAQ 11: Ihuaqhaqhimajuq Atauttimut Ihumaaluutigijaujut

	Aadlanguqtuq maligamut	Aadlanguqtuq ajuiqhariami	Ihuaqhaqlugit uqaqatigiingniq
Munaqhiliqijitkut			
Ilituqhaidjutit aangayaangaqtutigut qayangnautinun hulaqutit			●
Ilaiyaqtunun tingmidjutit humi ilatik aulaqtitaukpata hilataanun-aviktuqhimayup	●	●	
Piqaluanginirmun Pidjutauyunun Inminiiqtailinirmun Ayuiqhautinun Ilihaidjutit (ASIST) fhapkununga hivungani aanniaqtailinirmun havaktinun		●	
Aalangutirutit nutaqqap aanniarviliaqtukhap tingmitikkut munaqtikhaa	●		

MUNARIDJUTIT AUQTAUYUNUN UQAUDJINIRMUN PITQUYAUYUT

Uvani 2020-2021, ukua RCYO-kut tunihiyut 23nik auladjutinun pitquidjutikhanun. Ublumimun, 63nguyut auladjutinun pitquyauyut munariyauliqut.

Ukua RCYO-kut nuutiriamingnik nutaquliqtut atauhirmik ukiumik kinguani pitquidjutit tuniyautaatigut hivuani apirhitinatik atulirniranun nutaat munaqhiyunin havagviinin. Una tunihiniaqtuq ihuaqtumik havagvingnun havagiangini upalungaiyautit, havaliglugit, tunihilutiklu amigaitunik nutaanguqhimayunik qanuriniinik. Ukua RCYO-kut naigliniaqtait ukua kiklikhait pihimayut qilamiurutikkut pitquidjutit uvaluuniin aktilaangitigut hulidjutit piyariarutaitigut.

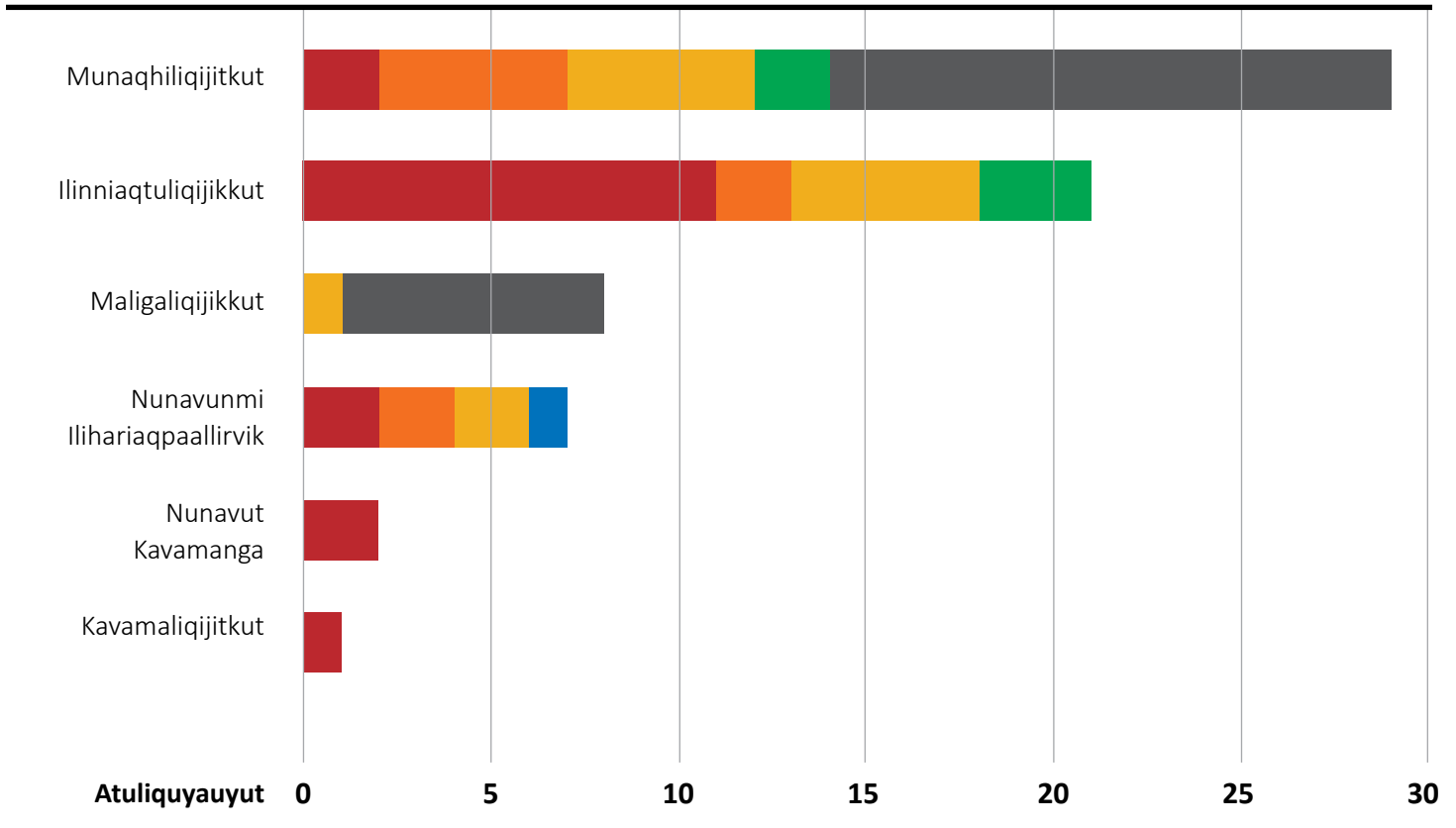
Naittut Pitquidjutit Atuliqtauuyut Havagvingnin

Uvani ukiumi, havaktavut pitquidjutinun munardijutikhat naunaiyautit ihivriuriangini qanuriniit havagviit pidjutigiyaat atulirniranun Kivgaqtuqtip pitquyainun. Takulugu naunaitkut 12.

AKLINGNAKTUK

- **MALIKHANGITUT** Atungitait tamavyaitaluuniin maligahat pitquyauyunun.
- **IKIVALAAT MALIQAUTIIYAIT** Atuqtait ikitut maligahat pitquidjutinun.
- **ILANGIT MALIKTAIT** Atuqtait ilangit piyakhat, ukualuuniin akhuungnatqiat piyakhat, pitquyauyunun, kihimi maligahat pitquyauyut atuqtaungitut.
- **AMIGAITILAANGIT MALIKTAUYUT** Atuqtait tamavyaita piyakhat.
- **ATULIQTAYUYUT** Atuqtait tamaita piyakhat piyuyayuni.
- **IHMALIURUTAYUYUT HULI** Ikitqiaq atauhirmin ukiumin qaangiqtuq talvanga pitquidjutit tuniyaunirit.

NAUNAITKUTAQ 12: Naittut Pitquidjutit Atuliqtauuyut Havagvingnin*

*Malruk pitquidjutik piqaqtuk malrungnik ilaqaqtunik, kituk munariyauyuk ilikkut, siksillu pitquyauyut aulayut amigaituni havagvingni.

**Tukhiutinga Ilinniaqtulijjiutkut Aadlangurahuaqtamingnik
2008 Ilinniaqtulirijiitkut Maligarmi**

2018-mi, Kivgaqtuqtut havaktai iinguyut pitquyauyut Havagvianun Ilinniaqtuliaiit tukhiqtauyunun ihuaqhainirmun haffumunga *Ilinniaqtuliyit Maligaanun*. Imaruqtirvia 2019mi, Ministaa Ilinniaqtuliyit ilituripkaqtaa Maligaaq 25, *Maligaaq Ihuaqharlugu Ilinniaqtauliyit Maligaa ukualu Inuit Uqauhiit Tamaqtalinirmun Maligaa* (Maligakhamut 25). Ukiakhmi 2019mi, Maligakhamut 25 nuutiqtaininnga Tikuaqtauhimajut Katimajiit Maligaliqinirmun (Tikuaqtauhimayut Katimayit), havagvikput tunihiyut, katimadjutigiyait, ukua Tikuaqtauhimayut Katimayit uqautigilugit ukua iinguyut pitquyauyut unalu nainguyukhaq pitquyauyuq. Maligaaq 25 angiqtauyut uvani Hikutirvia 10, 2020.

NAUNAITKUTAQ 13: Tukhiqtauyut Ihuaqhaqtauyut haffumunga 2008mi Ilinniaqtuliyit Maligaanun Angiqtauyut Pitquyauyut

Atuliquyauyuq havaktauyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
		Pihimablugit Ministaat Ilinniaqtuliyit uqautigiyaatigut hivuani Tukuaqtauhimayut Katimayit uvani Hikutirvia 2019; <i>Maligaaq 25, Maligaaq Ihuaqharlugu Ilinniaqtuliyit Maligaa unalu Inuit uqauhiit Tamaqtalinirmun Maligaa</i> ; titiraqhimayut hapkununga Havagvianun Ilinniaqtuliyit ubluqaqtuq Ubluiqtirvia 7, 2020, uumanilu Taaqhivalirvia 30, 2021; ukuat Kavamatkut Nunavunmi ukualu Aviktuqhimayutigit Kuapaliisit Nanminiqtikkut Upalungaiyautit 2021-2024.
1. Taiplugit ilalgit atuqpiarahuarni tapkuat United Nations <i>Katimajiit Pilaarutainut Nutaqqat</i> hivulirutauninut ihumagijauni tapkunani aulatjutai tukiliurutailu tapkuat nutangurni <i>Ilinniaqtulirijiitkut Maliganga</i> .	Angiqtuq	Atuliqtauyut Ilittuqhitiit: Naunaitkutaat ukua <i>Ilinniaqtuliyit Maligaa</i> tadsa uqaqhimayut, "Tutqikhaqhimayut Nunavunmi angirutaat atulirniranun, kavamatkut iliharnirmun auladjutainun, hapkunani ilangani, United Nations <i>Convention Pilaarutainun Nutaqqat</i> , tiguaqtauhimayut hapkunanga Katimaqyuarutait ukua United Nations-kut uvani Hikutirvia 20, 1989 nutaanguqtihimayut Kanadamin uvani Ubluiqtirvia 13, 1991"
2. Pinaqhimaplugit ihumaliurutigittiaqhugitlu qinirni ilagairutit ilihaqtunit qangiqtuni tatjaujuqlu pivalliatininut maligait pitjuhiitlu ikajuqhiutinut tapkuat nutanguqtauni <i>Ilinniaqtulirijiitkut Maliganga</i> hivunikhamilu piqujat ihuaqhaqtaunit.	Angiqtuq	Atuliqtauyut Ilittuqhitiit: Ministaat Ilinniaqtuliyit tutqikhaqtaat uvani 2019mi tapkua Havagviat ilinniaqtulirijikkut kiudjutigiyait uqautauyut ilihaqtunin turaarutiqaqtullu katimayit.
3. Hugiarni tapkuat ilaliutingitni ikittut ilihaqtut pigiarninut huliplutiklu piqatauni aulatjutainut pitjuhiit, piluaqtumik tahapkuat pihumajut nutqangapkaqtauninut tamnalul/ uvaluniit anitaujut.	Ilaganun Angiqtuq	Ikivalaat Maliqautiyait Ilittuqhitiit: "Ihuaqhaqtauhimayut <i>Ilinniaqtuliyit Maligaa ilauyut</i> ihuaqhaqtauhimayut tapkua amigairyuumiqtut ilihaqtut ilaudjutait ihivriuhitilugit ilauyut ilauqatigiingnirmun iliharnirit." Ihuaqhaqtauyuqangituq haffumunga <i>Ilinniaqtuliyit Maligaanun</i> amigairyuuminirmun ilaupkautinun nukakhiit ilihaqtut katimadjutinun tapkua pidjutauyut iliharuiqtitaulangnirmun/anitauyununlu.

NAUNAITKUTAQ 13: Tukhiqtauyut Ihuaqhaqtauyut haffumunga 2008mi Ilinniaqtuliyiyit Maligaanun Angiqtauyut Pitquyauyut pihimmaaqtuq...

Atuliquyauyuq havaktauyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
<p>4. Hakugikhigiarni ilihagtut piqatauni havarinini tapkuat Nunalingni Ilinniarniq Aulattittijangit ilagiarninut uingaiuttumik piqarutauni piqujani pinguatitnilu niruarniq pilarnit niruarnirnut ilihagtut kivgaqtuqtit.</p>	<p>Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhitiit: Maligaq 25 ihuaqhaqtaat Ilinniaqtuliyiyit Maligaanun uqaqlugit, “ukua ilihagtut kivgaqtuqtiit niruaqtauyut ataani uumani titiraqhimayumi aadjikiikumik pilaarutiqaqtut munaridjutiniklu ilaayunun ilinniaqtuliyiyit katimayiillu, ilaayut pilaarutit niruaqnirmun”.</p>	<p>Atuliqtauyut</p>
<p>5. Tapkuat Ilinniaqtuliyijikkut atuqtitni Nutarannuat Ilihalihaaqtunut Iliharniq Iliharutikhat havagutai tamaitni nunaliujut Nunavutmi.</p>	<p>Qin’ngijut</p> <p>Ilittuqhitiit: “Una <i>Nutaqqanun Ubluni Munaridjutikkut Maligaq</i> pikaiyut hapkunainarnun havagvingnun [Ilinniaqtuliyiyit] tunihilutik laisikhainik tunihingilutiklu ubluni munaridjutinun kivgaqtuutunik. Tunihidjutit Ilihalihaaqtunun Ilihidjutinun pinahuarutit munariyait ukua DEAtkut [Ilinniaqtuliyiyit Katimayiit].</p> <p>Una ihuaqhaqtauhimayuuq <i>Ilinniatuliyiyit Maligaa</i> pipkaiyuq Ministamun ikayuqlugit ukua DEAtkut tunihiniunun ECE [Ilihalihaaqtut Ilihidjutait] pinahuarutait imaa pipkaqhugu Minista maniliqtuiluni pingahuuyunun ilaayunun tunihilutik ECEmik pingitpata DEAtkut piumangitpata.</p> <p>Tunihidjutit ECEmun pinahuarutit ihivriutiaqtauluni ihivriurutaanun hapkua <i>Nutaqqanun Ubluni Munaridjutikkut Maligaq.</i>”</p>	
<p>6. Ilagiarutit uniuqtutit tamatkijunik iliharniq ilihagtutlu ikajuqtutit tapkununga <i>Ilinniaqtulirijiitkut Maliganga</i>, atuqpiariangilu nutaqat, inulrammiit, ilagijailu ilitturipkarni tahapkuninga ikajuqtutit pilaqtainik.</p>	<p>Ilaganun Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhitiit: Ilinniaqtuliyiyit uqaqtait tapkua <i>Ilinniaqtuliyiyit Maligaa</i> piyariaqaqtuq Ministaa Ilinniaqtuliyiinun havaklugit havaktukhaqhiurutit piumanirmunlu hanaqidjutit, ikayuqlugillu Nunavut Ukiuktaqtuni ilihaliarpaarvik haffumuuna Inuit Uqauhikkut ilihaiyit ilihaidjutainun pinahuarutit. Taimaliurumik, una Maligaq uqaqtigiyait ihariahuutait Inuinnarnik ilihaiyirik tamainun ukiuqaqtunun.</p> <p>Pitquyauyut kitut turhulaurutauyut hivuliulugit havaktukhaqhiurutit inulramirnik inungnik ilihaiyungunirmun ayuiqhautit ataani Inuinnarnik Havaktukhaqhiurutit Upalungaiyautaaani. Ihivriuqlugit havagviup Inuinnarnik Havaktukhaqhiunirmun Upalungaiyautait uqaqtait hivuliuyukhat takunangitut, kihimi tapkua “[u]kua havagvik aulahimaaqtumik havaqatigiblugit havaqatitik, ukuatut Nunavunmi Inirnit Ilihaaqpaalirviit, maniqliqtungnirmun akhuurutigilugulu aalakiit iliharnirmun ilihaidjutikhanun apqutikhat angayukhiinun ilihagtunun.”</p>	<p>Ikivalaat Maliqautiyait</p>
<p>7. Tapkuat unniqtutit iliharnirmun havagutit iliharviklu havagutit uingaiqtakhajut piqujani, ilautitlugit naliat pitjutit ilagijakhai atuni havagutit kinalu munarijaqaqtuq munarininut tahapkuat pitjutit.</p>	<p>Ilaganun Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhitiit: Una <i>Ilinniaqtuliyiyit Maligaq</i> ilaungittut naunaiyautit ilauqatigiingnirmun ilihaidjutinun ilihagtuluunin ikayuutainik. “Ilaqatigiingnikkut ilihaidjutit ukualu ilihagtut ikayuutait naunaiyautait ayungnangitumik naunaiyaruminangitut avatiinun tamainun ilangani 6mi Maligarmi. Naunaiyaqtaaqtaqut naunaiyautait iluani ilauqatigiingnirmun ilihaidjutit maliruagahaini havauhikullu titiqqani.”</p> <p>Una <i>Ilinniaqtuliyiyit Maligaq</i> ihuaqhaqtait naunaiyautait ilihaidjutinun pinahuarutinun iliharviillu pinahuarutait, naunaiyaqhugillu havaangit Ministap Ilinniaqtuliyiinun ukualu Ilinniaqtuliyiyit Katimayiit.</p>	<p>Ilangit Maliktait</p>

Atuliquyauyuq havaktauyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
<p>8. Unniqturuni tapkuat ihumagijauni ihumatturuni inuuhukjut tapkununga Iliharnirmun Maligaq mikhigiarninut tuluqtautit inuuhuktunut ilihagtut pijumajut ihumaliurnit inmingnut turaqtunut, pihimajugutlu ihumatturnirmik pijakhai.</p>	<p>Qin'ngijut</p> <hr/> <p>Ilittuqhilit: Ukua ihumaliurutait nukakhiit ilituripkaqtaungit haffumani <i>Ilinniaqtuliyiyit Maligarmi</i>.</p>	
<p>9. Tailigjarni pivikha taphumunga minihitauyuq pivaliatitninit pinguatitnilu ilittuqhautit uqautjaunitlu ilihajinut, titiraqhimaniagut talvani ilangani 96 tapkunani <i>Ilinniaqtulirijitkut Maliganga</i>, tikitniagut hivullirmun ukiuq havalihagtutlugit havamingnik atuqpiariangilu tapkuat ilagijai ilittuqhautit uqautjaunitlu iniriangit hivuani ilihailirninut havaktitaunit.</p>	<p>Qin'ngijut</p> <hr/> <p>Ilittuqhilit: Ilinniaqtuliyiyit tutqikhangitait angirutit ihuiguuhtit haffumani pitquidjunmi. Ukua RCYO-kut ihumagiyait ukua havagviit angigit taimaali titiraqhimayuq 96mi haffumani <i>Ilinniaqtuliyiyit Maligarmi</i> aalanguqtauhimangituq.</p> <p>Kihimi, Havagviat ilinninaqtulirijikkut uqautigiyaat "hivuani- kangiqhipkaidjutikkut ikayuutit tuniyauyut ikayuutikhat nutaanun ilihaiyinun upalungaiyaqtilugit havaligtinagit havaakhatik. Havagviklu tunihiyuq piyakhanik nutaanun ilihaiyinun atapkarlugit havaqatigiiklutiklu havaqatimingnun. Ilihaiyit aularutigigumigit inmi havaatik, ilihaidjutait ayuiqhautillu aulahimaaqtut." Havagviat ilinninaqtulirijikkut "havaligtait ilihaidjutit ikayuutikhat ilihaiyinun kangiqhidjutinun, ayuqitunirmun, ayuittiaqtullu pivallidjutait."</p> <p>Malrungnik ukiungnik hivitunia tunihyaami ilihaiyinun kangiqhidjutinik ayuqitunirmiklu, naunaiyaqhimayuq titiraqhimayumi 96mi haffumani <i>Ilinniaqtuliyiyit Maligarmi</i>, tunihiyuq "ikayuutikhat nutaat havaaniktitaayunun ilihaiyinun imaa hivulirni malruk ukiuni inmi havaamingni..."</p>	

Uqauhiq: Tukhiutit tuniyauyut hapkununga Havagvianun Ilinniaqtuliyiyit Qablunaatut ukunungalu Tikuaqtauhimayut Katimayinun Inuktitut Qablunaatullu. Piinrialgit qaritayami tamaini atuqtauyuni Uqauhirni.

Ihumagiyavut Qanuriliurutauyuq: Inulramiit-Naunaiqkarhimayut Ihivriunqniq Ihumamitigut Aaniaqtuqalik Ikayuutikhat Inulramiinut Nunavummiut

Uvani Qiqaijalarvia 22, 2019, Kivgaqtuqtut havaktait 15nguyut pituidjutit havagvingnun uqautigiyaangani ihuangitut ihumaliqinirmun kivgaqtuutit inulramirnun inungnun aviktuqhimayumi. Aipaangani, havagikput munariliqtait havagviit qanuriniit atulirninun hapkua pidquidjutit. Atauhiq pitquyauyuq munariyauyungnaiqtuq hivuliqhuqtut havagviit ihuaringinmagu pitquyauyuq piqalimaiqtuq ilauluni hulidjutinun munariyakhanun. Munaridjutait ilakkut 14nguyut pitquyauyuq aulahimaaqtut uvani 2020-2021.

Uvani Taaqhivalirvia 2020, Kivgaqtuqtut titiraqtut Kamisinaanun Atan'nguyat Katimayiinun, Hivuliqtia Nunavut, ataani titiraqhimayup 34(2) haffumani RCYA, inniudjuigilugit ihariahungnirmun ihuangitullu hulidjutait havagviit uqautiginirmun pitquyauyuq havaktauyut uvani *Ihumavut Ihumagiyauyukhat: Inulramirnun-Kangiqhidjutiqaqtut Ihivriurutit aihumamun Aanniaqtailinirmun Kivgaqtuutit hapkununga Inulramirnun Nunavunmiunun (Ihumavut Ihumagiyauyukhat).*

Qanuriniit titirangnirit ilauyut tapkua havagviit kiungitut hapkununga RCYO-kut apirhuutainun uqautigiyaangani, havagviit pingitait amigaitut kiklikhait tunihiyaamingni kiudjutinik, havagviit tunihiyut kiudjutinik tapkua pidjutiqaangitut ihuaqtunik kangiqhidjutinik atugakhanun havaktatik tunihiyaamingnik ihuaqtunik pitquidjutinik, ihuartaungitut kangiqhidjutit tuniyauvaktut. Kamisinaanun Atan'nguyat Katimayiinun kiuyut uvani Taaqhivalirvia 2020 uqaqhgugit uqautigilugit Kivgaqtuqtut ihumaaluutait ukualu pitquyauyuq maligaliqivingmun, angiriiqhutik havalirlugit pitquyauyuq piyaangini tutqikhaqhimayumik kavamatkut kivgaqtuutait nutaqqanun inulramirnunlu tamainni aviktuqhimayup.

Malikhugit ukua Taaqhivalirvia 2020 titiraqhimayut ukualu Kamisinaanun Atan'nguyat Katimayiinun, ukua RCYO-kut aulahimaaqtumik ihumaliurlutik angiqatigiingnirmun hapkununga pitquyauyunun uvalu naunaiyarlugit inmi qanuriniit atulirlugit pitquyauyuq. Qanuriniit pitquyauyuq pihimayut kangiqhidjutikkut piyauyuq havagvingnin hamunga Qiqaijalirvia 31, 2021, turaaqhimablugit qanuriniitigut havaktauyut uvani 2020-2021 maniliqinikkut ukiungani.

NAUNAITKUTAQ 14: *Ihumagiyavut Qanuriliurutauyuq Atuliquyauyut*

Atuliquyauyug havaktauyuq	Atuliquyauyug angittauyuq	Qanuriniit
		<p>Pihimayut titiraqhimayutigut ukununga Havagvianin Ilinniaqtuliyiyit (Hikutirvia 1, 2020; Ubluqitirvia 7, 2020; Taaqhivalirvia 30, 2021; Niqiliqivik 12, 2021); ukua Havagviat Kavamaliqijikkut (Iidjirurvia 11, 2020; Tattiarnaqhilirvia 26, 2020; Hikutirvia 24, 2020); ukua Havagviat Aanniaqtailinirmun (Tattiarnaqhilirvia 16, 2020; Tattiarnaqhilirvia 29, 2020; Ubluqtuhivia 15, 2021), ukualu Nunavunmi Inirnirit Ilihaaqpaalirviit (Hikutirvia 5, 2020).</p>
<p>1. Munarhiliriyiitkut unalu Ilinniaqtuliriyiitkut havaqatigiitkut naunairiami tamaat aadlatqiinik ihumamitigut aaniarutilgit ikayuutikhat, ilaliutiyug tamaat ilihaidjutimik, pilluaqtauyuq ilaupkaininnga, hivituyuniklu ilaupkainiq tuniyauyut Nunavunmi sikuurvinginnut.</p>	<p>Ilaganun Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhitiit: Taimaangugaluaq “Havagvik [sic] Aanniaqtailinirmun Ilinniaqtuliyiyillu angiqatigiitkut haffumunga pitquyauyumun”, ukua RCYO-kut ihumagiyaa ilainaarnik angirutauyuq, taimaali Havagviat “Aanniaqtailinirmun pitquingit tunihinirmun akhut nutqaqtinahuarnirmun iliharvingni”.</p> <p>Havagviat Aanniaqtailinirmun ukualu Havagviat ilinninaqtulirijikkut uqaqtut uqautiginirmun ihuaqharlugit Iliharvingnun Pihimayut Ihumamun Aanniaqtailinirmun Inuuhiqattiarnirmunlu Tungavikhat.</p> <p>Havagviat ilinninaqtulirijikkut havaqatigiyait Havagviat Aanniaqtailinirmun havagiangani pinahuarutit ihuaqharlugit ilihaidjutinun tapkua ilauyut ihumamun inuuhiqatitiarutikhat. Nivingayukhat pianauyautit ulapqidjutit ilaqaqtut inuuhiriktumik inuunirmun ukualu inungnun ihumamunlu ilihaidjutit taiguagahat, tuhaqtidjutinik piksaqaqtut havaktauhimayut.</p> <p>“Ilauyut Inuuhiringnirmun Qayangnautinunlu Atugakhat hapkununga NUmun [Nunavut] iliharvingnun atuqtilugu qalagyuarniq COVID-19, auladjutinun atugakhaq tuyuqtauhimayug tamainun iliharvingnun uvani Tattiarnaqhilirvia 1, 2020 titiraqhimayut tapkua iliharvingni hivuliqhuqtut havaktinunlu piyaangini ihumamun aanniaqtailinirmun, uqaudjirinirmun, ilihaqtullu ikayuqtaunirmun kivgaqtuutit.”</p> <p>“Auladjutinun atugakhaq titiraqhimayait ihumamun aanniaqtailinirmun ukualu ipiralainirmun havaktit angiqtauhimayut pulaarnirmun iliharvingnun tunihiyaamingni ihumamun aanniaqtailinirmun kivgaqtuutitik iliharvingni.”</p> <p>Havagviat ilinninaqtulirijikkut tuniyauhimayut maningmik hapkunuuna Nutaqqat Hivuliuyut pinahuarutit hivuani iliharvingnun-pihimayut ihumamun aanniaqtailinirmun ikayuutikhat kivgaqtuutinun. Taimaangugaluaq qalagyuarniq COVID-19 aanniarut nunaquyumi kikliqautiyug tunihinirmun hivulirmik, tunihiyut turaangayumik ihumamun aanniaqtailinirmun ikayuutikhaq hapkununga 104nun ilihagtunun atuqtilugu qalagyuarniq 2019-2020 iliharnirmi ukiungani. Havagviat ilinninaqtulirijikkut tuniyauyut hivuani naunaiyainirmun inniudjuinik kangiqhidjutikhaq pivallianirmun hivituyumik-kikliqaqtumik, iliharvingnun-pihimayug ihumamun aanniaqtailinirmun ikayuutinun upalungaiyautikhaq.</p>	<p>Ilangit Maliktait</p>
<p>2. Ilinniaqtuliriyiitkut naunaiqtait tamaita sikuurvikmi havaktut, ilaliutiyug <i>Ilinniarvimmi Inuusilirijiit</i>, naunaiyainiq uqarhutik ikayuqtiuyut, sikuuqtittiit, ikayuqtut havaktut, atan’nguyallu, piyut ayurnaittunik ihumamitigut aaniarutilgit ayuirhaqniq qanuqtulluunniit ilaliutiliriami nutaqqat inulramiillu ihuaqtumik ihumamitigut aaniarutilgit ikayuutikhat qanuqtullu ikayuriamiknik taimaa na ilautiniq piluqtautillugu.</p>	<p>Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhitiit: Havagviat ilinninaqtulirijikkut titiraqtait havagviitigut-ihuaqhaidjutait ilihaidjutinun ilauyullu ilihagtut, kihimi pingitait tamaita ilihaidjutit ilihagtait havaktinun.</p> <p>Havaqaitigiblugit ukua Canadian Red Crosskut, Havagviat ilinninaqtulirijikkut tunihiyut Ihumaliqinikkut Munaqhijutinun ilihaidjutinik hapkununga 22nik 33nguyunun <i>Ilinniarvimmi Inuusilirijiit</i>. Ilihadjutinun makpiraat piinarialgit iliharvingni havaktinun.</p> <p>Iliharnirmun Ikayuutit Kivgaqtunirmun – Ihumamun Aanniaqtailinirmun Makpiraaq havaktauvaktug tuyuqtaublunilu ikayuutikhaq iliharviit atayaangini nutaqqanun inulramirnunlu ihuaqtunik ihumamun aanniaqtailinirmun kivgaqtuutit.</p> <p>Hivayautaita napait titiraqhimayut, nutaanguqtiqataaahugit tatirhiutikkut, ukuat Havagviat Ihumamun Aanniaqtailinirmun ukualu Ipiralainirmun Havaktit tamaini nunallaani tuyuqtauvtut hapkununga Aviktungniinun Iliharviit Auladjutainun.</p>	<p>Ilangit Maliktait</p>

Atuliquyauyuuq havaktauyuuq	Atuliquyauyuuq angittauyuuq	Qanuriniit
<p>3. Ilinniaqtuliriyiitkut ihuarhiyuq ihumamitigut aaniarutilgit taigualiurniqmut Sikuurvikmi.</p>	<p>Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhittit: Havagviat ilinniaqtulirijikkut qaffinik pinahuarutitik havaktauyunik titiraqhimayut uvani Kivgaqtuqtunin 2019-2020 ukiumi inniudjuini.</p> <p>Uvani maniliqinikkut ukiungani, havagviup turaarutait nuutiqtayut ikayungnirmun ilihaqtunun qalagyurnirmun COVID-19 aanniarut nunaquyumi. Havagviup havaktait ikayuutit kiudjutigibluq qalagyuaruq COVID-19mun-ilayut iliharvingni umiktiritit ikayurlugillu angmafaarutikhait iliharviit, kitut ilayut ikayuutikhat hulidjutinun ihumamun aanniaqtailinirmun, ilihaqtunun.</p> <p>Havaqatigiblugit ukua Canadian Red Crosskut, Havagviat ilinniaqtulirijikkut havaktait, numiktirihimayut tuyuqtauyut inmingnun-munaridjutikhat havaktakhat inulramirnun atiqaqtuq Paqiniq Niriugutinun Munarinikkut, kitut ilayut pidjutauyut qiniqhiayut ikayuqtikhanik, ikayuqhugit ilihagatitik, qayangnaitkutikkut upalungaiyautit, qanurlu ataqaitigutikhatik ihaaklutiklu.</p> <p>Havagviat ilinniaqtulirijikkut havaqatigiblugilu nunamingni katimayit tuniyyaamingni Makimautiksat ilihaidjutinik, pinahuarut tamn akhuurutiqaqtuq ihumamun aanniaqtailinirmun inuuhiqattiarnirmunlu inulramirnun, haffumunga <i>Ilinniarvimmi Inuusilirijit</i>.</p>	<p>Ilangit Maliktaait</p>
<p>4. Ilinniaqtuliriyiitkut, uqaqatigiikhatik Apirhuiliriyiitkunnut, qilaminnaq ihuarhiyait angirutinga nutqaqtirutinga ittuq taimaa ilihaqtut ikayuqtauniaqtut uumannga ihumamitigut aaniarutilgit ikayuutikhat ilitariyauyut sikuurvikmi.</p>	<p>Ilaganun Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhittit: Havagviat ilinniaqtulirijikkut uqaqatigiyaait kinguliq maniliqinikkut ukiungani tapkua, angiraluahutik uqaqatigilugit ayuqhautit ilihaqtunun piyaaarnirninun ihumamun aanniaqtailinirmun kivgaqtuutitik, atuliqtilimaitut nukarhiinun tungavikhainik takuyauyudjutikhanik ihumamun aanniaqtailinirmun. Haffumuunga qanuriniagut, ukua RCYO-kut naunaiqtat havagvik ilanginun angirutiqaqtut haffumuuna pitquyauyutit.</p> <p>Uvani ukiumi, Havagviat ilinniaqtulirijikkut tunihiyut aadjiliuqhimagumik ihuaqhaqtauhimagumik iniqtiqhimayurlu Iliharnirmun Ikayuutinun Kivgaqtuutit Atugakhat, tutqikhaqhugit tapkua Havagviat ilinniaqtulirijikkut ihumagiyait ilihaqtut kitut tikiutiyut ukiumun 16mun 'inirninguqtut ilihaqtut' uqaqatigiyaangani kangiqhidjutit ikayuutikhat piyaaarnirmun ihumamun aanniaqtailinirmun kivgaqtuutinun.</p> <p>Kihimi, angirutit ayuqhautinun inulramirnun inungnun 15nik ukiuqaqtut nukarhiillu pidjutiqaqtut. Havaangit qitqani Havagviat ilinniaqtulirijikkut ukualu Havagviat Maligaliqiyit mikhaanun haffuma ayuqhautip havaktauyukhaq huli.</p>	<p>Ilangit Maliktaait</p>

Atuliquyauyuq havaktauyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
<p>5. Munarhiliriyiitkut naunaiqtait kaantraktait piqaqtumik piyait ikayuutikhamik ihariagiyait piliurhimayut hilataanit nunavunmit ihumamitigut aaniarutilgit ikayuutikhat nutaqqanut inulramiinullu talvani hapkuat ikayuutikhat tadja pilimaitait Nunavunmi, unalu naunaiqtait nutaqqat inulramiillu piyut lhuaqtumik talvanngaanit munariniq takuyaqtuqtakhaqlu utiffaarumi nunamiknut.</p>	<p>Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhittit: Aipaangani maniliqinikkut ukiungani, Havagviat Aanniaqtailinirmun inniudjuigiyait iinik igluqpaqaqtut tapkua tunihiyut kitunik mamihainirmun kivgaqtuutunik nutaqqanut inulramirnunlu nutaaq Naunaijariiqtauhimajuni Tuniuqhaidjutikhakkut Angirut (SOA). Una amigaiyuumirutauyuq atauhirmin igluqpangmin kingulirmin SOAmin.</p> <p>Uvani ukiumi, Havagviaq Aanniaqtailinirmun uqautigiyait tapkua havagviit havaktait nakuunikkut qanuriniit mikhaanun takuyaqtuffaarnirmun piyakhanik katilaaktunin hilataani-aviktuqhimayup, naunaiyaqhugit qaffit havauhiit tapkua atulirnimun, ilauyut:</p> <p>Aipaangani maniliqinikkut ukiungani, Havagviat Aanniaqtailinirmun inniudjuigiyait iinik igluqpaqaqtut tapkua tunihiyut kitunik mamihainirmun kivgaqtuutunik nutaqqanut inulramirnunlu nutaaq Naunaijariiqtauhimajuni Tuniuqhaidjutikhakkut Angirut (SOA). Una amigaiyuumirutauyuq atauhirmin igluqpangmin kingulirmin SOAmin.</p> <p>Uvani ukiumi, Havagviaq Aanniaqtailinirmun uqautigiyait tapkua havagviit havaktait nakuunikkut qanuriniit mikhaanun takuyaqtuffaarnirmun piyakhanik katilaaktunin hilataani-aviktuqhimayup, naunaiyaqhugit qaffit havauhiit tapkua atulirnimun, ilauyut:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ihuaqhaqhimayut ukiutigut ihivriurutit hapkununga hilataani-aviktuqhimayup aanniaqtunun; 2. Ilihaidjutit ihumamun aanniaqtailinirmuyn munaqhit uqautigilugit inmi havaangit takuffaarutit hilataani-aviktuqhimayup aanniaqtut; 3. Hitamat tatqiqhiutit natkaangata inniudjuutit hapkununga hilataani-aviktuqhimayup ihivriuqtauyut naunaiyaqhugillu; 4. Upautiblulik pulaaqtut imaa hilataani-aviktuqhimayup katulaaktuqtiit, hiviutiblugit inulramiit; ukualu 5. Aulahimaaqtumik havaqatigiblugit Havagviat hapkua Nunalingni Munaqti mikhaagun tamaita uqautauyut aanniaqtut. 	<p>Ilangit Maliktaait</p>
<p>6. Nunavut Kavamanga piliuqtuq nunavunmi nayuganga tuniyuq nayuqtunut ihumamitigut aaniarutilgit treatment nutaqqanut inulramiinullu, ilaliutiyuq, kihimi kikliqangittumut, ihumamitigut aaniarutilik, ihumailiqtuq, pitquhinga, unalu uqaqatigiikhutik ikayuqtut ikayuutikhat. Hapkuat ikayuutikhat ilaliutiyakhaugaluat ilagiyangit ilauniq mamihainiqlu iliuaraqhimayukhaq inuit ilihimaninnganut, pitquhinganut, angayuqqaangurniqmullu ayuirhainiqmut.</p>	<p>Angingittuq qingingittuqlunniit</p> <p>Ilittuqhittit: Aalanguqtuqangituq kingulirmi maniliqinikkut ukiungani humi Havagviat Aanniaqtailinirmun uqaqtait tapkua, "Pilimaitungnaqhiyut ukua [Nunavut Mamihainirmun Katimavikhaq] tunihinaqtuq tamainun ihumamun aanniaqtailinirmun kivgaqtuutunik nutaqqanut inulramiqnunluuniin. Niriuktauyuq tapkuanginait ihumamun aanniaqtailinirmun kivgaqtuutit tuniyauyut nutaqqanut inulramirnunlu uvani [Nunavut Mamihainirmun Katimavikhaq] ataniaqtut hapkununga ilainun mamihainirmun katimadjutit ayuqhautinun ilauyut ipiralainirmun tuquffihungnirmunlu."</p>	<p>Malikhangitut</p>

Atuliquyauyuq havaktauyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
<p>7. Munarhiliriyiitkut iliuraqlugu Atuliquyauyuq iii(4) uumanilu iii(5) uumannga 2015 Ihvriuqtuiyuq qanuqtut inuk tuquttuq Ihvriuqninga Inminik Piyumut, iliuraqlugulu hapkuat Atuliquyauyuq piyut inmiknik pinahuaqtuq unalu inminik pinahuaraluarniq. Hapkuat Atuliquyauyuq qanurittaakhaanik, ilagiyangani, tamna Nunavut Kavamanga,</p> <p>Pitquyainnik iii(4)</p> <p>Piliurluni takuyaqtukhaqlu maliktakhangit inungnut inminik pinahuaqtunut Qitiqqauyaqviani 2016.</p> <p>Atuliquyauyuq iii(5)</p> <p>Aadlangurlugit Ihumamitigut aaniarutilgit Maligaq pipkaidjutigiami ilagiyangit uqaqatigiami qilamiuqtumiklu ilaugiami inminik pinahuaraluarumi humaangittuq ukiunga inuup inminik pinahuaqtuugaluaq. Una ihuaqtumik piyukhaugaluaq, ihariagiyuqlu Ihumamitigut aaniarutilgit havaktut piyukhaq ayuirhaqniq naunaipkaffaarluni piliunginnariami aaniqnaittumik ihumaliurutingit pilunilu uqaqatigiikhutik ikayuqtut uumunnga ilagiyangit ittut. Una nutaaq atuliquyauyuq ilaupkaiyuq ilagiyanganik ikayuutinik ayuirhaffaarniqmut aadlangurlugulu naunaipkainiq amigaitqiyayumut ilagiyangit nunamiknullu ilaupkainiq piluni.</p> <p>Aadlamiklu atuliquyauyuq iii(5), aadlamik pitquyavut ilaliutigiami kitumik piumayuq himmautinga inirniq taimaa ilagiyangit ihumagiyaukpat ihuangittuq.</p>	<p>Angingittuq qingingittuqluunniit</p> <p>Ilittuqhitiit: Havagviat Aanniaqtailinirmun uqautigiyait pitquidjut iii(4) unalu iii(5) pidjutauyuq nutaamun <i>Ihumamun Aanniaqtailinirmun Maligaanun</i> tadjja hivuani Tikuaqtauhimayut Katimayiit.</p> <p>Tukhiqtauyuq Maligaq.” pipkaidjutauyuq tikuaqhinnirmun aalamik inirniirmik pidjutauyumun nukakhirmun” uvalu “pidjutauyumun nukakhirmun, ukua tikkuqaqtuujit [tikuaqtauyut kivgaqtuqtukhat] nukakhiit angayuqaangit, aalaluuniin inuk kitut maligatigut piyaaqtuq angirutinun nukahirmun aanniarnikkut mamihainirmun.” Tuhaqtidjutit haffumuuna tikkuqaqtuujit ihuangitpat, inuk uuktuutinik havaktaaqtuq hapkununga Ihvriurutinun Katimayiinun apirhilutik tapkua inmi tikkuqaqtuujit ilituripkaqtaungiluni.</p>	<p>Ilangit Maliktaait</p>

Atuliquyauyuq havaktauyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
<p>8. Munarhiliriyyitkut naunaiqniaqtaa havaap atingit, havaangit, munariyakhangit, uqarlunilu qanurittaakhaanik tamaita ihumamitigut aaniarutilgit-piyut havaat naunairiami nutaqqat inulramiillu ilaliutihimayut ittunut ikayuutikhat nakuutqiamik ihuarutigiyaa ihariagininniginnik.</p>	<p>Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhitiit: Kingulirmi maniliqinikkut ukiungani, Havagviat Aanniaqtailinirmun uqautigiyait tapkua iniqtiqhimayut ihivriurutit havaallu ukualu inniudjuikkut havauhiit. Havagviup havaktait Ihumamun Aanniaqtailinirmun ukualu Ipiralainirmun Pinahuarutit Atan'nguyap Havaanga atautinun aviktungniinun, nutaallu havaakhat inniudjuigilugit haffumunga atan'nguyamun. Tamaita nutaat ihumamun aanniaqtailinirmun munaqhit ukualu ihumamun aanniaqtailinirmun qauyihaiyit tuniyauyut ilihaidjutinik hapkunuuna nunallaanun-pihimayut havaakhat, ilauyut inmi havaatik munariyakhatiklu.</p> <p>Uvani maniliqinikkut ukiungani, Havagviat Aanniaqtailinirmun ihuaqhaqtait inmi havauhikhatik. Tamaita Ihumamun Aanniaqtailinirmun ukualu Ipiralainirmun havaktit tadjja unniudjuqtuiyut hapkununga Aviktuqhimayumi Aulapkaiyianun Ihumamun Aanniaqtailinirmun Ipiralainirmunlu. Aviktuqhimayumi Aulapkaiyia Ihumamun Aanniaqtailinirmun Ipiralainirmunlu ukualu Inuusivut havaktiit uniudjuqtut addjkutaanun ikayuqtianun quglirmun ministamun. Hapkua aalanguqtirutit atautimuktitiyut pitquhikkut upautidjutinun ihumamun aanniaqtailinirmun aanniaqtunun kivgaqtuqaqtunun.</p>	<p>Atuliqtauyut</p>
<p>9. Munarhiliriijitkut:</p> <p>a. Iniqtiqlugu tunilugulu tamaat ayuirhaqniq pinahuarut, ilaliutiyuq angiyumik ihumagilluaqtait tunigiami ikayuutikhamik nutaqqanun inulramiinullu, ukununnga ihumamitigut aaniarutilgit unalu ipirailailaqitjut ayurhaqtunut havaktut; unalu</p> <p>b. naunaiqtait nunallaani piqaqtut amigaitqiyauyuq atauhiqmit ihumamitigut aaniarutilgit unalu ipirailailaqitjut ayurhaqtunut havaktut, atauhiq hapkuat havaat akhuuqtut havagamikni ukununnga is nutaqqanun inulramiinullu.</p>	<p>Ilaganun Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhitiit: Aipaangani, ukua Havagviat Aanniaqtailinirmun uqautiyait ukuat RCYO-kut angirutigaluaqhguit ihumamun aanniaqtailinirmun havaktit ikayuriaqqaqtait nutaqqat inulramiillu, munaridjutit tuniyauyut havakqatigiinin haffumuuna avaliingaangitumik atautit. Haffumuunga qanuriniagut, ukua RCYO-kut naunaiqtat havagvik ilanginun angirutiqatqut haffumuuna pitquyauyutitigut.</p> <p>Uvani ukiumi, Havagviat Aanniaqtailinirmun havaktait uvalu tunihiblugin ukua RCYO-kut aadjiliuqhimayumik haffuminga <i>Ihumamun Aanniaqtailinirmun Ipiralainirmunlu Pinahuarutinik Ihaangnikkut Havaktianun Kangiqhidjutinik Ikayuutikhanik Makpiraamik</i>. Ikayuutikhaq makpiraami ilauyut ilangit kangiqhidjutit ihuaqtut havaqatigiingnirmun nutaqqanun inulramirnunlu, imaatun havaakhat Unniudjutigilugit titiraqhimayukkut uvani <i>Nutaqqanun Ilagiingnunlu Kivgaqtungnikkut Maligaqt</i>, hivayautait titiraqhimayut hapkua RCYO-kut, ukualu kangiqhidjutit aanniarnirmun angirutit nuakhirnun. Kihimi, nutaraq- unalu inulramiqnun-ilauyuq tamaya ikayuutiqaluangituq turaarutinik ikayuutinun makpiraaq.</p> <p>Talvanga Apitilirvia 2020, tamaita Ihumamun Aanniaqtailinirmun Ipiralainirmunlu ayuittiaqhimayut ilihaqtitauhimayut ilqaqtunik Inminiitqtailinirmun Ayuqihautinun Ilihaidjutit (ASIST) ukualuunin ReachOUT, kitut inmiiniitqtailinirmun ilituhainirmunlu ilihaidjutit.</p>	<p>Ilangit Maliktaait</p> <p>Angiqtuq</p> <p>Atuliqtauyut</p> <p>Ilittuqhitiit: Havagviup tutqikhaqtait atautit nunallaat piqaqtut Inulramirnun Pinahuarutinik Katimapkaiyimik havaanga Iqalungni piqaqtut pingahunik.</p>

Atuliquyauyug havaktauyuq	Atuliquyauyug angittauyug	Qanuriniit
<p>10. Nunavunmi Ilihariaqpaallivingit, havaqatigiikhutik Munarhiliriyiitkut, tuniyut ayuittiaqtut havaktingit ilihainiq pinahuarutit piliuqtaa aktikkulaanga uumangga ihumamitigut aaniarutilgit havakvinga Nunavunmi, unalu hapkuat pinahuarutit Tuniluni ihumagilluaqtumik qanurittumut piyuq uumunnga Nutaqqanut Inulramirnnullu ihumamitigut aaniarutilgit.</p>	<p>Ilaganun Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhitiit: Ihivriunikkut havaakhat havaktauliqtut mikhaanun hapkua:</p> <p>Havagviat Aanniaqtailinirmun Ihumamun Aanniaqtailinirmun Ipiralainirmunlu havagviat katimaqatigiyaat ukua Nunavunmi Inirnirit Ilihaqpaalirviit mikhaanun Inuuhiliqinirmun pinahuarutit hivuani hivayagahamik qiniqhiayaamingni aalanik akhuurutaavalaarutaungitunik ilihaidjutinik piyakhanik haffumunga Ihumamun Aanniaqtailinirmun Ipiralainirmunlu havaktinun. Imaalul, Ihumamun Aanniaqtailinirmun Ipiralainirmunlu katimaqatigiblugit ukua Iliharnirmun Ilihaqyuumirutikhanun Pinahuarutit piyaalirniarianganil Ihumamun Aanniaqtailinirmun Ipiralainirmunlu Havaktinun pinahuarutinik pinahuarutip ilihaidjutainun.</p> <p>Nunavut Ukiuktaqtuni ilihaliarpaarvik havaktut havagiangini ilauqatigiingnikkut Bachelor Inuuhiliqinirmun ukualu Memorial Ilihaqpaalirvik, ilaulirlugu naunaitkutait hapkunanga atuqtauyunin Inuuhirliqinirmun naunaitkutainik. Una pinahuarut “tunihiniaqtuq piyakhanik havaklugit ilihaidjutikhat turaaqhimayunun nutaqqanut inulramirnnullu ihumamun aanniaqtailinirmun”.</p>	<p>Ikivalaat Maliqautiyait</p>
<p>11. Munarhiliriyiitkut, aadlalluuniit havakviit havaktittinahuat uuminnga ihumamitigut aaniarutilgit ikayuqtiuyuq:</p> <p>a. ilaliutipkailugu ikayuutikhat Inirniriinik pitquhimulluuniit uqaqatigiiktumik ikayuqtiuyut tunigiami uuminnga ihumamitigut aaniarutilgit ikayuutikhat; unalu</p> <p>b. Tuniluni pihimmaaqtumik aadlatqiinik pitquhimut ayuittiaqtuq ayuirhaqniq unalu naunaiqtait mikitqiamik atauhiqmit ilagiyanga iniqtiqtauyuq aullaqtiliqtinngau havaakhaq.</p>	<p>Angingittuq qingingittuqluunniit</p> <p>Ilittuqhitiit: Unniudjatauhimayut aipaangani, ukua Havagviat Aanniaqtailinirmun uqaqatigiyaat tapkua pitquhikkut qauihaiyit inirnikhaluuniin ikayuqtaaqtuq kangiqhidjutiqaqtunun atuqtauyunun, kihimi ilaungilutik kitunun pidjatauynun, ukualu Ihumamun Aanniaqtailinirmun Ipiralainirmunlu Ihaangnikkut Havaktit havaaniktitauyut nunamingni Nunavunmi nunallaani.</p> <p>Angingittuq qingingittuqluunniit</p> <p>Ilittuqhitiit: Aipaangani, Havagviat Aanniaqtailinirmun tutqikhaqtait tapkua Nunaqaaqtut Pitquhikkut Ayuitatamingnik ilihaidjutit ilihaqtauyukhat haffumunga ihumamun aanniaqtailinirmun havaktinun, havagviklu turaangaluni inmi havaktitik iniqtirlugit ilihaidjutit qanitanun havaktitaunirmun ubluitigut. Uvani ukiumi Havagviat Aanniaqtailinirmun uqaqatigiyaat hamna ilihaidjut ilihaqtakhaat daaktit.</p> <p>Taimaangugaluq ilangit havagviit ilihagiyait hapkua ilihaidjutit havaktimingnun, akhuurutauyuq ukualu Kavamatkut Nunavunmi havaktiit iliharlugu hamna ilihaidjut ikayungnikkut.</p>	<p>Ikivalaat Maliqautiyait</p> <p>Ikivalaat Maliqautiyait</p>

Atuliquyauyuq havaktauyuuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
<p>12. Munarhiliriyiitkut angikliyuumiqtait inungnut unalu ikayuqtiuyuuq ilihimaniq ittunik ihumamitigut aaniarutilgit ikayuutikhat piinarialik nutaqqanut, Inulramiinut, ilaminullu.</p>	<p>Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhitiit: Havagviat Aanniaqtailinirmun uqautigiyaat tapkua piqaqtut aviktungnikkut pinahuarutit tuhaqtilugu ihumamun aanniaqtailinirmun-ilauyut naalautikkut hapkununga nutaqqanut inulramirnunlu qitqani Qiqaijalirvia unalu Taaqhivalirvia 2020. Ilangini pidjutauyuni, hapkua tuhaqtdjutit aulahimaaqtut nungutilugu Taaqhivalirvia 2020 piimayaunikkut.</p> <p>Ihumamun Aanniaqtailinirmun Ipiralainirmunlu havaktit ilauqatigiyaat nutaqqat inulramiit unghahiktukkut atuqtilugu qalagyuarniq COVID-19 aanniarut nunaquyumi ihumaliurutigiblugit hulidjutikhat tapkua akhuurutigiqatut ilituqhainirmun ihumamun aanniaqtailinirmun kivgaqtuutit ikayuutillu; havakhugit nunallaat niriqatigiingnirmun akhuurutigilugu piinarialik ihumamun aanniaqtailinirmun kivgaqtuutit una qalagyuarniq COVID-19 maligakhat taimaarmata; upakhugillu iliharviit ilituripkarlutik inmik, uqautigiblugit nunamingni kivgaqtuutit, qanuqtullu piyaarnirit.</p>	<p>Ilangit Maliktaait</p>
<p>13. Munarhiliriyiitkut piliuqtuq Inulramiit-naunaipkaihimayuuq inungnut ilihimaniq akhuurutigiyut nutaqqanut, inulramiinut, ilanginnullu ikikliyuumiriama ihumamitigut aaniarutilgit kan'nguhukniq.</p>	<p>Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhitiit: Havagviat Aanniaqtailinirmun uqautigiyaat tapkua "Iqittiaqhimalugu Inuuhiq Katimajit ihumaliqtut aularutilugu qaritauyakkut qayangnautikkut akhuurutinik nutaqqanut inulramiillu uvani Hikutirvia 2020. Akhuurut inulramirnun inirirnunlu kanguhaarutingilugu inimiinriq aularutiniaqtuq atuqtukhani tatqiqhiutini."</p> <p>Iqittiaqhimalugu Inuuhiq Katimajit uqautigiyaat tapkua aulrutait tamangnik akhuurutik hivumuktitauyuk atahiq niriuktauyuq uvani Qiqajaluarvia 2021 aipaa uvani Apitilirvia 2021.</p>	<p>Ikivalaat Maliqautiyait</p>
<p>14. The Government of Nunavut, under the leadership of the Department of Executive and Intergovernmental Affairs, develop and implement an interdepartmental service coordination protocol for the delivery of child and youth-related services.</p>	<p>Angiqtuq</p> <p>Ilittuqhitiit: Uvani 2019-2020, Havagviat Kavamaliqijitkut uqautigiyaat tapkua kivgaqtuutinun maligahat tunihinirmun Nutaqqanut inulramirnunlu-ilauyut kivgaqtuutit havaktauniaqtut atuligtatulutiklu ataani havaqatigiiktumik hivuliqhungnirmik Havagvianin Aanniaqtailinirmun Inuliriyitkullu, ukualu Kavamatkut Nunavunmi akhuurutiginiqtaat iniqtrilugu maligakhaq Imaruqtirviani 2020.</p> <p>Havagviat Aanniaqtailinirmun uqautigiyaat tamna "una havaakhaq nutqaqtitauyuq aalanguqtirnanun havaktinik unalu qalagyuarniq COVID-19." Uqautigiblugulu "havaqatigiingniq qitqani Kavamaliqijutinulu Havaaginic, Inuliriyitkut, aanniaqtailinirmunlu aulahimaaqtuq." Ihuaqhaqhimayuuq kiklikhaa Qitiqqaqtijuq 2021.</p>	<p>Malikhangitut</p>

Uqauhiq: *Ihumavut Ihumagiyauyukhat* tuyuqtauhimayuuq Maligaliuvingmun Inuktitut Qablunaatullu. Piinarialgit qaritauyami tamaini atuqtauyni Uqauhirni.

**Tukhiutit hapkununga Havagvianun Ilinniaqtuliqijit
haffumuuna Ilihaqtut Naunaitkutaitigut
Maliruagakhat Atugakhat Ihumagijaujut**

Apirhuutaitigut Havagviat Ilinniaqtuliqijit, Kivgaqtuqtuq
tukhiutinik tujuqtaujumun kiudjutinun Ilihaqtut
Naunaitkutaitigut Maliruagakhat Atugakhat uvani
Tattiarnaqhilirvia 19, 2019.

NAUNAITKUTAQ 15: Ilihaqtut Naunaitkutaitigut Maliruagakhat Atugakhat Ihumagijaujut Tukhiutinun Pitquidjutit

Atuliquyauyuq havaktauyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
	Pihimajut titiraqhimajainin hapkua Havagvianin Ilinniaqtuliqijit ubluqaqtuq Hikutirvia 1, 2020, unalu Ubluiqtirvia 7, 2020.	
Ihumagijaujut aadjikiivjaktut tamainun Ilihaqtut Naunaitkutainun Maliruagakhat pitqujaujunun.	Ilittuqhilit: Havagviat Ilinniaqtuliqijit aulahimaaqtumik havaqatigijait Havagviat Maligaliqijit iniritiangani iniqhimaitut maligat. Talvanga Qiqaijalirvia 31, 2021, iniqhimaitut Maliruagakhat uqautaujut hapkununga RCYO-kunun. Taimaali unniudjutigilimaitaqqut qujaginaq qanuriniit mikhaanun pitqujaujutigut piqanginapta takunaqtunik qujaginaq atulirnirinun.	
1. Hivumuuqluni tukhiutinga ihivriuriami tamarmik ilihaqtup naunaitkutingit malrungnik atauhirmi ukiumi. [Titiraqhimaninnga 3(2)]	Angiqtuq	Malikhangitut
2. Angiklijuumirlugu ihumaliuqtaujuq uumunnga katitirninnga ilihaqtup naunaitkutaq ilaliutigiami ilihaqtup naunaitkutingit nampat tamainnit Kaanatami nunangit, uumanilluangungittuq Nunavut, Alberta, Nunatsiamiluuniit. [Titiraqhimaninnga 4(1)(b)]	Angiqtuq	Malikhangitut
3. Ihumagilugu pittaarninnga nukaqhiujut angiqtukhat ilaliutininnanun uumunnga naunaitkutaq lihaqtup naunaitkutinganit. [Titiraqhimaninnga 4]	Angingittuq qingingittuqluunniit	Malikhangitut
4. Pipkaidjutilugu sainiqtaujuq uqaqtamingnik itquumajuq titiqqami naunairiami atinga annivingalu ilihaqtup naunaitkutingit, uumunngalu atiliuqhimajunullu kavamanga ihumaaluutigijaujuq titiqqangit tadjia ihumaliuqtaujuq. [Titiraqhimaninnga 4(1) (a) and Titiraqhimaninnga 4(1)(b)]	Angiqtuq	Malikhangitut

Atuliquyauyuq havaktauyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
5. Aturluni quviagilluarnaittumik angutinut arnanullu uqauhingit ilitarijaujuni titiqqanit uuktuutinginnillu. [Titiraqhimaninnga 4(1)(c)]	Angingittuq qingingittuqluunniit	Malikhangitut
6. Naunairlugu tadjja angiqtaujut uqauhingit inuuhinginnut atuqtaujut. [Titiraqhimaninnga 4(1)(e)]	Angingittuq qingingittuqluunniit	Malikhangitut
7. Hivumuqluni tukhiutinginnut katitiriami qaritaujakkut titirarvinga qin'ngilugulu tukhiutinga himmiriami inuup iglua aturluni titirarvikkut naunaitkutainnaanik. [Titiraqhimaninnga 4(1)(f) and Titiraqhimaninnga 4(1)(g)]	Angiqtuq	Malikhangitut
8. Iliuraqlugu ihariagijauninnga ilaliutingillugu naunaitkutaq pijuq uumunnga ikajuutikhaq havaakhat ilaupkaijuq havaanga uumangga Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Havagvik ilihaqtup naunaitkutinganit. record. [Titiraqhimaninnga 5(b)]	Angingittuq qingingittuqluunniit	Malikhangitut
9. Iliuraqlugu ihuaqtunik naunaitkutaq qanuriliurninnganik uumani ilihaqtup naunaitkutingit havaanga. [Titiraqhimaninnga 9]	Angingittuq qingingittuqluunniit	Malikhangitut
10. Piliurlugu qaritaujakkut tujuutinganik ihuaqhigiami akhuurutingit tuuliirutingillu pijut atuinnaumi atiliuqhimajummik titirarvikkut tujuriami uumunnga nuutiqtauninnga ilihaqtup naunaitkutinginnik. [Titiraqhimaninnga 9(2)]	Angingittuq qingingittuqluunniit	Malikhangitut
11. Ihumagijaujumik qajagittiaqtumiklu qinirlugu qanuqtut ihumagijamingnik ilihaqtuugaluanit ilihaqtunillu pitillugu una havaaq naunairiami qanuqtut ihumagijanginnik ihumagijaujuq.	Angingittuq qingingittuqluunniit	Malikhangitut

Uqauhiq: Tukhiutit tunijauhimagut hapkununga Havagvianun Ilinniaqtuliqijit Qablunaatut piinarialgillu apirhuutaukpata amaita ilitarijauhimagut uqauhiit.

Tukhiutit hapkununga Nunavut Ukiuktaqtuni ilihaliarpaarvik haffuuna 10 qulink ukiuni Hanaqidjutinun Upalungaijautinun Katimadjutit

Kivgaqtuqti tunihijut tukhiutinik hapkununga Nunavut Ukiuktaqtuni ilihaliarpaarvingmun (NAC) uvani lidjirurviani 28, 2020, kiudjutigiblugu inungnun tukhulaunirmun uqautigijaangani 10 qulini ukiuni hanaqidjutinun upalugaijaut. Kiudjutigiblugit turaaqhimajut hapkunanga NACKkunin uqautigijaangini, Kivgaqtuqtut tujuffaaqtait hapkua pitqujaujut uvani Tattiarnaqhilirvia 28, 2020.

NAUNAITKUTAQ 16: Nunavunmi Inirnirit Ilihaaqpaalirviit 10 qulini ukiuni Hanaqidjutinun Upalungaijautinun Katimadjutit Tukhiutinun Pitqujaujut

Atuliquyauyuq havaktauyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
	Pihimajut titiraqhimajunin hapkunanga NAC-kunin ubluqaqtuq Hikutirvia 5, 2020.	
1. Qiniqhialuni qanuqtut ihumagijamingnik inuulrammiujunit ilaliutijuq hivitutqiamik Uqaqatigiingniq havaaq.	Angiqtuq	Ilangit Maliktaait
	<p>Ilittuqhinit: Kivgaqtuqtut hapkunanga Katimajiin Munaqtiujunin katimaqatigijait angajukhiit iliharvingni ilihaqtut nunallaani pulaaqtamingni inungnin uqautaujaangani.</p> <p>Ukua RCYOkut apirhijut ilaliutihimajunik kangiqhidjutinik qaffiuniinik nunallaat pulaaqtajut, qaffiuniit ilihaqtut katimaqataju, ukualu qanuqtut kivgaqtuqtut hapkunanga Katimajujut Iliharviaqpaalirvingmit katimaqatigijait akhuuqhadjutiqaqtumik inulramirnun inungnun tunihilutik inmi uqagakhamingnik. NACKkut kiudjutigingitaat una apirhuut hamunga Qiqaijalirvia 31, 2021.</p>	
2. Naunaipkaqpaklugit inuulrammiujut Iliharjarjuumivingit havaakhangillu ikajuqtaujuq uumanga Nunavunmi Inirnirit Iliharviat.	Angiqtuq	Ilangit Maliktaait
	<p>Ilittuqhinit: NACKkut havaktitiliqtut malrungnik Hanaqidjutinun Havaktukhanik Ajuittiaqhimajungnik talvanga 2019 kituk havaklugit havaqatigiingnirit iliharvingnun katimajiinunlu aviktuqhimajumi.</p> <p>Titiraqataavigiblugit ukua RCYOkut, iliharviup uqaqtait tapkua “ilitarijait akhuurutait hakugikhijuumirlugu havaqatigiingniq inulramirnun inungnun” tapkualu Katimajujut Iliharviaqpaalirvingmi iliturijait atadjutait inulramirnun inungnun “nakuunikkut ihuaqhijuumirutiniaqtut.”</p>	
3. Piliurlugu atuliqtitauliqlugu nutaraq pilaarutinginnik ilagijanga tunigiami tamainni nutaat hivunirmilu iliharutikhanginnik.	Angiqtuq	Malikhangit
	<p>Ilittuqhinit: NACKkut tunihingitut qujaginaq takunaqtunik naunaijaqhimajunik upalungaijautinik angirutinikluuniin ilaulugit nutaqqat pilaarutait atugakhat hivuniini ilihaidjutit tunijaujuni.</p>	

Atuliquayuyuq havaktauyuq	Atuliquayuyuq angittayuq	Qanuriniit
4. Tuniluni ajuittiarnirmik pinahuarutit piliuriami aktikkulaanga uumangga ihumamitigut aanniarutilgit havagviujut Nunavunmi naunairlugu hapkuat pinahuarutit tunijuq ihumagilluaqtakhamik ajuitaminik pijuq nutaraq inuulrammiillu ihumamitigut aanniarutilgit.	Angiqtuq Ilittuqhinit: NACKut havakpaktut havaklugit havaqatigiigutikhait uumunga Bachelor Inulirijitkut naunaitkutipaqqtunik ukununga Memorial Iliharvirjuanun, Ilaudjutipaqqtut ukununga NACKut Inulirijitkut Kivgaqtungnirmun Naunaitkutipaqqtunun Pinahuarutinun. Una pinahuarut “tunihiniaqtuq pijakhanik havaklugit ilihaidjutikhat turaaqhimajunun nutaqqanun inulramirnunlu ihumamun aanniaqtailinirmun.”	Ikivalaat Maliqautiyait
5. Piliurlugu havaqatigiingniq pipkaidjutigiami ilihaqtut pigiamingni Naunaitkutakhanganiq Ulaasiliqjinirmut.	Angiqtuq Ilittuqhinit: NACKut havakpaktut havaklugit havaqatigiigutikhait uumunga Bachelor Inulirijitkut naunaitkutipaqqtunik ukununga Memorial Iliharvirjuanun, Ilaudjutipaqqtut ukununga NACKut Inulirijitkut Kivgaqtungnirmun Naunaitkutipaqqtunun Pinahuarutinun.	Substantial progress
6. Qiniqhialuni atuliqtitauliqluni qanuqtut ihuaqhgiami tunijauniq tamna ikajurniaqtait Iliharjarjuumivingit havaakhangillu ulapqivujunit.	Angiqtuq Ilittuqhinit: NACKut uqaqtait una pitqujaujuq titiraqtauhimajuq ihumaliurutauniaqtuq pivaliiaadjutinun haffumunga 10 qulini ukiuni hanaqidjutinun upalungajjautaanun.	Malikhangitut

Uqauhiq: Tukhiutit tunijauhijajut hapkununga Havagvianun Ilinniaqtulijit Qablunaatut piinarialgillu apirhuutaukpata amaita ilitarijauhijajut uqauhiit.

**Tukhiutit hapkununga Tikkuqaqtauhimajunun
katimajiinun mikhaanun Maligap 36 – Ihumamun
Aanniaqtailinirmun Maligaq**

Ministaat Aanniaqtailinirmun ilituripkaqtaa Maligaq
36- Ihumamun Aanniaqtailinirmun Maligaq uvani
Tattiarnaqhilirvia 2019. Uvani Qitiqqautijuuq 6, 2020,
Kivgaqtuqtit tunihijut tukhiutit kiudjutigiblugu
turhulaurutaa hapkununga Tikkuqaqtauhimajut
Katimajiinun. Kivgaqtuqtullu tunihiglutik Havagvianun
Aanniaqtailinirmun aadjiliuqhijumik tukhiutinik.

NAUNAITKUTAQ 17: Maligaq 36 - Ihumamun Aanniaqtailinirmun Maligat Tukhiutit Pitqujaujut

Atuliquyauyuq havaktauyuuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
	Tikkuqaqtauhimajut Katimajiit niriuktut unniudjutigilugit ihumagijatik Maligamun 36mun maniliqinikkut ukiungani 2021-2022.	
Qanuriniit : Qanuriniit, pitqujaujut angiqtaujut, ukualu ihumagijaujut kangiqhidjutit aadjikiivjaktut tamainun Maligaq 36 pitqujaujut.	Ilihimaungituuq talvunga Qiqaijalirvia 31, 2021 Ilittuqhittit: Pitqujaujut ikitqiami atauhirmi ukiumi.	Ihumaliurutauyut Huli
1. Ihuaqharlugu ilanga 1, titiraqhimajuq 2 Maligami 36 ilaliutilugit kitut qanuriniit tapkua titiraqhimajut humi nutaraq ihumagijauninganun nutaraujuq, ilaujut uqauhiit tapkua pijaujut:		
<ul style="list-style-type: none"> a. Piqangniaqtut kikliqaqtumik ukiunginik inulramirnun inungnun iliturijaudjutikhaat nutaraujuq; uvalu b. Aanniaqtailinirmun ajuittiaqhimajut ihumagijaat aanniarnirmun mamihaidjutit ukualu havaktaujut atuqtaujuqhat nakuutqiatigut nutaqqanun uvalu aulahimaaqtumik aanniaqtailinirmun inuuhiqattiarnirmunlu. 		
2. Ihuaqharlugu ilanga 1, titiraqhimajuq 3mi Maligaani 36 pijaangini aanniaqtailinirmun ajuittiaqhimajut pipkariangini nutaqqat piumajamingnik inmi <i>tikkuqaqtaujuq</i> unaluuniin <i>tikkuqaqtaujuut</i> , pidjutaununluuniin humi nutaraq piqangitpat ihumaliurutiminik piumanirmun, pijariaqaqtut aanniaqtailinirmun ajuittiaqhimajut ihumaliurutigilugu nutaqqap uqaqtaitigut, kimulu inmi <i>tikkuqaqtaujuq</i> unaluuniin <i>tikkuqaqtaujuut</i> pijakhaq.		
3. Ihuaqharlugu ilanga 1, titiraqhimajuq 3(9)mi Maligami 36 ilaulugit nutaqqat atautit kitut uuktuqtut Katimajiinun Ihivriurnirmun ihumaliurutinun pittiaqhugit “angirutit ihumaouiurutiluuniin” pidjutiaqaqtut taffumunga titiraqhimajumun.		
4. Ihuaqharlugu ilanga 7 Maligami 36 pipkariangini Katimajiit Ihivriurlugit ihumaliurutigilugillu uqaqtait inulramiit inuit ihumaliuraangamik inmingnun, kihimi ukua Katimajiit Ihivriurqtiit ihumagikpagu ihuangituuq uvaluuniin ihuirutiginiaqtaa inulramiup inuup.		
5. Ihuaqharlugu ilanga 2, titiraqhimajuq 4mi Maligami 36 kitunun ilaulugit tunihinirmun akhut ihumamun aanniaqtailinirmun hatumirutit iliaqtunun iliharvingni.		
6. Ihuaqharlugu ilanga 2, titiraqhimajuq 5mi Maligami 36 pipkariangini tapkua ihumamun aanniaqtailinirmun ipiralainirmunlu hanaqidjutit uqautigilugit kitunun ihumamun aanniaqtailinirmun ihariagijaujainun nutaqqat inulramiillu.		
7. Ihuaqharlugu 9, titiraqhimajuq 75mi Maligami 36 pijariaqalirlugit tapkua ukiuni unniudjutit ilaulugit, mikinihakkut, naunaijautait kivgaqtuutit qanuriniillu nutaqqat inulramiit kitut takujauhimajut hapkununga ihumamun aanniaqtailinirmun kivgaqtuutinik.		

Atuliquyauyuq havaktauyuq

8. Ihuaqharlugu Maligaq 36 pijariaqalirlugit unniudjutit havaktaujut maliruagakhatigut ilangani 3, titiraqhimajumi 7mi mikhaanun inminiirahuarnirmun hivumuuqtilugit hapkununga Kivgaqtuqtiinun Nutaqqat Inulramiit imaa akhut aanniqhimajut, humi inminiirahuarnirmun pihimajut atauttimin kitut naunaijautinun pihimajut nutaraq inulramirluuniin naunaijaqhimajuq uvani *Kivgaqtuijut Nutaqqanut Inulrammirnunlu Maligaani*.
9. Ihuaqharlugu Maligaq 36 pijariaqalirlugit kangiqhidjutit katitiqhimajut maliklugit maliruagakhat ilangani 3mi, titiraqhimajuq uvani 8(5)mi hivumuuqtilugu hapkununga Kivgaqtuijut Nutaqqanut Inulrammiitlu imaa akhut aanniqhimajut, humi kangiqhidjutit ihumaaluutainun atautit kitut pidjutigijaat naunaijaut nutaraq inulramirluuniin naunaijaqhimajuq uvani *Kivgaqtuijut Nutaqqanut Inulrammirnunlu Maligaani*.
10. Ihuaqharlugu ilanga 3, titiraqhimajuq 13(1)mi Maligami 36 uqautigijaangini kangiqhidjutit hapkununga Kivgaqtuijut Nutaqqanut Inulrammirnunlu.
11. Ihuaqharlugu ilanga 5, titiraqhimajuq 32mi Maligami 36 pijariaqaliriangani, humi atautit nutaraujut inulramiiluuniin, naunaijaqhimajut uvani *Kivgaqtuijut Nutaqqanut Inulrammirnunlu Maligaani*, tunijaulutik kangiqhidjutinik hapkunuuna Kivgaqtuijut Nutaqqanut Inulrammirnunlu Havagviani titiraqhimajuq uvani 22mi haffumani *Kivgaqtuijut Nutaqqanut Inulrammirnunlu Maligaani*.
12. Ihuaqharlugu ilanga 5, titiraqhimajuq 18mi Maligami 36 ilaulugit uqarauhijajut nutaqqat pilaarutait angrutaungmata haffumani *United Nations Convention on Pilaarutainun Nutaqqat*, ilaliutihijajut pilaarutinun quviagijajut tamainun.
13. Ihuaqharlugu ilangani 8, titiraqhimajuq 71(2)mi Maligami 36 ilaulugit pijakhat tapkua pilaarutinun uqaqtiuluni, inuk ilihimajukhat nutaqqat pilaarutainik tapkunuuna *United Nations Convention Pilaarutainun Nutaqqat*.
14. Ihuaqharlugu ilanga 9, titiraqhimajuq 77mi Maligami 36 ilaulugit pijakhat tapkua aanniaqtailinirmun ajuittiaqhimajut ilihimattiaqtakhait hapkua *United Nations Convention Pilaarutainun Nutaqqat* Tikkuqaqtaujaamingnik ihumamun aanniaqtailinirmun pilaarutinun ajuittiaqhimajuq pidjutaagut Maligap.

Uqauhiq: Tukhiutit tunijajut hapkununga

Tikkuaqtauhimajut katimajiit Qablunaatut Inuktitullu ukualu Havagviat Aanniaqtailinirmun Qablunaatut. Piinarialgit qaritaujami tamaini atuqtaujuuni Uqauhirni.

**Pitqujaujut hapkununga Havagvianun
Aanniaqtailinirmun mikhaanun Aanniarviliaqtunun
atugakhat Munaqhijullu Hingaijanun Arnanun**

Uvani 2017, iilituripkaqtaujut RCYOkunun tapkua Havagviat Aanniaqtailinirmun tunihingitut munaqtkhainik hingaijat arnat. Hapkuat arnat aanniarviliarnirmun tingmijut nutaranigiamingnik hilataani nunamingnin. Uvani 2019-2020, Havagviat Aanniaqtailinirmun ihuaqhaqtaat Aanniarviliaqtut Tingmidjutikkut Maliruagakhaq ilaulugit kitut pijakhat hingaijanun arnanun tunijaulutik munaqtkhainik ataani titiraqhimajumi 6.6(f) atugakhani. Taimaali, ihumagijaqqut auladjutinun ajuqhautait ihuaqhijaujut.

Uvani Qiqaijalarvia 2020, titiraqhimajumi 6.6(f) unguvaqtauhimajuq atugakhanin, kitut ajuqhautauliffaaqtuq una auladjutinun ajuqhaut.

Uvani Apitilirvia 1, 2020, Kivgaqtuqtit havaktait pitqujaujut hapkununga Havagvianun aanniaqtailinirmun utiffaarlugu titiraqhimajuq uvani 6.6(f) haffumani Aanniarviliaqtut Tingmidjutainun Atugakhat.

NAUNAITKUTAQ 18: Munaqtkhait Hingaijat Arnanun Pitqujaujut

Atuliquyauyuq havaktauyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
	Pihimajut titiraqhimajainin hapkua Havagvianin Ilinniaqtulijit ubluqaqtuq Hikutirvia 23, 2020, unalu Ubluiqtirvia 15, 2021.	
<p>1. Pitqujatka tapkua <i>Aanniarviliaqtut Tingmitikkut Atugakhat</i> qilamik nutaanguqtitaauluni utiffaarlugu pijaarnirmun qanurinia munaqhijukhamik humi “nutaranigiaqtuqtiq tingmiluni hilataanun inmi nunamingnin.”</p>	<p>Angingittuq qingingittuqluunniit</p> <hr/> <p>Ilittuqhinit: Havagvia Aanniaqtailinirmun uqautigijaat aalanguqtirutaat haffumunga <i>Aanniarviliaqtut Tingmitikkut Atugakhat</i> havaktauhimajut uvani Qiqaijalarvia 2020 imaa “tadjakaffuk ihuaqhaqtaulutik kikliqariangini munaqtiqarahangitut tingmijukhat humi pijariaqaqqat”. Havagviup uqautigijait tapkua tamaita atautit aanniarviliaqtut tingmitikkut nutaranigiaqtuqtut munaqtiqarlutik, akiliqtaulutik imaa <i>Aanniarviliaqtut Tingmitikkut Atugakhat</i>, aalanguqtiraluaqtilugit atuqtilugu aanniarut nunarjuami.</p> <p>Taimaangugaluq havagvik “angirutigijait tapkua atautit munaqtiqaqtukhaujut”, talvanga Qiqaijalirvia 31, 2021, Havagviat Aanniaqtailinirmun ihuaqhangitait ukua <i>Aanniarviliaqtut Tingmitikkut Atugakhat</i> pidjutigilugit Kivgaqtuqtup pitqujait.</p>	<p>Malikhangitut</p>

Uqauhiq: Una titiraqhimayuq Qablunaatut.

Tukhiutit hapkununga Havagvianun Maligaliqijit mikhaagun *Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq*

Kivgaqtuqtit tunihijut Havagvianun Maligaliqijit tukhiutinik uvani lidjirurvia 10, 2021, kiudjutigiblugit qaitquidjutit tunihijaamingni uqautigijakhainun haffumunga *Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq* (FAIA).

NAUNAITKUTAQ 19: *Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq* Tukhiutinik pitqujaujut

Atuliquyauyuq havaktauyuuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
	Ukua RCYOkut apirhuutiginiaqtait nutaanguqtirhimajut atulirnit hapkununga pitqujaujunun kinguani atauhiq-ukiuq naanman.	
Qanuriniit, pitqujaujut angiqtaujut, ukualu ihumagijaujut kangiqhidjutit aadjikiivjaktut tamainun FAIA pitqujaujunun.	Uumaniingittumi kihimi Qiqaijalirvia 31, 2021 Ilittuqhitit: Pitquyauyut ikitqiyauyuq atauhiqmit ukiumik	Ihumaliurutauyut Huli
1. <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> nuanaiaqhimajumik uqaqhimajuq tapkua Nunallaani Hatumiarnirmun Pitqujaujuq ilauniaqtut maliruagakhat pitquijut tapkua nutaqqat upautiqataarlutik uqaujunun uqaudjaujaamingni.		
2. <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> uqaqhimajuq tapkua hulaqutiqaqtut inulramiit inuit tunijaujukhat pijakhanik uqarlugit inmi ihumagijatik ihumaliurutaalutik ihumaliunirmun ingmingnun ataani Maligap.		
3. <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> ilaujut angirutit hapkununga United Nations <i>Convention Pilaarutainun Nutaqqat</i> hivunikhaliurutinun munaridjutinun naunajainirmunlu Maligaaq.		
4. <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> naunajaqhimajuq Havaakhaq Unniudjutigilugu, titiraqhimajuq 8mi haffumani <i>Nutaqqanun Ilagiingnunlu Kivgaqtungnirmun Maligaaq</i> .		
5. Tamna titiraqhimajuq 25mi haffumani <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> ihuaqhaqtauluni pipkaijaamingni nutaqqanik tapkua ukiuqaqtut 14nik havaklugit uuktuutit pimmarluktaunirmun hatumiarutinun.		
6. Havagvia Maligaliqijitkut atuliquaat Nutaqqat Pilaarutait Hulaqinirmun Ihivriurutit (CRIA) ihumagilugit turaaqhimajut turaaqhimangit, pihuhaaqhimajut pihuqhaaqhimangituluuniin, naitut, qitqani, hivitujuluuniin qanuriniit tapkua qujaginaq ihuaqhaqtaujuq atuqtaujuunun <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> pidjutaunun nutaqqanun inulramirnunlu Nunavunmiut.		
7. Tapkua Havagvia Maligaliqijit qiniqhiajut uqagakhainik nutaqqanin inulramirninlu kangiqhipkariangini havagviup ihivriurutaunin ukua <i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaaq</i> .		

Uqauhiq: Tukhiutit tunijauhimajut hapkununga Havagvianun Ilinniaqtulijit Qablunaatut piinariagillu apirhuutaukpata amaita ilitarijauhimajut uqauhiit.

**Pitqujaujut hapkununga Havagvianun
Aanniaqtailinirmun mikhaanun Aanniarviliaqtunun
Tingmitikkut Atugakhat Munaqhijullu’
Ataniqtuidjutit Tunihijaangini angirutinik**

Uvani 2016-2017, ukua RCYOkut aularutijaat hivuliqpaaq kangiqhidjutiaqtuq ihivriurut ilaujuq pivallianirmun havagviup auladjutit pinahuarutaa. Una ihivriurut turaaqhimajuq ajuqhtuinun aanniarviliaqtunun angirutainun nutaqqanun inulramirnunlu kitut pitquhikkut Tikkuqaqtauhimajut. ihumaaluutit pihimajut nalunarnirmun pidjutaunun tiguaqtunun angajuqaanun’ maligatigut angirutit tunihijaamingni aanniarnikkut angirutinik.

Havaqatigiblugit kangiqhimanikkut Havagvia Aanniaqtailinirmun ukualu Inuliqijitkut haffumuunga pidjutaunumun avatqumajumik ikitut ukiut, mikhaanun qaffiujunun iniqtiqhimaitut pitqujaujut tutqikhaqhugit hilataan-aviktuqhimajup kivgaqtuutit tunihijunun una ajuqhaut aulahimaaqtuq, Kivgaqtuqtit ihumagijaat tapkua ajuqhautit uqautaujukhaugaluit ihuaqharlugu *Aanniarviliaqtut Tingmitikkut Atugakhat*. Kivgaqtuqtit havaktaat una pitqujaujuq hapkununga Havagvianun Aanniaqtailinirmun uvani Qiqaijalirvia 24, 2021.

NAUNAITKUTAQ 20 : Aanniarviliaqtut Tingmitikkut Munaqhijuu’ Atan’ngujait Tunihilutik Angirutinik Pitquidjutikhaanik

Atuliquyauyuq havaktauyyuq	Atuliquyauyuq angittauyuq	Qanuriniit
	Titiraqhimajuni ubluqaqtuq uvani Qiqaijalirvia 25, 2021, Havagviup uqaqtait “piliqtait pitqujaujut ataani uqaqtiginikkut.”	
1. Havagvia Aanniaqtailinirmun ihuaqharlugu una <i>Aanniarviliaqtut Tingmitikkut Atugakhat</i> pijariaqarlugit tamaita aanniarviliaqtunik munaqhijut tingmiqatigijait kitut nutaranuat nutaqqaluuniin agidjilugit ihuaqtumik inmi angirutitik tunihilutik maligatigut angirutinik aanniarnirmun ihumaliurutinun nutaranuamun nutaqqamuluuniin.	Umaniingittumi kihimi Qiqaijalirvia 31, 2021	Ihumaliurutauyut Huli
	Ilittuqhinit: Pitquyauyut ikitqiyauyuq atauhiqmit ukiumik	

Uqauhiq: Una titiraqhimayuq Qablunaatut.

PILIQTAIT ATAUTTIMUT IHUMAALUUTIGIJAUJUT

NAUNAITKUTAQ 21 : Atauttimut Ihumaaluutigijaujut Piliqtait Talvannga Pijakhaillu Ihuaghigiami Ihumaaluutigijaujuq

	Titiqiaqjuit hiviqhuqtunun havavingnun	Uqautigijait ilaliutihimajut havagviit	Uqaqatigijait akhuurutaujuq katimaniq	Nutaqiuqtaujuunik kangiqhidjutinik apirhuutit	Havagviitigut pinahuarutit havaktauliqtut	Auladjutinun ihivirurutit havaktauliqtut
Tamaita Havagviujut						
Pijaarnirit kivgaqtuutinun pijakhallu nutaqqanun inulramirnunlu	●		●			
Munaqhiliqijitkut						
Iliharuaqtuutait	●	●	●		●	
Ningaqtut iliharvingni	●				●	
Qilamiuqtuqaliqqat kiudjutit atuqtaujuqkhat iliharvingni	●		●			
Nutaqiqiviiliuqtut	●				●	
Nutaqiqiviit ukualu Ilinniaqtuliqijit Katimajiillu (DEA) maliruagakhait	●		●			
Ilihaqtut ilaihaijillu naunaitkutait ukualu ilihariaktuqaqpalaqtut iliharviit	●		●		●	
Pijakhat kinguani iniqtirnirmun	●		●		●	
Ilihaijikhailiuqtut	●		●		●	
Ikitpalaat Ilihaqtut Ikajuqtiinik Ikajuqtukhanik (SSAnik)	●				●	
Piqaluanginirmun ilihalihaaqtunun/iliharnirmun inikhailiurnirmun nutaqqanun					●	
Maniktigut Ikajuutit hapkununga Nunavunmi iLihaqtunun (FANS) tingmidjutainun atugakhat	●					

NAUNAITKUTAQ 21 : Ataattimut Ihumaaluutigijaujut Piliqtait Talvannga Pijakhaillu Ihuaqhigiami Ihumaaluutigijaujuq pihimmaaqtuq...

	Titiiqidjuttit hivuiquhuqtunun havagvngnun	Uqautigijait ilaliutihimajut havagviit	Uqqaatigijait akhuurutaujuq katimaniq	Nutaquqtaujuunik kangiqidjutitik apirhuutit	Havagviitigut pinahuarutit havaktauiliqtut	Auladjutinun ihivirurutit havaktauiliqtut
Inulirijikkut						
Ihuangittumik havaktuqarniq	●		●			●
Hilataani-aviktuqhimajup munaridjutit						●
Qimaaviit inulramirnun ilainunlu	●		●		●	●
Katitihimajut kiangiqidjutait inulramiit munarijaujut			●			●
Nutaqqat nuliqinikkut ihuinaarutinun amigaitilaangit	●	●	●	●		
Ihuangittut munaridjutit			●			●
Munaqhiliqijitkut						
Ihumaaluutit mikhaanun inulramiit inuit "havaktaujuut' ataani ukua <i>Ihumamun Aanniaqtailinirmun Maligaani</i>					●	
Kiguhiqijit munarinikkut kivgaqtuutait	●				●	
Ajuqhautit ilaujut kitunun kivgaqtuutinun	●			●		
Nutaqqat najugainun pulaarnirmun maliruagakhat ukualu hulaqutait mikijut nunallaat					●	
Qalagjuarnirmun COVID-19 avaliingaarviit	●					

	Titiiqidjuttit hivuiquhuqtunun havagvingnun	Uqautigijait ilaliutihimajut havagviit	Uqaqatigijait akhuurutaujuq katimaniq	Nutaquqtaujuunik kangiqhidjutinik apirhuutit	Havagviitigut pinahuarutit havaktauliqtut	Auladjutinun ihivirurutit havaktauliqtut
Maligaliqijikkut						
Nutaqqanun-ihuaqtunun apirhuutit	●		●		●	
Nuutirnirmun upalungaijautit inulramirnun inungnun munarijaujunun	●		●			
Ihuangittut atungnirit munaqtinun pitqujaujut					●	
Nutaqqat ataani munaridjutaini angajuqaat ataani munarijaujunun pitqujaujut	●		●		●	
Piqaluanginirmun nunallaani maligaliqiinik havaktinik nunallaani	●		●			
Maligaliqijit Ikajuqtit Katimajiit						
Inulramiit ilihimanginirmun Apirhuqtaulirumik ikajuqtinik	●				●	
Inulirijitkut ukualu Havagvia Aanniaqtailinirmun						
Ilihaidjutiqaluangitut nuliqinirmun ihuinaarnirmun ihivriurutainun	●					

Uqauhiq: Titiraqhimajut havagvingnun havaktauhimajut
Qablunaatut.

ATAUTTIMUT IHUMAALUUTIGIJAUJUT UTAQQIJUQ QANURILIUQTAKHANGANIK

NAUNAITKUTAQ 22 : Atauttimut Ihumaaluutigijaujut Utaqqijjuq Qanuriliuqtakhanganik, Hivuliqtijunit Havagviujut

Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautikkut

Ulapqidjutait nutaqqat inulramiillu

Munaqhiliqijitkut

Qanuriniit ilihaidjutit auladjutait

Inulirijikkut

Nutaqqanun Ilagiingnunlu Kivgaqtuutikkut Maligaaq
pihimajutit ituq munaridjutiqaluanginirmun
inulramirnun nutaqqanin.

Niqikhailliuniq

Ilaujut nipiit nutaqqat ihumaliurutinun

Angajuqaangunikkut ikajuutit ilagiingnun

Ihuarnirit munaqhijut iglumingni akhaaqtajununi

Ikajuutit munaqhijunun angajuqaanun inmilu
uqagakhatik

Himmautikhanganik ihumaliurniq inuulrammiujunut
munarijaujunun

Inulramiit najugaqaqtut qajangnaqtuni munaridjutait
igluini

Ihuangittut inugiakpalaaqtullu iglut

Nunavunmi Igluliqijirjuakkut

Logements inadéquats et surpeuplés

UQAQATIGIINGNIQ INUNGNUNLU ILIHIMAPKAINIQ

Ilaujuq pitqujaptingnun uqautigilugit Nunavunmiunun ilituqhaidjutit nutaqqat pilaarutainun uqautigilugit kangiqhidjutit qanuqtut havagvikput havakpaktut pijaangini havagviit ' atugakhat, maliruagahait, havauhiillu, pinahuarutit kivgaqtuutillu pidjutigijait ihariagijaujut ikajuutikhat pilaarutainun inulramiit inuit, ukualu ilagiit, kitut ihariagijait.

Tuhaqtidjutivut inungnunlu ilituqhaidjutikkut havaakhat pidjutiqaqtut aalakiinik, ilaujut ilituqhiablutik katimapkaiblutiklu kangiqhidjutikkut katimadjutinun, ilauqatigiikhutik inungnun hulilukaaqtitjunun, katimapkailutik nutaqqat pilaarutaitigut-pihimajut akitaqutautit, havaklugit tuniuqhaklugillu kangiqhidjutit akhuurutillu titiqqat, munarilugit tuhaqtidjutit ukualu tuhaqtidjutikkut ajuqhautit tapkua hulaqutigijait inulramiit Nunavunmi ukualu ilait, munariblugu havagviup qaritaujaliqivia, www.rcynu.ca.

Havagvikput itkaluaqtilugu lqalungni, havaktugut kivgaqtuqhugit tamainun inulramirnun Nunavunmi havakhugit tamavjaita tamatkiumajumik inungnun ilituqhaidjutit pinahuarutit nunallaanun ilauqatigiingnikkut havaktugut. Akhuungnaqtuq pulaaqtaqlugit nunallaat tuhaajaangini Nunavunmiunin, takulugillu hivulirmi, tadj ajuqhautit hulaqutigijait inulramiit inuit ilaillu atautini nunallaani.

Tamaita hapkua pinahuarutit atauhirmik tikhahuarutiqaqtut hakugikhijuumiqlugulu ilauqatigiingni amigaitunun tigumidjutiqaqtunun ilaujut nutaqqat, inulramiit, ilait, nunallaani ilaujut, havagviit, Maligaliurviklu, tuhaqtitijillu.

Ukiuq tamaat hanaqitiaqhugit inungnun ilituqhaidjutinun pinahuarutit aulahimaaqtumiklu qiniqhiabluta nutaanik pijakhanik ilauqatigilugit Nunavunmiut nuigaangata ikajuutikhallu pipkaikpata.

UQAQATIGIINGNIQ INUNGNUT ILIHAPKAINIQ HULILUKAARUTIKHAT UUMUNGA 2020-2021

Qanuqtullu naunaijaqhugit havaavut havagviptingni tamaitallu holidjutivut ihuaqhaqtauhimajut uvani 2019-2020 maniliqinikkut ukiungani. Uvani ukiumi, tapkua ihuaqhaqtaujut ihuangnikkut atuliqtaujut avatiini tamaita tuhaqtitaudjutikkut, ilaujut qaritaujaliqivikput; unniudjutit, ilaujullu auladjutit unniudjutit tukhiutillu, nanminiqutikkut upalungaijautit, hitamat tatqiqhiutit tikitkaangata unniudjutit, ukiutigullu unniudjutit; tuhaqtidjutinunlu nuitirirmun; uqautigiblugillu tuhaqtidjutit tigumidjutiqaqtunun. Tuhaqtidjutit ukualu Inungnun Ilituqhaidjutit titiraqhimajuni uvani RCYOkut Atugakhat Havauhiinunlu Atugakhat ihuaqhaqtaujuq atuliriangini tamaita hapkua aalanguqtiruitit, ukualu Facebook-mi atugakhat.

QARITAUJAKKURUTAA

Uvani ukiumi, ihuaqhaqtavut qaritaujaliqivikput, www.rcynu.ca. Tamaita qaritaujap iluaniitut nutaanguqtiqtaujut, tamainun ilitarijaujut uqauhiitigut, ihuaqhijaangini tainiitigut ihumagijaujut uvani 2019-2020 maniliqinikkut ukiungani. Aalanguqtiruitit qaritaujaliqivingmun havaktaujullu nakuutqiatigut atuqtut atuuhiitigut qaritaujakkullu ajuqhautit. Ihuaqhaidjutit:

- * unguvaqhugit utuqqait iluaniitut,
- * ihuaqhaqhugit atuqtaujuullat kangiqhidjutit, ukualu
- * unguvaqtrihugit piksat qaritaujaliqivia iliurajaami kajumikhijaangani.

Ilait nutaat iluaniitut ilaujut:

- * naunaijautit naunaijaqhimablugit iluaniitut ISVmi hivunikhaliuruitit ukualu titiraqhimajut uvani United Nations *Katimajit Pilaarutainut Nutaqqat*,
- * tamaita havaktaujut-hamani-Nunavunmi nutaqqat pilaarutainun ikajuutit;
- * nunallaat ilauqatigiingnikkut pulaaqtaujut titiraqhimajut hivuani makpirniini, uvalu
- * tuhaqtidjutivut atadjutiqaqtut qanuriniitigut tuhaajakhat unipkaat.

NAUNAITKUTAQ 23: Qaritaujakkut pulaarvinga Pulaaqtaujut Uqauhikkut Piplugit*

Ataattimut qaritaujakkut pulaarvinga pulaaqtaujut	298
Qablunaatitut	94.9%
Inuktitut	3%
Uiviititut	2.1%
Inuinnaqtun	0%

*Nutaanguqtiqhugit qaritaujat qilamik aalanguqtut qaffiiniit unniudjutit.

FACEBOOK-KUT

Uvani ukiumi, aularutijavut ukua Facebook titirarviit. Una tuhaqtidjutikkut atugaujuq ikajuutauniaqtuq havagvingmun iliaqtitaangini Nunavunmiun nutaqqat pilaarutainun havaarijavullu havagviptingni ukualu tinihilugit ilaliutihimajunik inungnun atadjutinik uvaptingnun.

Tamaita titiraqhimajut Qablunaatuqhimajut, Inuktitut, Uiviititun atuqhugu Microsoft numiktiruta. Inuinnaqtun numiktihimajut ilaliutiniaqtut tuhaqtidjutinun iniqtaukpata hapkunanga Havagvianin Pitquhiliqijitkut.

NUNALLAANUT ILAUPKAINIQ

Pidjutigiblugu qalagjuarniq COVID-19 tingmijunon qajangnautit, pulaangitugit nunallaat uvani ukiumi tuhaqtavut Nunavunmiun avatiini aviktuqhimajup aalakkut. Ihaangnikkut havaktaujut qaritaujakkut, hivajautikkut, imaalu qaritaujakkut katimadjutikkut. Kangiqhidjutit tamajat ukualu akhuuqhaidjutit hunat tujuqtaujuqhat titiqvikuuqtitugit tigumidjutiqaqtunun nunallaanun. Iniqtiqhimajunik titirangnik hapkuninga pinahuarutinun, takulugu Naunaitkutarmi 29, makpirniani 69.

Ihuaqhaqhimajut nunallaanun ilauqatigiigutinun upalungaijautit, iniqtaujut uvani 2019-2020 maniliqinikkut ukiungani, hivuliuniaqtut humi aanniarut nunaqjuami tingmitailinirmun katimadjutinunlu pitailidjutit taimaaqata.

⁴⁵ Bell, J. (2019, Tattiarnaqhilirvia 22). "Nunavutnmi maamaup nutaqaminun pimmarlungnira ilituripkaqtaujuqhaq, apirhuijit uqaqtaat." Nunatsiaq News. Pihimajuq uumanga <https://nunatsiaq.com/stories/article/nunavut-moms-child-abuse-must-be-denounced-appeal-court-rules/#:~:text=In%20a%20case%20that%20exposes,two%20years%20less%20a%20day>.

⁴⁶ Neary, D. (2019, Tattiarnaqhilirvia 21). "Ningainaqtuq maamaujuq itiqtauqkaqtauilmaituq pidjutigijaat ihuanginirit Nunavunmi munaridjutaita auladjutit, ihuiguhungnikkut apirhuiji uqaqtuq." Nunavut News. Pihimajuq uumanga <https://nunavutnews.com/nunavut-news/abusive-mother-wont-serve-jail-time-due-to-deficiencies-of-nunavuts-adoption-system-appeal-judges-rule/>

TITIRAQHIMAJUT UQAGAUJULLU

Tuhaqtidjutit uvanga Kivgaqtuqtimin talvuuna: Nunavunmi Apiqhuijtit Ihuiguuhtinun qanuriniit ihumaliurutaujunun

Uvani Hikutirvia 16, 2020, Kivgaqtuqtit uqautigijaat kiudjutigibluu qanuriniit hapkununga Nunavunmi Apiqhuijtit Ihuiguuhtinun qanuriniit ihumaliurutaujunun atuqublugu apirhuidjutaa maamaup ihuinaarutaa “akhuvallaq aaniqtititjuq” X nutaqqaminun talimanik-ukiuaqtuq nutaraq. Apirhuijti ilihimajaa arnap tuqliq nutaraq qajangnautiqangituuq najuriangani, ihumagijaujuq ihuinaaqtuq nutaqqamik pimmarlungnirmik, munarijauliqtuq Aulapkaijimin Inulirijitkunin.

Kivgaqtuqtup uqagait ilaujut hapkua:

Munarijakhait Havagviata Inulirijitkut munarilugit tunihilugillu ihuaqtumik munaridjutinik Nunavunmi nutaqqat inulramiillu. Havagviup ikajungitaa una nutaraq ilaillu. Apiqhuijtit Ihuiguuhtinun uqautigijait “ihuangituv hivanikhaa” XX taapkununga munarijaujunun, turhulaurut hulidjutikhaanun auladjutit pijariaqaqtut qilamik piliqlugu, ikajunginmata pijakhamitigut tamainun Nunavunmiunun kitut ihariagijaat una kivgaqtuut...

Uqautigihimajatka amigaitut ihumaaluutit haffumunga Tuglirmun Ministamun hapkununga Havagvianun Inulirijitkunun tuhaqtitugit amigaitunik. Una piliqtara pijakhaq pijaangini tapkua tamaita Nunavunmiut iliturijaangini ihumaaluutimnik hulidjutikhaniklu tapkua RCYOkut havaliqtait pidjutigijaangini kavamatkut kiunautigilugit ihuaqhijuumiqlugillu kivgaqtuut. Havagviga tadjaa havaliqtait nutaat utaqatigut inuuhiinun kivgaqtuutait tunijaujut Havagviinun Inulirijitkut, pihimajut uqautiginikkut pidjutainun. Imaalu, RCYOkut tadjaa havaliqtait Ihviriurutit Akhut

Aaniqtauhimajut Huiqhimajununu pinahuarutit...

Havaarijait ukua RCYOkut ukualu inungnunlu pidjutigilugit GNkut kiunautiqarnirit tunihilutik kivgaqtuutit ihariagijaptingnik. Akhuurutigijakhaqqut nakuutqiatigut.

Uqauhiq: Piinarialgit qaritaujami tamaini atuqtaujuni Uqauhirni..

NUTARAQ PILAARUTINGINNIK ILIHAINIRMUT IKAJUUTIT

Anaanangma Tupia

Naunaijaqlugit ihariagijait nutaqqat pilaarutainun piksasiut ikajuutikhat Inuktitut, havaktavut pingahut piksasiuluqhimajut Anaanangma Tupia havaqatigilugit ukua Inhabit Education ukualu Taqqut Productions Inkut. Anaanangma Tupia alianaqtuq, ilihaidjutikkut piksasiuq pinahuarutinun pihimajuq Ukiuqtaqtumi, turaaqhimajuq nutaqqanun maltungnik talimanun ukiuqatunun. Pinahuarutit takunaqtut uvani Aboriginal People's Television Network (APTN)mi Inuktitut Qablunaatullu. Qungiat turaaqhimajut ilagiingnun, pitquhirmun, qajangnautinunlu ukiungitigut ihuaqtunik niriuktaujut takunaqhilutik ukiakhami 2022mi.

Uqauhiq: Nutaqqat pilaarutainun tuhaqtitauniaqtut Inuktitut Qablunaatullu.

© Taqqut Productions Inc.

Annie unalu Uqi Ulapqijuk Hilami

Annie unalu Uqi Ulapqijuk Hilami, tugliq nutaqqat pilaarutainun makpiraaq havaktauhimajuq hapkununga Inhabit Education ukualu Havagvia Ilinniaqtulijitkut hapkununga havagvingnun Inuktitut Titiqqiriniq aadjikiiktumik taiguangnirmun pinahuarut, titiranguqtauhimajuq uvani ukiumi, nutqaqtitaluraqhuni uvani 2019-2020 qalagjuarnirmun COVID-19 qajaginirmun. Makpiraaq qaritaujakkulluaadjiliuqhimajuq una makpiraaq tujuqtauniaqtuq tamainun Nunavunmi iliharvingnun uvani 2021-2022 iliharnirmi ukiungani. Inuktitut Qablunaatullu aadjiliuqhimajut ilqarniaqtut imaa hulidjutinik, kitut tunihijut ilihaijinun iliharvingni hulilukaarutikhat.

Uqauhiq: Makpiraat qaritaujakkullu aadjiliuqhimajut ukua *Annie unalu Uqi Ulapqijuk Hilami* hulidjutillu, Inuktitut Qablunaatullu, tujuqtauniaqtut tamainun Nunavunmi Iliharvingnun uvani 2021-2022 iliharnirup ukiungani, ukualu Inuinnaqtun Uviititun tujuqtauniaqtut numiktirutait iniqtaukpata.

Qaritaujakkut aadjiliuqhimajut *Annie unalu Uqi Ulapqijuk Hilami*, hulidjutillu, piinarialgit qaritaujami.

Unipkaatit, Nipivit Akirautit

Ukiuq tamaat uvani Hikutirvia 20, Kanadami Nutaqqat Ublua quviahuutaujuq ilitariblugit Kanadami angrutaat hapkununga United Nations *Convention Pilaarutainun Nutaqqat*.

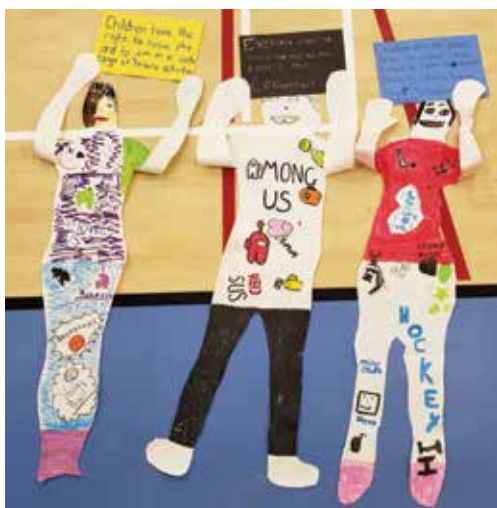
Nangariblugit Kanadami Nutaqqat Ublua, pidjutigijaqqut nutaqqat pilaarutait turaaqhimablugit akitaqutautinun, kitut turaangajut ilituqhaidjutinun nutaqqat pilaarutainun ukualu havaktavullu havagviptingni. Akitaqutautit angmaumajut tamainun iliharvingnun avatiini aviktuqhimajup tunihijullu ilihaijinun iliharvingni ikajuutikhat hulidjutillu pipkaijaamingni nutaqqat pilaarutainun-pihimajut uqautigijait iliharvingni.

Uvani ukiumi, pipkaqtavut siksiujuq ukiut *Ilvit Unipkaat, Ilvit Nipit akitaqutaut*. Uvani ukiuni pidjutaujuq, "Tamaita inulramiit inuit takujaujukhat tuhaajaulutiklu", quviahuutit

PIKSANGA 6: 2020 Unipkaatit, Nipivit Akirautit akimajut

Titiraqhimajumi 12mi haffumani United Nations *Convention Pilaarutainun Nutaqqat* kitut uqaqhimajut tapkua tamaita inulramiit inuit pilaarutiqaqtut tunihilutik uqarumajamingnik, inirniillu tuhaalugit ihumagilugillu uqaqtait ihumaliurutigilugit inulramiit inuit pidjutigilugit. Akitaqutautit tungahuktait titiraujaqhimajut tujuqtaujut uvanilu ukiumi amigaijuumirutigijait ilaujut piksasiuluqhimajut tujuqtaujut. Quviahuktugut pijaangini ihumamamingnun tujuqtaut 24nin ilihaqtunin hitamani iliharvingni.

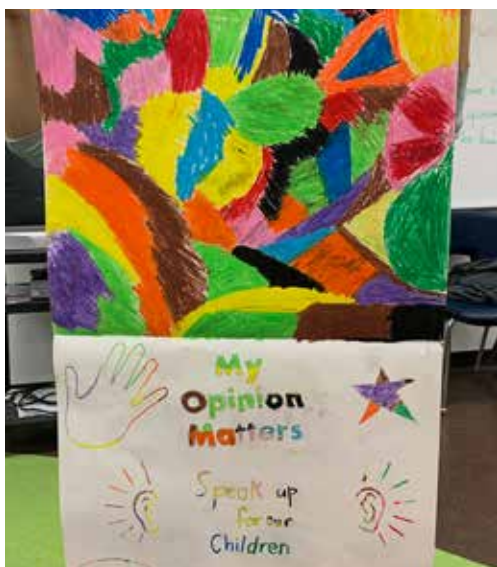
Uqauhiq: Qaritaujakkut aadjiliuqhimajut akitaqutautit titiqqat, iliharviit ikajuutikhat hulidjutillu qaritaujakuuqtitauhimajut Nunavunmi Iliharviit Ataniinun hapkununga Havagvianin Ilinniaqtuliqijit Havaqatigiingnikkut Ilaudjutit Havagvia piinarialaqiblutilu qaritaujami tamaini ilitarijaujuni uqauhirni Nunavunmi.

Puqtuniit 7min-9mun (Mussenden) uvani Qiqirtaq Ilihaktiv Angajukhiit Iliharviani, Uqhuqtuumi

Puqtuniit 7min,8, 9mun (Rowley) uvani Qiqirtaq Ilihaktiv Angajukhiit Iliharviani, Uqhuqtuumi

Puqtuniit 10 Titiraujarnikkut uvani Qiqirtaq Ilihaktiv Angajukhiit Iliharviani, Uqhuqtuumi

Nutaqqat pilaarutait maligahat tapkua pidjutaujut tamainun nutaqqanun nunaqujami. Ihumaliurutiqangitun allamik. Hapkua maligahat tamaita aktitihimajut titiqqami atia Convention on the Rights of the Child, kitu 193 nunat atiliuqhimajaat takupkariangani havangniaqtut qujaginaq pijaangini maligahat inmi nunamingni pittiaqlugit hapkua pilaarutit. Kihiani, hitamajut nunaqujat atuluangitaat una.

Hadjamimun, nutaqqat ihumagijaujut inuuhimaaqtun, kihiani atauhirmik allanguqtirutiqaqhutik. Iningniungitun, angiklijumiqhimaqtun pivallialiqhugillu idjuhitik. Piqaqtut amigaitunik ihariagijamingnik, niqikhanik, ilaqaqlutik, ilihariaqtuqlutik, uqautigiblutik inmingnik munarijaulutik pimmaqluktunin. Inmiguulimaitut munarilimaitullu ingmingnik, munarijaujariaqaqtut hivuliqhuqtaulutiklu, kitut ihuinnaaqtauniaqtut. Taimaali maligahaqaqtut tapkua kitut uqautaujut nutaqqat ihariagijainun.

Taimaali, humi tapkua maligahat maliktaugumik, nutaqqat angiklivaliajaangini pijaarnirmun upalungaijaqlutiklu nakuujumik inuuhikhamingnik inirningurumik. Taimaa ilaa, hunat taimaingitut humiliqaak nunaqujami, havaakhariaktuq pijaangini tapkua nutaqqat nutaraujaangini nutarauhirmigun.

Puqtuniit 9 ilihagtut uvani École des Trois-Soleils, Iqaluit. Tukhiutit havaktauhimajut Uvittitut.

Ungahiktukkut Ilituqhaidjutit: *Ihuaqtumik Tuhaqtidjutit*

Uvani ukiumi, havagvikput havaktait unguhiktukkut ilituqhaidjutit ihuarnirmun tuhaqtinirmun ilihagtunun puqtuniqatut saivanmin 12mun. Ilanga haffuma havauhia ilaujuq apiqhugit inulramiit inuit inmi uqarumajainik hunat ilauqatigiingnirmun unguhiktukkut katimadjutinun. Una katimadjut piinariaqiniaqtuq iliharvingnun avatiini aviktuqhimajup aipaagu haffumuuna Connected North kut imaa hivajaqlugit havagvikput.

Uqauhiq: Katimadjutit piinarialgit Qablunaatut numiktiqtauliqtullu Inuktitut, Inuinnaqtut, Uiviititun.

HAVAQATIGIINGNIKKUT ANGIROUTIT

Qaffiujut Havaqatigiingnirmun angirutit: 6

Uvani ukiumi, ukua RCYOkut pidjutigijaat Angiqatigiingnirmut Nalunaitkutingit (MOU) ukununga Havagvianun Uqauhiliqijit Kamisinaalu (OLC). Havaktavut una MOU ilangit nutaqqat pilaarutait ihuiguuutit uqautaungmata uvaptingnun ihuinaarutinunlu uqauhikkut pilaarutitigut. Una MOU pipkaidjutaujuq uqautigilugit ihuaqtut kangiqhidjutit qitqani havagvipta ukualu OLCkut. Hivuanu iniqtiqtinagu una MOU, ihivriutauhimajup hapkunanga Kangiqhidjutikkut Hiamitiqtailinirmunlu Kamisinaanin.

Talvanga 2018, havaqatigiingnirmun angirutit (maliktakhat) iliuraqtauhimajut turaaqhimajut atugahait havaqatigiingnirmun qitqani havagvipta ukualu atautit hitamat nutaqqat-inulramiit-kivgaqtungnirmun havagviit: Havagvia Ilinniaqtulijit, Inulirijitkut, Havagvia Aanniaqtailinirmun, Havagvialu Maligaliqijit. Uvani ukiumi, havagvipta ihivriutait tukhiqhugillu ihuaqhaidjutikhat maliktakhanun ihumaliurutaujukhat havagviit. Niriuktugut tuhaaluta havagvingnin qaijumi maniliqinirmun ukiungani.

Havagvikpullu piqaqtut MOUmik hapkununga Kanadamin Katimajiit Nutaqqanun Inulramirnunlu Kivgaqtuqtit. Una MOU naunaijaqhimajait havaqatigiit havaqatigiingnirmun qitqani tamaita Kanadami havagviit, ukununga kivgaqtungnirmun ikajuutit hapkununga kivgaqtuqtajut kitut akianin aviktungnianin aviktuqhimajumiluuniin aalamun, pijaangini nutaqiungitumik pijaanirmik kivgaqtuutinun, uqautigilugillu ihuaqtut kangiqhidjutit. Una MOU atuqtaujuq 2015min.

IHVRIURUTIT HIVITUJUMIK AANNIQTUNIK TUQUTKUMILUJUNIIT

Una pinahuarut aulapkaingittuq uuminnga Titiraqhimaninnga 4(1)(b) uumannga Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Maliganga (RCYA) atuqtaungittuq huli.

Nunavnmi, akhut aaniqhimajut inulramiit inuit ilikkut ihivriuqtaungitut huiqhimajullu inulramiit inuit ihivriuqtaujut hapkunangainaq Havagvainin Atanilluaq Huiqhimajuliqijinin humi huiqhimajut aviktuqhimajumi, ihumaliurutinun kinaungmangaat huiqhimajuq, qanuqlu, humi, qanuqlu huirutaa.X

Talvanna una titiraqhimaninnga uumannga RCja atuliqtitaulliqqat, Ihivriurutit Akhut Aaniqhimajut Huiqhimajunlu pinahuarutit havagniaqtait ihivriurutit qanuriniinun pidjutajunun akhut aanniutainun inulramii inuit, ihumaliurutillu kivgaqtuqtaunirmun kivgaqtuutikkut pijakhamingnun hapkualu kivgaqtuutit pidjutigijaitigut ihariagijainun.

Ihivriuhihuirumik, havagvikput pitquidjutikhanik pijaangini kiunautait munaqhijut havagviit uvalu/ uvaluuniin havaklugit ihuaqhaidjutit maligainik, atugakhat, maliruagahanunlu, havauhiinun, pinahuaartinun, kivgaqtuutinunlu pijaungitaangini aadjikiiktumik aaniutajunik huirutinunluuniin inulramiit inuit pittailjaangani hivungani.

⁴⁷ Naunaikutaitigut s9(1)(b) haffumani Huiqhimajiliqijit Maligaa, Atanilluaq Huiqhimajuliqijinut ihivriuqtait huiqhimajut inulramiit inuit "naunaijaqhugit qanuq huirutait qanuriniillu avatiinun huirutainun." Ihivriuqtaujukhat huiqhimajut unniudjutaulutik ataani s8 Maligami: (a) pihimajut ihumagijajut ningaqhirmun, piniqlungnirmun, inminiinirmun aalaluuniin pidjutigijaat aanniarutikkut, aanniaqniqmun inutqanirmunluuniin; (b) ikhinaqtaunirmun, ihuinaarnirmun ihutumik atuqtaujut naunaijainahuarnirmun; (c) qilamik niriuktaungituni humi huiqhimajuq aanniangitutut ituq; (d) pihimajuq 10 qulini ubluni aanniarnirmun havaktaunianun unaluuniin huiqhimajuq hiningnaqtauhimajuq; (e) pihimajuq havaktiluni; (f) inuuhimajuq tuqungajumik pihimajuq munaqhiilrumi; (g) pihimajuq huiqhimajuq tighimajauabluni maligatigut itiqtauhimajuq, itiqtauhimajuq, itiqtauvingmi, aanniarvingmi aalaniluuniin munaqhivingni; uvaluuniin (h) huiqhimajuq tigujauhimabluni imaaluuniin munarijaubluni atugakhanun havaktimin.

IHVRIURUTIT HIVITUJUNIK AANNIQTUNIK TUQUTKUMILUUNIIT NUTAANGUQTIRINIQ UUMUNGA 2020-2021

Uvani ukiumi, RCYOkut havaktait naunaijautit naunaijariangini akhut aanniqhimaqut huiqhimaqut.

Humi utuqqanik unniudjutinik, hamanga Apitilirvia 30, 2015 hamunga Qiqaijalirvia 31, 2020, tunijauhimaqut hapkununga Aulapkaajimin Nutaqqanun Ilagiingnunlu Kivgaqtuqtinik titiraqhugillu naunaijautinun qaffiiniit agut aanniqhimaqut huiqhimaqut amigaiquumiqtut hamanga 556 hamunga 928mun. Qanuriniit amigaiquumiqnirmun qaffiiniit taimaali ukua RCYOkut naunaijaqtait atautit nutaqqat ilaujut ihuinnaarutinun taamnainaungituq aanniqhimaqut. Uuktuutigilugu, siksit nutaqqat tautuktut ilagiingnun ningarnirmik aadjikutarijaa siksit akhut aanniqtut, atauhiinaungituq ilagiingnun ningarnirmun. Aviktuqhimaqut akhut aanniqhimaqut, ukiutigut qanuriniitigut, takulugu Naunaitkutaq 24.

Aulahimaaqtumik pihimaaqtut unniudjutit akhut aannirnirmun huiqtununu Aulapkaajimin Nutaqqanun Ilagiingnunlu Kivgaqtuqtinik uvani maniliqinikkut ukiungani, itquumangitit ihuangitullu unniudjutait iliturijauhimaqut. Uvani Taaqhivalirviani, una Kivgaqtuqtuq titiraqhimaqut hapkununga Atangujaanun Aulapkaajit mikhaanun hapkua aulahimaaqtut ajuqhautitigut.

Uvani Hikutirvia 2020, Havagvia Inulirijitkut apirijait tapkua RCYOkut ihivriuglugit qanuriniit unniudjutigijaujaqtut akhut aanniqhimaqut huiqtullu. Iniqtiqtavut ihivriurutit tunijavullu hapkununga Havagvianun Inulirijitkut uvani Ubluirvia 2020. Qiqaijalirvia 31, 2021, havagviup havangitait qujaginaq hulidjutit atulirnit ihuaqhaqtuqut qanuriniit uqautigingitugillu unniudjutipta ihumaalutait.

Uvani maniliqinikkut ukiungani, Aulapkaajia Nutaqqanun Ilagiingnunlu unniudjutigijait 447 akhut aanniqhimaqut hitamallu huiqhimaqut inulramiit inuit kitut tunijauhimaqut kivgaqtuutinik. Aviktuqhimaqunun huiqhimaqut ukiungitigut pidjutaitigullu, takulugu Naunaitkutaani 25mi makpirnia 66.

NAUNAITKUTAQ 24: Akhut aanniqhimaqut unniudjutaujut haffumanga Aulapkaajinan Nutaqqat Ilagiillu Kivgaqtuqtinik, ukiutigut Qanuriniitigut

	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	Apitilirvia 30, 2015 - Qiqaijalirvia 31, 2016
ATAUTTİMUT AANNIQHİMAJUT	447⁴⁸	125	132	533	9	115
Ihumaanun Ihurutiqtuq	357	64	83	405	4	67
Iqaijangnikkut Aanniqtauhimaqut	28	11	8	15	1	3
Ningaqhiqhuni	17	18	15	60	2	17
Nuliqinikkut Ihuinaaqtaujut	11	11	10	29	2	18
Aangajaanaqtutigit- ilaujunun Ihurutiqtuq	14	6	7	4	0	1
Inminiirahuaqnikkut, Inminiirnirmun Ihumajuq	20	15	9	20	0	9

⁴⁸ Ihuangitukut aulahimaaqtunun unniudjutinun akhut aanniqhimaqunun Havagvianin Ilulirijitkut titiraqtauhimaqut, ukiutigut atauttimukhimaqut unniudjutaujut aadjikiingimata qaffiiniinun unniudjutaujut Havagvianin Qanuriniinun Inulramiit Nunavunmiut titiraqhimaqut uvani makpirniani 14.

NAUNAITKUTAQ 25: Huiqhimajut Unniudjutaajut hapkunanga Aulapkaijianin Nutaqqanun Ilagiingnun Kivgaqtuqtiin, ukiutigut Qanuqtullu huiqhimajut⁴⁹

	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017	Apitiirvia 30, 2015 - Qiqaijalirvia 31, 2016
ATAUTTİMUN HUIQHİMAJUT	4	4	3	3	2	2
Piniqlungnirmun	0	0	0	1	1	0
Inuaqtut	0	1	0	1	0	0
Idjuhikkut	1	1	1	0	1	1
Inminiirnirmun	1	1	0	0	0	0
Nalujaujut	2	1	1	1	0	1
Nutaqiuqtut Huiqtuliqijit Unniudjutaanik	0	0	0	0	0	0
Ikitpalaat Kangiqhidjutit	0	0	1	0	0	0

Uvani ukiumi, RCYOkut iliturijumajait hapkunanga Havagvianin Huiqtuliqijit Havaktianin mikhaagun huiqhimajut unniudjutaajut uvani 2019-2020 maniliqinikkut ukiungani, saivaujut huiqhimajut naunaijautiqangit huuq huirutainun nutaquiqtut huli Huiqtuliqijit unniudjutaanik. Uvani Ubluiqirvia 2020, RCYOkut apirhuutigijait tapkua Havagviat Huiqtuliqijit tunihilutik kingulirmik qanuq huirutainun ihumaliurutaukpata. Talvanga Qiqaijalirvia 31, 2021, RCYOkut pingitaa huli una kangiqhidjut.

Uvani 2020-2021, Atangujaa Huiqtuliqijit unniudjutigijait 16 huiqtut inulramiit Nunavunmi. Laivat nutaquiqtut huli Huiqtuliqijit unniudjutaanik naunaijariangani qanuq huirutaa.

NAUNAITKUTAQ 26: Huiqtut Unniudjutigijait Havagviata Atangujaat Huiqtuliqijit, ukiutigut unalu Qanuqtullu huiqhimajut⁴⁹

	2020-2021	Tattiarnaqhilirvia 1, 2019 - Qiqaijalirvia 31, 2020
ATAUTTİMUN HUIQHİMAJUT	16	12
Piniqlungnirmun	0	1
Inuaqtut	0	0
Idjuhikkut	0	0
Inminiirnirmun	5	4
Nalujaujut	0	0
Nutaqiuqtut Huiqtuliqijit Unniudjutaanik	11	7

Taimaangugaluq ukua RCYOkut pihimaaqtait naunaijaqhugillu akhut aanniqhimajut huiqtununu unniudjutit, Ihivriurutait Akhut Aanniqhimajut Ihuiqtullu pinahuarutait tadja aulangitug malrungnik qanuriniinik:

1. Titiraqhimajuq 4(1)(b) haffumani RCYA-kuni, kitut Maliqujait ukua Ihivriurutit Akhut Aanniqhimajut Huiqhimajullu pinahuarutaat, atuqtaungitug. Taimaangugaluq titiraqhimajuq 19, 20, uvanilu 21 haffumani RCYA-kuni, kitut naunaijaidjutaajut unniudjutinun akhut aanniqtunun huiqtununu haffumanga Aulapkaijianin Nutaqqat Ilagiillu Kivgaqtuqtiinun ukualu Ihivriuqti, akhuurutauiqtut talvanga ukua RCYA-kut havagvinguqnirmun uvani Apitiirvia 2015mi.
2. Ukua RCYOkut havaktuliqijiqangitug pijakhanik aulapkalugit Ihivriurutait hapkua Akhut Aanniqhimajut ukualu Huiqtunun pinahuarutainun.

Uvani Ubluiqirvia 3, 2020, apirhuut hapkunanga havaktuliqijiiikhanik aulapkarangani pinahuarutaa tujuqtauhimajuq hapkunanga Atangujanun Kivgaqtuqtilu Katimajiinun. Ihumaliurutit nutaquiqtut huli Qiqaijalirvia 31, 2021.

⁴⁹ Uvani maniliqinikkut ukiungani, pingahut huiqhimajut unniudjutaajut hapkunanga tamangnin Aulapkaijimin Nutaqqanun Ilagiingnun Kivgaqtuqtiinun ukualu Atangujaanin Huiqtuliqijit

ANGIRUTAUJUQ UKUNUNNGA IKAJUUTIKHAMUT MALIKTAKHAT

Havagvikput akhuuqtut tunihilutik ihuaqtunik, aadjikiingnirmun, nakuujuniklu kivgaqtuutunik. Turaaqhimajugut tunihiluta aktilaaruminaqtunik kivgaqtuutunik tapkua ikajuqtaujut niriugutikhait qanuriniitigut.

Kivgaqtunnikkut atuqtaujut itquumanikkut, ilauqatigiingnikkut, kiunautikkut, hakugingnikullu. Atautit kivgaqtungnikkut atuqtaujut nakuunikkut aktilaarutait, naunaijaqhimajut ataani, kitut ikajuutigijaqqut naunaijariangini havauhiqqut.

ITQUUMAJUT

Tautuktituluni anginirhakkut atuqtaunirmik idjuhiq havaklugillu tapkua pittiarinnikkut piqpaginikkut inungnun.

Qanuriniitigut aktilaarutit pidjutaujut itquumanirmun kivgaqtuutit atuqtaujut qanuqlu qanuqtullu atuqtavut:

- ▶ **Ihivriurutait atautit kivgaqtungnirmun ajuqhautit aularutujuk malrungnik havagnarnirmi ubluini ilituripkaktinirmun uvaptingun.**

Hapkununga 38/60 (63%) atautinun kivgaqtungnirmun pidjutaujunun, ihivriurutit aularutijut malrungni havangnarnirmi ubluni.

- ▶ **Munaridjutit ukualu ihivriuffaaqhugit havagviit kiudjutait mikhaagun pitqujaujut atungnirninun akhuuhalugit qilamik iniqtiqhimajut kiudjutit.**

NAUNAITKUTAQ 27: Havagviitigut Kiudjutit Mikhaanun Pitqujaujut Atulirniranun

	Tikilvikhaani Tikittuq	Tuuliiqtuq	Hivituqjuumiqtuq Tikivikhaa Tikittuq	Hivituqjuumiqtuq Tuuliiqtuq	Kiujaungitut	ATAUTTİMUT
Munaqhiliqijitkut	0	0	0	5	0	5
Havagviat Kavamaliqiyitkut	1	0	0	0	0	1
Inulirijikkut	0	1	0	0	0	1
Munaqhiliqijitkut	16	0	3	0	2	21
Nunavunmi Ilihariaqpaallirvik	0	7	0	0	0	7
ATAUTTİMUT	17	8	3	5	2	35

ILAUQATIGIINGNIRMUN

Angmaumajumik, tunganaqtumik, ilauqatigiingnirmik tamainun inulramirnun, ilailu, aalallu tigumidjutiqaqut.

Qanuriniitigut aktilaarutit pidjutaujut itquumanirmun kivgaqtuutit atuqtaujut qanuqtullu atuqtavut:

► **Pihimahimaaqlugit takuqataarutit inulramirnun inungnun tamaini inmi uqaudjinikkut pidjutainun, pijariaqaqqata.**

Ukunani 43/60 (72%) pidjutaujunun, inulramiit inuit pijaulimaitut ilaupkaqlugit uqaudjinikkut havaanun. Ukunani 1/60 (2%) pidjutaujuni, inulramiit inuit qingijut ilaulutik uqaudjinikkut havaanun. Avaliiqhimajuni 16 pidjutaujut, nutaqqanun uqaudjijikput uqaqatigihimaaqtait ukua 16/16 (100%) hapkua inulramiit inuit ilaujut.

► **Auldjutinun pitqujaujut ikajuutigijait inulramiit inuit pilaaruatinun hivuliqhuutigijait uqautigijainun, nipiinun, inuuhiinun, uvalu/uvaluuniin uqautigijaitigut inulramiit Nunavunmiut, humi pijaaqqat.**

Tamaita 23 pitqujaujut (100%) havaktauhimajut hapkunanga RCYOkunin uvani 2020-2021 ikajuqhugit inulramiit inuit pilaarutait.

Naingujut 23ni pitqujaujut (39%) havaktauhimajut hapkunanga RCYOkunin uvani 2020-2021 hivuliqhuutigijait nipiit inulramiit inuit Nunavunmi.

NAUNAITKUTAQ 28: Nutaqqat pilaarutait Nipiillu Inulramiit Nunavunmiut Pitquidjutinun

	Nutaqqat Pilaarutait Ikajuqtaujut	Ihivriurutait	Pitquidjutikkut turhulaurutit havagviinun tuhaalugit inulramiit inuit
Maligaq 36 - <i>Ihumamun Aanniaqtailinirmun Maligaq Tukhiut</i> (makpirnia 50)			
Pitqujaujuq 1	3, 4, 12		●
Pitqujaujuq 2	3, 4, 12, 23		●
Pitqujaujuq 3	3, 4, 12, 25		●
Pitqujaujuq 4	3, 4, 12		●
Pitqujaujuq 5	3, 4, 12, 24, 39	●	
Pitqujaujuq 6	3, 4, 12, 19, 23, 24, 39	●	
Pitqujaujuq 7	3, 4, 23, 24, 39		
Pitqujaujuq 8	3, 4		
Pitqujaujuq 9	3, 4		
Pitqujaujuq 10	3, 4		
Pitqujaujuq 11	3, 4, 42		
Pitqujaujuq 12	3, 4, 42		
Pitqujaujuq 13	3, 4, 42		
Pitqujaujuq 14	3, 4, 42		

	Nutaqqat Pilaarutait Ikajuqtaujut	Ihivriurutait	Pitquidjutikkut turhulaurutit havagviinun tuhaalugit inulramiit inuit
Aanniarviliaqtut Tingmitikkut Atugakhat: Munaqtikhait Hingaijat Arnat (makpirnia 52)			
Pitqujaujuq 1		3, 4, 9	
<i>Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaq Tukhiutinik pitqujaujut (page 53)</i>			
Pitqujaujuq 1		3, 4, 24, 39	
Pitqujaujuq 2		3, 4, 12	●
Pitqujaujuq 3		3, 4, 42	
Pitqujaujuq 4		3, 4, 19	
Pitqujaujuq 5		3, 4, 12	●
Pitqujaujuq 6		3, 4	
Pitqujaujuq 7		3, 4, 12	●
Aanniarviliaqtut Tingmitikkut Atugakhat: Munaqtit Ataniqtia Tunihijukhaq Angirunmik (makpirnia 54)			
Pitqujaujuq 1		3, 4, 24	

► **Katimapkaidjutigilugu ilauqatigiingnirmun pijakhat tamainun tigumidjutiqaqtut katimajiinun**

NAUNAITKUTAQ 29: Tigumidjutiqaqtut Ilauqatigiingnirmun Katimadjutait, imaa Katimajit/Qanuriniit ukualu Uqauhikkut

Tigumiaqtuuqataujut Katimajut/Qanuriniit Ilaunirmut	Uqauhiq
Adam Arreak Lightstone – Katimajit haffumani Maligaliurvingmi (MLA) Iqaluit- Manirajak	Qablunaatitut
Ikpiarjuk:	
Nunallaani Maligaliqinirmun Ikajuqtiat Havakti (CJOW), qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Nunallaani Inuliqiji Havakti (CSSW), Ikajuhiaqtunun ikajuqti havakti, Naqitaqti/Numiktiriji, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Kavamatkuni Kivgarijat Havakti (GLO), qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Munaqhitkut, uqarvikhat hivajautikkut	Qablunaatitut
Inuujaq Iliharvia, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
PILIIHIMATKUT, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Arviat:	
CSSWkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa takuffaariangani hivajautikkut	Qablunaatitut
GLO, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Qitiqliq Qitqani Iliharvik, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut

NAUNAITKUTAQ 29: Tigumidjutiqaqut Ilaquatigiingnirmun Katimadjutait, imaa Katimajit/Qanuriniit ukualu Uqauhikkut pihimmaaqtuq...

Tigumiaqtuuqataujut Katimajut/Qanuriniit Ilaunirmut	Uqauhiq
Kanadamimi Katimajingit Nutaqqanut Inuulrammiillu Ikajuqtiit: Aujami Katimajut Hivajautikkut Ukiakhami Katimajut Hivajautikkut Ukiami Katimajut Hivajautikkut Webexkut kangiqhidjutikkut uqautiginirmun katimadjutit	Qablunaatit/Uiviitit Qablunaatit/Uiviitit Qablunaatit/Uiviitit Qablunaatit
Qamanittuaq: CJOW, qaritaujakkut titiqqivikhaa CSSWkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa takuffaariangani hivajautikkut Munaqhitkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa John Amitnaaq Tugliujuq Iliharvia, qaritaujakkut titiqqivikhaa Rachel Arngnammaktiq Nukaqhiit Iliharvia, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit
Iqaluktuuttiaq: CJOW, Nunallaani Ihuinaaqtuliyijit Havaktia (CCO), Nunallaani Maligaliqinikkut Ajuittiaqtuq, qaritaujakkut titiqqivikhaa CSSWkut ukualu Atangujat, qaritaujakkut titiqqivikhaa Munaqhitkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa Kullik Ilihakvik Nukarhiit Iliharvia, qaritaujakkut titiqqivikhaa Kiiliniq Iliharviat, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit
Igluligaarjuk: CSSWkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa takuffaariangani hivajautikkut GLO, qaritaujakkut titiqqivikhaa Victor Sammurtok Iliharvia, qaritaujakkut titiqqivikhaa takuffaariangani hivajautikkut <i>Kangiqhidjutinun titiqqat ukualu akhuuqhaidjutit hunat tujuqtauhimajut uumunga Victor Sammurtok Iliharvia</i>	Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Tamaita uqauhiit
Nutaqqat Aanniavia Kivataani Ontariop	Qablunaatit
Salliq: CSSWkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa takuffaariangani hivajautikkut GLO, qaritaujakkut titiqqivikhaa Inuujaq Iliharvia, qaritaujakkut titiqqivikhaa Munaqhitkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit
Ilinniaqtulijitkut: Atangujat, tugliit atangujat, ukualu <i>Ilinniarvimmi Inuusilirijit</i> , qaritaujakkut titiqqivikhaa Akhuurutaujut Katimadjutit	Qablunaatit Qablunaatit
Inulirijikkut: CSSWkut katimaqjuarutait Atangujaq Aulapkaiji ukualu Ilagiit Inuuhiqatiarutikhaa Aviktungniini Aulapkaijit Atangujaq Aulapkaiji ukualu Ilagiit Inuuhiqatiarutikhaa, mikhaanun akhut aanniqhimajunun Huiqhimajununlu unniudjutit Ilagiit Inuuhiqatiarutikhaa, Iqaluit Mamihainirmun Pinahuarutinun Atangujaq Ilagiinun Katimapkainirmun Tutqikhajit Ilagiit Inuuhiqatiarutikhaa Aviktungniitigut Atangujaq Atangujaqarvingni havaktit mikhaanun tautuktitinikkut ukua RCYOkut pidjutaujunun munaridjutinun auladjutit Headquarters staff Akhuurutaujut Katimadjutit Avungniinun Aulapkaiji, Ilagiit Inuuhiqatiarutikhaa , Iqaluit unalu Hivuraani Qikiqtaaluup Atangujaqlu	Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit Qablunaatit

Tigumiaqtuuqataujut Katimajut/Qanuriniit Ilaunirmut	Uqauhiq
Aanniaqtailinirmut Havagvia: Atan'ngujaq Kangiqhidjutinun Havakti	Qablunaatitut
Atan'ngujaq Inugiangnirnun Aanniaqtailinirmun Kangiqhidjutit ukualu Aanniaqtailinirmun Kangiqhidjutait Ajuittiaqhimajup	Qablunaatitut
Ihumamun Aanniaqtilinirmun Munaqhi, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Maligaliqijitkut: Tugliulaktuq Minista, mikhaagun nuliqinikkut ihuinaarutinun atuliurutinun	Qablunaatitut
Tuglia Ministap	Qablunaatitut
Akhuurutaujut Katimadjutit	Qablunaatitut
George Brown Iliharvia, Nutaqqat Pivallianirmun Iliharviit	Qablunaatitut
Uqhuqtuuq: CJOW ukualu CCO, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
CSSWkut ukualu Ikajuuhaliqijit Ikajuqtia Havaktit, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Munaqhitkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Kullik Ilihakvik Nukarhiit Iliharvia, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Ausuittuq: GLO, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Munaqhitkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Igloolik: GLO, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Iqaluit: CJOW, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Ilagiittugut Katimavia Inulramiit Iqalungni Arnat Nutaqqanik Munaqhivia	Qablunaatitut
Kangiqhidjutinun naunaitkutit	Inuktitut/Qablunaatitut
Isumaqsunngittukkuvik Inulramiit Ihuinaaqhimajut	Qablunaatitut
Qimaavik Arnat Qimaavia	Qablunaatitut
Umingmak Katimavia	Qablunaatitut
Kangiqhidjutit ukualu Hiamitiqtailinirmun Kamisina	Qablunaatitut
John Main, MLA Arviat Tunungani – WTikirarjuaq	Qablunaatitut
Kimmirut: Maligaliqinirmun havakti, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Kinngait: Nunallaani Maligaliqinikkut Ajuittiaqtuq, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Kugaaruk: GLO, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Munaqhitkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Kugluktuk: Munaqhitkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Maligaliqinikkut Pidjutaunun havaktia, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Manitoba Kivgaqtuqtit Nutaqqanun Inulramirnunlu	Qablunaatitut

NAUNAITKUTAQ 29: Tigumidjutiqaqut Ilaquatigiingnirmun Katimadjutait, imaa Katimajit/Qanuriniit ukualu Uqauhikkut continued...

Tigumiaqtuuqataujut Katimajut/Qanuriniit Ilaunirmut	Uqauhiq
Naujaat: CSSWkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa takuffaariangani hivajautikkut Munaqhitkut, Ihumamun Aanniaqtailinirmun Munaqhi, qaritaujakkut titiqqivikhaa Inuujaq Iliharvia, qaritaujakkut titiqqivikhaa <i>Kangiqhidjutinun titqqat ukualu akhuuqhainirmun hunat tujuqtauhimajut hapkununga Tuugaalik Angajukhiit Iliharvianun</i>	Qablunaatitut Qablunaatitut Qablunaatitut Tamaita uqauhiit
Nunavut Tunngavik Inc.	Qablunaatitut
Havagvia hapkua Nutaqqanun Inulramiqnunlu Kivgaqtuqtiit, Albertami	Qablunaatitut
Havagvia hapkua Nutaqqanun Inulramiqnunlu Kivgaqtuqtiit, Newfoundlandmi Labradormilu	Qablunaatitut
Havagvia hapkua Nutaqqanun Inulramiqnunlu Kivgaqtuqtiit, Prince Edward Islandmi	Qablunaatitut
Havagviat Uqauhiliqinirmun Kamisinaa	Qablunaatitut
Ottawami Aanniaqtailinirmun Kigaqtuqtit Network Inckut.	Qablunaatitut
Pangnirtung: CJOW, uqarvikhat hivajautikkut	Qablunaatitut
Pat Angnakak, MLA Iqaluit-Niaqunnguu	Qablunaatitut
Piruqatigiit Ikajuutikhanun Katimavia	Qablunaatitut
Mittimatalik: GLO, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Qanuipit Nutaqqat Aanniaqtailinirmun Inuuhiqatiarnirmunlu Qanuriniit	Qablunaatitut
Qikiqtarjuaq: GLO, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Kangiqliniq: CJOW, uqarvikhat hivajautikkut qaritaujakkullu CJOW, uqarvikhat hivajautikkut qaritaujakullu Munaqhitkut, uqarvikhat hivajautikkut Leo Ussak Iliharvia, uqarvikhat hivajautikkut Maani Ulujuk Ilinniarvik uqarvikhat hivajautikkut Pulaarvik Kablu Ilannaqarvik, uqarvikhat hivajautikkut RCMP, uqarvikhat hivajautikkut Leo Ussak Iliharvia, uqarvikhat hivajautikkut	Qablunaatitut Qablunaatitut Qablunaatitut Qablunaatitut Qablunaatitut Qablunaatitut Qablunaatitut Qablunaatitut
Aviktungniitigut Inuit katimajit Inulramiit Tutqikhajia, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Qausuittuq: GLO, qaritaujakkut titiqqivikhaa Munaqhitkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut Qablunaatitut

Tigumiaqtuuqataujut Katimajut/Qanuriniit Ilaunirmut	Uqauhiq
Sanikiluaq:	
CJOW, uqarvikhat hivajautikkut RCYOkut uqautigijait qaritaujakkut	Qablunaatitut
CJOW, uqarvikhat hivajautikkut qaritaujakullu	Qablunaatitut
Maligaliqwijit Itiqtauvingmi Havakti, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Ihumamun Aanniaqtilinirmun Munaqhi, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Nuijak Nukahit Iliharvia, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Paatsaali Angajukhiit Iliharvia, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
PILIIHIMAT, uqarvikhat hivajautikkut ukualu RCYOkut Uqautigijait qaritaujakkut	Qablunaatitut
<i>Kangiqhidjutinun titqqat ukualu akhuuqhainirmun hunat tujuqtauhimajut hapkununga Pilihiimanun Nunallaanilu CJOWkunun.</i>	Tamaita uqauhiit
Saskatchewan Kivgaqtuqtit Nutaqqanun Inulramirnunlu	Qablunaatitut
Senatorngujuq Dennis Patterson	Qablunaatitut
Senatorngujuq Rosemary Moodie	Qablunaatitut
Naunaijajit Kanadami/Nutaqqat Hivuliulugit Kanadami	Qablunaatitut
Taloyoak:	
CJOW, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Munaqhitkut, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Tikuaqtauhimajut Katimajit haffumunga inuuqatigiingnikkut pivallianiq, Maligaliurvik Nunatsiami	Qablunaatitut
Tikrarjuaq:	
CJOW, uqarvikhat hivajautikkut qaritaujakullu	Qablunaatitut
GLO, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
Kiiliniq Iliharviat, qaritaujakkut titiqqivikhaa	Qablunaatitut
<i>Kangiqhidjutinun titqqat ukualu akhuuqhainirmun hunat tujuqtauhimajut hapkununga Ingulak Iliharvianun</i>	Tamaita uqauhiit

► **Tamaita kangiqhidjutit inungnun piinarialgit tamaini ilitarijaujutigut uqauhiit Nunavunmi.**

- Inuktitut unalu Qablunaatut iniqtaukpata
- Inuinnaqtun ukualu Uivitut numiktiqtaujut iniqtaukpata

NAUNAITKUTAQ 30: Titiqqat Nuitiqtauhimajut hapkua RCYOkut Qaritaujaliviani, Uqauhikkut Ubluitigullu

	Inuktitut	Qablunaatit	Inuinnaqtun	Uiviitut
Inungnun Tuhaqtidjutit: Kvamatkut Nunavunmi tukhiutait hulidjutikhanun uqautigijaangini ihumamun aanniaqtailinirmun ihariagijait inunlramiit Nunavunmiut ihumagijaujut "tamaita naamangitut" hapkunanga Kivgaqtuqtiin Nutaqqat Inulramirnunlu	Taaqhivalirvia 7, 2020	Taaqhivalirvia 7, 2020	Taaqhivalirvia 7, 2020	Taaqhivalirvia 7, 2020
RCYOkut 2019-2020 Ukiumi Unniudjutit	Apitilirvia 21, 2020	Apitilirvia 21, 2020	Apitilirvia 21, 2020	Apitilirvia 21, 2020
Inungnun Tuhaqtidjutit: Kivgaqtuqtit Nutaqqanun Inulramirnunlu tuhaqtidjutit Qanuriniitigut Inulramiit Nunavunmiut uvani 2019-2020 uniumi unniudjutit	Apitilirvia 22, 2020	Apitilirvia 22, 2020	Apitilirvia 22, 2020	Apitilirvia 22, 2020
Tuhaqtidjutit uvanga Kivgaqtuqtimin talvuuna: Nunavunmi Apiqhuijit Ihuiguuutinun qanuriniit ihumaliurutaujunun	Tarium Hikutirvia 16, 2020	Tarium Hikutirvia 16, 2020	Tarium Hikutirvia 16, 2020	Tarium Hikutirvia 16, 2020
Tukhiutit hapkununga Havagvianun Maligaliqijit mikhaagun Ilagiinut Pimmarlungnikkut Hatiumiqturnikkut Maligaq	Qiqaijalirvia 29, 2021	Qiqaijalirvia 29, 2021	Qiqaijalirvia 29, 2021	Qiqaijalirvia 29, 2021

KIUNAUITIT

Tautuktitlutik munarinikkut, kangiqhimadjutiqaaqtunik ihumaliurutinun qilamik, ihuaqtunik, ukununga nutaaqqanun inulramirnnunlu qitqani.

Qanuriniit ihuaqtumik pidjutaujut kiudjutiingnun kivgaqtungnirmun atuqtaujut qanuqlu atuqtavut:

► **Pihimalugit havagviit kiudjutait atautinun uqaudjinirmun ajuqhautit.**

Ilaani, ihuaqhiijaangini atautit uqaudjinirmun ajuqhautit, ilituripkaqtakhaujuq atangujaquumun, atangujamun, aulapkaijimun/atangujaanun aulapkaijip, unalu/unaluuniin tugliq atangujaq. Una havauhiq ilihimajaujuq ihuaqhinahuaqhugu ajuqhaut. Talvanga Niqiliqivik 3, 2020, naunaijaqhimaliqtavut ajuqhautit pijariaqaqtut ihuaqhaqlugit uqaudjinirmun ajuqhautit.

NAUNAITKUTAQ 31: Atautit Uqaudjinirmun Ajuqhautit, Havagviitigut Qanuriniillu

	Qaffiuniit Pidjutaujut	Qaffiuniit Inulramiit Ilaujut
Inulirijikkut	20	38
Kiudjutaungit kivgaqtuqtunin	10	17
Uqaudjinirmun pidjutaujuq pijariaqaqtuq hatumiarnirmun anginirhanin ihumaliuqtinun havagviinin	3	8
Pidjutaujuq pijariaqaqhini qilamik pidjutigilugu ilaungmat kiklikhainun aanniffaarnirmunluuniin	3	7
Kiudjutit ihuangitun tunihingitutiklu kangiqhidjutinik apirhuutaujunik	4	6
Ilinniaqtulijikkut	0	0
Munaqhiliqijitkut	0	0
Maligaliqijikkut	0	0
ATAUTTAMUT	20	38

- **Qilamik atugahanik uvalu/uvaluuniin pitquidjutikhanik tunijaujut havagvingnun auladjutikkut ajuqhautainik ihuangirutijut inulramirnun Nunavunmiunun.**

NAUNAITKUTAQ 32: Kiklikhait ukua RCYOkut Atugakhanun uvalu/uvaluuniin Pitquidjutit

	Qakungugaikpan	Tuuliiqtuq	Hivutunirmi Aulaniaqtunlu	Hivutunirmi Aulalirmanlu	Qingijaujut
Maligaq 36 – Una <i>Ihumamum</i> <i>Aanniaqtailinirmun Maligaq</i> Tujuutigijaujut	1				
Munaqtikhait Hingaijat Arnat Pitqujauhijaujut	1				
<i>Ilagiingnut Pimmarluktittailijunut Maligaq</i> Tujuutigijaujut			1		
Aanniarviliaqtut Tingmitikkut Munaqtiita’ Angirutait imaa Tunihilutik Angirutinun Pitquidjutikhanik		1			
Nutaqqanun Pimmaqlungniq unalu Ikhinarnirmunlu Kiudjutit Qanuriliurut	1				
Qajangnaitumik Ulapqinirmun Tungaviit ukualu Atugakhanun Maligakhaq	1				
Qajangnaitumik Ulapqinirmun Atulirnirnun Titiqqat	1				
ATAUTTIMUT: 7	5	1	1	0	0

- **Ihuaqtut kangiqhidjutit havaarijainun havagvipta uqautaujut inungnun qilamik pihimablugit.**

NAUNAITKUTAQ 33: Tuhaqtidjutit Ilaugaitigiigutait, Ublutigut

Ublua	Qanuriliurutikhaq	Qanuriniit
Taaqhivalirvia 7, 2020	Tuhaqtidjutit tunijaujut nutaanguqhimajunik havagviit’ uqautigijainik qanuriniillu havaktaujut ublumimun, uqautigilugit pitqujaujut havaktaujut ihivriurutikkut ihumamun aanniaqtailinirmun kivgaqtuutinun inulramirnun Nunavunmiunun, <i>Ihumavut</i> <i>Ihumagijaujukhat.</i>	Tuhaadjutikharnik pijauhijaujut talvanga CBCkunnin, Nunatsiamin Tuhaqtitiinin, ukualu Nunavunmi Tuhaqtidjutit.
Apitilirvia 22, 2020	Tuhaqtidjutit tuhaqtitaujut mikhaagun tunahqtidjutinun uvani 2019-2020 ukiumi unniudjutini, kitut ilaujut nutaq Qanurittaakhaanik inuulrammiit Nunavunmiut. Kivgaqtuqtit katimapkaijut apirhuutinun ukununga Kanadami Tuhaqtidjutit ukua CBCkut.	Tuhaqtidjutit pijauhijaujut hapkunanga Nunatsiaq News ukualu Nunavut News. Una kangiqhidjut atadjutiqaqtuq pinakhununik ilaqaqtunik titraqhimajunik ningarnirmun iliharvingni tuhaqtitaat CBCkut. Kanadami tuhaqtidjutit pijauhijaujut hapkunanga Kanadami Tuhaqtidjutit ukua Nunaqujami Tuhaqtidjutit, ukualu 45 avatqumajut tuhaadjutipkaijit avatiini nunaqujap uqautigijait unipkaat qaritaujakkut.

AKHUUQHAIJUTIT

Havaklugit pijakhat inulramirnun Nunavunmi pivalliadjutikhat ajuitatiik qungniarnikkut, ajuqituinikkut, atuqtatigut, akhuurutikullu, ikajuqlugit havaktivut pivallianirmun inmi ajuitatik nakuutqiatigut pijaangini aulahimaaqtut ihariagijait inulramiit inuit.

Qanuriniitigut aktilaarutit pidjutaujut hakugingnikkut atugakhangit qanuqtullu atuqtavut:

▶ **Havaktitilutik aujami ilihaqtumik.**

Pidjutigiblugu qalagjuarniq COVID-19 qajaguhuutit, aujami ilihaqtumik havaktiqangitut uvani ukiumi.

▶ **Inulramiq inuk ilaujuq atautinun uqaudjinirmun pidjutaujunun ikajuqtaujut inmigut-uqaqhuni.**

Hapkunanga 16ngujut pidjutaujut tapkua ilaujut inulramiit inuit aktilaangitigut uvalu piumanikkut turaaqhimajuni uqaudjinirmun havaakhaq, 13ngujut (81%) inmikkut-uqautigijait pidjutaujutigut qanuriniit.

▶ **Hivuliulugu ilauqatigiingnirmun pijakhat inulramirnun Nunavunmiunun.**

Malruuk-innuk ilauqatigiikhugit hulidjutit pidjutaujut inulramirnun Nunavunmi uvani maniliqinirmun ukiungani, pidjutigiblugu qalagjuarniq COVID-19 qajangnautait.

NAUNAITKUTAQ 34: Ilauqatigiingnirmun Hulidjutit inulramirnun Nunavunmiut

Hulidjutikhaq	Qaffiuniit ilaujut	Uqauhiq
Ilagiittugut Katimavia Inulramiit Iqalungni Arnat Munaqhivianiitut iglumi	3	Qablunaatitut
Nunavut Sivuniksavunmi Ilihaqtut	2	Qablunaatitut

► **Hakugikhijuumiqlugit havaktit ihuaqtukkut ilihaidjutinik ajuittiarnirmunlu pivalliadjutit.**

Havaktivut akhuuqhajaujut ikajuqtaujuullu ilaulutik pijakhanun tapkua hakugikhijuumirutigijait iluani aktilaangit ajuittiarnirmunlu nakuutqiamik pijaangini aulahimaaqtut ihariagijaujut inulramnirnin Nunavunmi.

NAUNAITKUTAQ 35: Havaktit Ilihaidjutait ukualu Ajuittiarnirmun Pivalliadjutit

Ajuiqhajut/sikuuqtittiillu ajuiqhaidjutit	Qanga Iniqtaut	Qaffujuq Havaktut
Hivumut Atugakhat Ilihaidjutit	Aulahimaaqtut	1
Havaamut Munaqhinikkut Auladjutit Tititqijit Ilihaidjutait	Taaqhivalirvia 2020	1
Havaamut Munaqhinikkut Auladjutit	Qiqaijarluarvia 2020	1
CCYA Kangiqhidjutinun Uqautiginirmun Katimadjutit		
Aulahimaaqtut ajuittiaqtunun ikajuutit ukualu pivalliadjutit ikajuutikhat tamainun nutaqqanun inuolramirnunlu uqaudjinnirmun havagviit avatiini Kanadap nutaanguqhimallugit ublumimun ajuqhautit, ikajuutit, nakuutqiatigullu atuqtaujut. Katimadjutit katimajut haffumuuna Webex-kut.		
Apirhuutit ukualu Kiudjutit: Ihuaqtumik, Naunaijatiqhimajut uvalu Aturuminaqtut Inulramiit Ilaumatigiigutait	Apitilirvia 2020	4
Apirhuutit ukualu Kiudjutit: Aalakkut/Ungahiktukkut Upautidjutit Ilaumatigiingnirmun Inulramiit	Tarium Hikutirvia 2020	1
Nova Scotia hamaniilu Manitoba: Atuqhimajait hapkua Inulramiit Uqaudjijit/Inulramiit Uqaudjijut Katimajit	Qiqaijalirvia 2021	1
<i>Nutaqqanun Ilaumitunullu Havagviani Maligaa</i>	Niqiliqivik 2020	4
Nutaqqat Inuillu Pilaarutait Hivituqjuuminirmun Naunaitkutait	Imaruqtirvia 2020	4
Pitquhiliqinirmun /IQ Ublua	Apitilirvia 2020	8
Atuqtauvaktukhan Aivaqatigingnikkut unalu Ihuinnarutinut Ihuaqhautikhat	Ubluqtuhinia 2021	1
Nunaqaqqaqhimajuq Pitquhitigut Ajuitaminiik	Tarium Hikutirvia 2020	1
Inuktut Uqauhiitigut Ilihaidjutit	Qiqaijalirvia 2021	1
Jane Glassco Northern Fellowship	Aulahimaaqtut	1
Hivuliqtikhanut Hivuliqtijukhanik Ilihaidjutit	Iidjirurvia 2021	1
RCYotkut Atugakhat uvalu Havauhikhatigut Maligakhat	Imaruqtirvia 2020	1
Atugakhat Tungaviit	Ubluqtuhinia 2021	2
<i>Kivgaqtuijut Nutaqqanut Inulgammiiitlu Maligaat</i>	Imaruqtirvia 2020	1

MANIKTIGUT UNIUDJUTIT

Naittumik Titiraqhimajut Maniit Avatqudjutiqangitut
Akiliqtuijaqhaitlu
Maniliqijit Ukiunganni Nunguttumi Qiqajjalirvia 31, 2021

NAUNAITKUTAQ 36: Maniktigut Uniudjutit

	Maniit Atugakhat	Akiliutiit	Akituniga Ukiumi Atuqtukhay Mangit Akiliutauyut
Havinaqtukhat Manikhaakhait	1,655,000	1,517,347	
Havagaffuktut Akingit	-	60,639	
Tamaita Himautaaayut Ikauuuhialu Manikhaat	1,655,000	1,577,986	
Aulaaqniq Aularutilu	195,000	440	
Tamayay Hunavaluitlu	145,000	31,544	
Niuviqhimayut Havaat	65,000	33,512	
Kaantranliqinirmut Havaat	227,000	318,576	
Akingit Akiliuhiangillu	20,000	10,789	
Piqutingit	19,000	23,179	
Qaritauyat Naqitarutingit Aulapkaidjutingalu	10,000	12,471	
Tamaita Aalat Akiligauyut	681,000	430,511	
Tamaita	2,336,000	2,008,497	86%
Ilakungit		327,503	14%

NIRIUGUTIT HIVUMUT

Atuqhugit naunaitkutikhat uunnirutikhaptingni naunaiqhijutigitlugit havagvingnin ihumaliurutainik ihuaqhiuumilugillu havaktaujanik inulramminun Nunavunmiut ilagijainullu pidjutikhaq niriugijaqut piliuqtaujaangani. Naunaijautigitlugu, uumani ukiungani, Maligaliqijikkut uqaqatigijait havagvivut unniqihuiramik aallan'nguqtirutinun nampainun avikturvingmi atiliuyqhimajut nuliarnikkut ihuinaaqhimajut ihuinaaqhimavlutik inulramminun. Una titiqqaliqidjuraa pidjutikput qauhimaliqhugu kangiqhivlugulu pidjutikhaanun aallan'nguqtirutikhamun. Naunairiiqhimaliqturlu taimaa havagvik pijaannun ihuaqtumik kangiqhidjutigijaanganun pidjutigijaujanun anginikhaaniklu pidjutaujamun.

Taimaalu, taalvani nutaatqijami Tikuaqtauhimajunun Katimajit katimangmata, havaktavun, naunaiqhijajuni talvani 2019-2020 ukiunganun unnirutikhami, pidjutaujuq uqaqatigiigutimun nutaqqanun nuliarnikkut pimmarlukhutik ajuqhautirjuanun avikturvingmi, pitqujaujamullu manit ukiunganun atuqtakhanun manikhaqaqpiarianginnun tupauttautikhanun qitiqqukpallu nirivagianginnun pinahuarutikhat tamainni iliharvingni avikturviani.

Agitivlugit ihumaaluutivun havagvingnun' ilihimalirianginnun ikajuutiginiaqtavun nakuutqijamun kangiqhijaaptingnik pidjutigijaujanun anginikhaaniklu ajuqhautigivaktainun inulrammiit Nunavunmiut ilagijaillu ajuqhautigivaktainun, ublumi. Kihimi, havaarijakhait naunaiqhijaami upalungaijautikhamik havaktaujakhanun, havakpiarlugit upalungaijautikhat, havaarihimmaarlugulu iniqirtakhaujuq pijakharijaat havagvingni. Aallan'nguqtirutikhat pilimaittut havaktauhimaittumik, taimaatut pipqaqhimmaarniaqtavut havagviit kiunnaqtuuqhimajaanginni inmik havakpiakniaqtamingnun ikpingnaqtumiklu havaktakhait havaarivlugit inuuhudjutainni Nunavunmiut.

Atuqtauhimajani qangaraalungmin ajuiqhautikhaptingnun ajuiqtakhaptingnik, taimaatut piqangittumik ihuaqtumik naunaiqtidjutikhanun, titiqqanun, havaktaujanun, kiunnaqtuutikhanullu ihumaliurutigijaujanun pidjutaujanun inuuhiiinun inulrammiinun, ajungnaittuq nutaqqanun naluniaqtut havaktaujanin. Havaaringmadjuk havagvingma taimaa munarilutik taimailiuffaangnaittumun, havakhimmaarniaqtugut havaktakhaptingnik ikajurlugit inulrammiit Nunavunmiut ilagijainullu pidjutiqaraluaqhuta utaqqipkaivluta ajuqhautigivaktaptingnullu havakhuta. Uqariiqtinga taimaa iliffingnun, una pidjutauhimajuq pijaujuni aallan'ngulimaittuq.